

ÉZÉCHIEL

1 A nga bo na, mbu mewôm melale, éyoñ ngone nyini é nto melu metan, éyoñ me nga to nsamba minkôm été mfôm ôsôé Kebar, yôp e nga kuiban, a me nga yene mam m'aso be Zambe. 2 Eyoñ ngon é nto melu metan, éyoñ éte mbu tane Jojakin njô bôt a nga to nkôm ô nga kpwan, 3 ajô Jehova e nga zu ngum nzuan be Ezéchiél prêtre, mone Buzi, vôm a nga to si Bechaldéen mfôm ôsôé Kebar ; vôm ate wo Jehova ô nga to be nye.

4 Ane me nga fombô, a yen na, beta évuñulu a nga so mfa'a ya nord, beta nkut, a bili nduan é bo é nyiki'i be ébien, éfufup é bôma'ane nye, a jôm é so'o zañe ya été é funa'an ane étyé j'afaé, é so'o zañ nduan. 5 Ane éfunane ya bevevee be biôm benyin é nga so zañe ya été. Be nga yéné avale di : Be nga to éve'ela'a ya mô't ; 6 nyô ase a nga bili mesu menyin, a nyô ase ya be be a nga bili mefap menyin. 7 Mebo map me nga to bezôsô mebo; a abo si ya mebo map é mbe aval ane abo si ya mon ényaka; a me nga san aval ane nsi'an mvot. 8 Be nga bili mo me mô't mefape si meku'u map menyin; a be benyini be nga bili mesu map a mefape map ana : 9 mefap me to nlatan da ba di vok; be nji kôñelan éyoñ be nga wulu; nyô ase a nga bo a wulu'u zôsô ôsu. 10 Mfa' éve'ela'a ya mesu map, be nga bili asu mô't; a be benyini be nga bili asu ñgweñbwem mfa'a ya mbo nnôm; a be benyini be nga bili asu nnôm ényaka mfa'a ya mbo nga; be benyini be nga bili fe asu ndôé. 11 Mesu map a mefape map me nga to nkandan mfa'a ya yôp; nyô ase mefap mebaé me nga lat da ba di vok, a mebaé me nga buti menyôle map. 12 Be bese be nga bo be wulu'u zôsô ôsu : mfa' ôse nsisim ô nga tindi na be ke, be nga ke; be nji kôñelan éyoñ be nga wulu. 13 Mfa' éve'ela'a ya bevevee be biôm bete, be nga yéné aval ane ma'a me nduan m'ayôñ, aval ane mengôé m'ayené; nduan é nga bet a sis bevevee be biôm bete été; a nduan éte é nga faé abui, a zo'oyañ é nga bo é so'o nduan éte été. 14 Bevevee be biôm bete be nga ke mbi a bulan aval ane mvesane zo'oyañ w'ayené.

15 Nde éyoñ me nga fombô bevevee be biôm bete, ô lô, nka wua ô to si fefele bevevee be biôm, asu se ya mesu mete menyin e bili wô. 16 Minka a mboane ya été bi nga yéné ane ako'o chrysolithe : mi minyini mi nga to avale da; ñyenan mi nga yéné a mboane ya été bi nga to aval ane nka ô somô nka mbo'été. 17 Eyoñ mi nga wlu, mi nga wulu mimfa'a miap minyin : mi nji kôñelan éyoñ mi nga wulu. 18 Mfa'a ya memvuse ya été, me nga to ôyape yôp a angôndô; a mili mite minyini memvuse ya été me nga to mis été ne lut mbôma'ane. 19 Eyoñ bevevee be biôm be nga wulu, minka mi nga wulu fefele jap; a éyoñ bevevee be biôm be nga betebane yôp a kandane si, minka mi nga betebane fe yôp. 20 Mfa' ôse nsisim ô nga tindi na be ke, be nga ke; mfa' ôte nsisime ya ke ô nga tindi : a minka mi nga betebane yôp fefele jap; amu nsisime ya vevee jôm ô nga to minka été. 21 Eyoñ bana be nga wulu, mina mi nga wulu; éyoñ bana be nga tebe, mina mi nga tebe; éyoñ bana be nga betebane yôp a

kandane si, minka mi nga betebane fe yôp fefele jap : amu nsisime ya vevea jôm ô nga to minka été.

22 Eve'ela'a jôm ane ñyeme yôp é nga to nlô vevea jôme yôp, é to ane angônda éyen éyoñ b'afombô, é lame minlô miape yôp. 23 mefape map me nga to zôsô ñyeme yôp ôte si, da nsaman mfa'a ya di vok : nyô ase a nga bili mebaé me buti menyôle map mfa'a wu, a nyô ase a nga bili mebaé me buti mafa'a mbok. 24 Eyoñ be nga bo be wulu'u, me nga wô' éduñe ya mefape map ane nsô'ane ya beta mendim, aval ane tyiñe Nyô ane Ngul Ese, zô'é ya éndundumba aval ane zô'é ya beta nsamba : éyoñ be nga tebe, be nga jomé mefape mape si. 25 Ane tyiñ é nga jô ñyeme yôp, wu ô nga to minlô miape yôp : éyoñ be nga tebe, be nga jomé mefape mape si.

26 Eve'ela'a ya éto njôô é mbe ñyeme yôp, wu ô nga to minlô miape yôp, aval ane jôm j'ayené ane ako'o saphir; a éve'ela'a ya jôm j'ayené ane mô't é nga to éve'ela'a ya éto njôô éte yôp. 27 Ane me nga yene jôm aval ane étyé j'afaé, aval ane jôm j'ayené ane nduan été mbôma'ane, ataté jôm j'ayené ane angeteñe dé a ke mfa'a ya yôp; nde ataté jôm j'ayené ane angeteñe dé a ke mfa'a ya si me nga yene jôm j'ayené ane nduan, a éfufup é nga bômane nye. 28 Aval ane ndutum w'ayené nkut été mô'se ya mveñ, aval ete jôm j'ayené ane éfufup é nga bôman é mbe. Jôm é nga yené ane éve'ela'a ya étôto'o Jehova, nje le. Eyoñ me nga yene je, me nga buti asu si, ane me nga wô'ô tyiñe ya nyô a kobô.

2 Ane a nga jô me na, A mone mô't, tebe'e tetele a mebo mô'é, a m'aye kobô wo. 2 Ane Nsisim ô nga nyine be ma éyoñ a nga kobô ma, a télé me tetele a mebo mam; ane me nga wô'ô nyô a nga kobô ma. 3 Ane a nga jô me na, A mone mô't, m'alôme wo be bone be Israël, mfa'a ya meyoñ m'aben njôan, mme me maneya ben njôane wom : ba be beé'sa bap be maneya kop mfa'a wom azukui mô'se wu ôbien. 4 Nde bone bete be ne é'sas a minlem ayet: m'alôme wo be be; a w'aye jô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô. 5 A mfa'a wop, ja'an b'aye wôk, ja'an b'aye bo te wôk (amu be ne nda bôt j'aben njôan), ve b'aye yeme na, nkulu mejô a nga to be be. 6 A wo, A mone mô't, te ko be woñ, nalé fe te ko mejô mape woñ, ja'ane minsinik a biyo bi ne vôm ô to, a ô to alé été : te ko mejô mape woñ, nge fô'ôban a mefombô map, a kô'sa bo be ne nda bôt j'aben njôan. 7 Nde w'aye kobô be mejô mam, ja'an b'aye wôk, ja'an b'aye bo te wôk; amu b'adañe ben njôan.

8 Ve wo, A mone mô't, vô'ôlô'ô jam m'ajô wo; wo te bo melo aval ane nda bôt j'aben njôan éte: kui'anyu, a di jôm m'ave wo. 9 Eyoñ me nga fombô, ô lô, a nge samé be ma; a teme na, mvulane kalate ô to été; 10 ane a nga kuli wô asu dam : ô nga to ntilan mfa'a ya éti a mfa'a ya atan; a mame ya miñyôn, a du, a ôlun, me nga to ntilan été.

3 1 Ane a nga jô me na, A mone mỗt, ja'a jôm w'ayen; ja'a mvulane kalate wu, wôna kelek, ô kobô nda bôt Israë̃l. 2 Nalé me nga kui anyu, ane a nga tindi me na, me di mvulane kalate ôte. 3 Ane a nga jô me na, A mone mỗt, tindi' abume dôé na e ja'ak, a jalé miñya miôé a mvulane kalate m'ave wo wu. Eyoñ éte me nga di wô; nde ô nga to anyu dam été ézeze' ane wôé.

4 Ane a nga jô me na, A mone mỗt, kelek, ô ke mfa'a ya nda bôt Israë̃l, a kobô be a mejô mam. 5 Amu ô nji lômbane be bôt be ne éye'an nkobô a ayet nkobô, ve mfa'a ya nda bôt Isarè̃l; 6 sa be bôt abui be bili éye'an nkobô a ayet nkobô, mejô map ô se ngule ya wôk. E ne fo'o na, nge me nga ye lôme wo be be, ve be nga ye vô'ôlô wo. 7 Ve nda bôt Israë̃l j'aye ke vô'ôlô wo; amu b'aye ke vô'ôlô ma: amu nda bôt Isarè̃l ése é bili mvom asu é ne ayet a nlem ayet. 8 Tame yen, me boya asu dôé ayete na, e wosane mesu map, a mvom asu jôé ayete na, é wosane memvom mesu map. 9 Me boya mvom asu jôé ayet aval ane señ, ayet a lỗt ako'o b'atya'a de nduan : te ko be woñ, nge fô'ôban a mefombô map, a kôsa bo bene nda bôt j'aben njôan. 10 Nde fe a nga jô me ne, A mone mỗt, nyoñe' mejô mese m'aye kobô wo nleme wôé été, a wô' a melo môé. 11 Wôna kelek, ô ke be ba be ne minkôm, be bone ya bôte bôé, a kobô be, a kate be na, Avale di nde Tate Jehova a jô; ja'an b'aye wôk, ja'an b'aye bo te wôk.

12 Eyoñ éte Nsisim ô nga bete me yôp, ane me nga wô'ô tyiñe ya beta éduñ mvuse jam, é jô'ô na, Ebotan a étôto'o Jehova é so' éto jé. 13 Ane me nga wô' éduñe mefape ya bevevee be biôm ane m'ake m'anamban, a éduñe minka mi to be mefefe, tyiñe ya beta éduñ. 14 Nalé Nsisim ô nga bete me yôp, a vaa ma; ane me nga ke me wô' abé, a nlem ô to me ayôñ; a wo Jehova ô nga to ngule be ma. 15 Eyoñ éte me nga kui be ba be ne minkôm mfa'a ya Thel-Abib, be nga to mfôm ôsôé Kebar, a mfa'a be nga tabe; ane me nga tabe be zañ vôm ate ne lumaa, tañe melu zañbwa.

16 A nga bo na, éyoñ melu zañbwa me lôteya, ajô Jehova e nga zu be ma e jô'ô na, 17 A mone mỗt, me teléya wo mmombô mfa'a ya nda bôt Israë̃l : ajô te wô'ô mejô anyu dam, a ve be melep m'aso be ma. 18 Eyoñ m'ajô mbia mỗte na, W'aye fo'o wu; a ô bo te ve nye melep, nge kobô a lep mbia mỗt ate mfa'a ya mbia zene wé, a nyii éyiñe jé; mbia mỗt ate a ye wu mbia be mam mé été; ve m'aye sili metyi mé mo môé. 19 Ve nga w'alep mbia mỗt, nnye te kôñelan a li' abé dé, nge mbia zene wé, a ye wu mbia be mam mé été; ve wo ô nyiia nsisime wôé. 20 Nalé fe, éyoñ zôsôa mỗt a kôñelan a li'i zôsô wé, a bo mbia be mam, a me bôé nye jôme ya kolé ôba' ôsu, a ye wu : amu ô nga bo te ve nye melep, a ye wu abé dé été, a b'aye bo te simesane bezôsô mimboan a nga bo; ve m'aye sili metyi mé mo môé. 21 A kôsa bo nalé, nge ô lepe zôsôa mỗte na, zôsôa mỗt a bo te bo abé, nye ke te ke bo abé, a ye fo'o nyiñ, amu a nga wô'ô melep; a wo ô nyiia nsisime wôé.

22 Ane wo Jehova ô nga to be ma vôm ate; ane a nga jô me na, Kôlô'ô si, kele' mfa'a ya nje'ese, a m'aye kobô wo wôé. 23 Eyoñ éte me nga kôlô si, a ke mfa'a ya ya nje'ese : a teme na, étôto'o Jehova é ntele vôm ate, aval ane étôto'o me nga yen mfôm ôsôé Kebar; ane me nga buti asu si. 24 Eyoñ éte Nsisim ô nga nyine be ma, a télé me tetele a mebo mam; ane ô nga kobô ma, a jô me na, Kele' dipe womien nda jôé été. 25 Ve wo, A mone mô't, ô lô, b'aye beté wo mengata'a, a ka'a wo me, a w'aye bo te kui atan zañ jap : 26 nde fe m'aye lat ôyeme viôé nda anyu, a w'aye bo mvuk, te fe bo nlebe mam be be; amu be ne nda bôt j'aben njôan. 27 Ve éyoñ m'akobô wo, m'aye kui anyu dôé, a w'aye jô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô : Nyô a wôk, a wô'ôk; a nyô a ben, a benek; amu be ne nda bôt j'aben njôan.

4 Nalé fe wo, A mone mô't, nyoñe' tuile, a bôé nye asu dôé, a kañ ékanga nlam été, ô ne na, Jérusalem : 2 nde ô dili'i wô a bita, a lôñ aleme ya wosane wô, a bô'ô fe ékôndô'ô ya wosane wô; vulu'u fe minkane ya wosane wô, a beme bijimbi meka'a ya tyame wô mbôma'ane. 3 Nyoñe' fe fandé étyé, a télé nye a bo aka' étyé zañe mia nlam : wôna asu dôé e fombô'ô wo, nalé w'aye bo ndiban a bita, a wo w'aye dili wô bita. Jam ete nde d'aye bo ndem mfa'a ya nda bôt Israël.

4 Nalé fe na, ô bômbô'ô mfa'a nyôle wôé ya mbo nga, a bôé mbia be mame ya nda bôt Israël été; aval ane tañe melu w'aye bômbô été é né, nde w'aye be'e mbia be mam map. 5 Amu me tiñetiya na, tañe mimbu ya mbia be mam map j'aye bo tañe melu mfa'a wôé, melu mintete mila a mewôm ébu : nalé w'aye be'e mbia be mame ya nda bôt Israël. 6 Nde fe na, éyoñ ô kpanweya malé, w'aye bômbô mfa'a nyôle wôé ya mbo nnôm, a w'aye be'e mbia be mame ya nda bôte Juda : me tiñetiya wo jam ete, tañe melu mewôm menyin, alu ese tañ mbu. 7 Nde w'aye télé asu dôé e fombô'ô mfa'a Jérusalem a diliban a bita, wo wôé ô to soé; a w'aye kulu mejô ya lepe nye. 8 Tame yen, m'abeté wo mengata'a, ane w'aye bo te veñesan akôlô mfa'a wua akui mfa'a mbok, ve akekui ô kpanweya melu ya ndilane wôé.

9 Nyoñe' fe nlisi mfa'a wôé, a orge, a kôn, a ônyenyama kôn, a ônyenyama fôn, a nyate, ô futi'i bie vie'e via, a bo womiene fembé été; w'aye di je aval ane tañe melu w'aye bômbô mfa'a nyôle wôé é né, melu mintete mila a mewôm ébu. 10 Bidi w'aye di bi aye ve'ebane kop, môse wua besicle mewôm mebaé : w'aye di bie biyoñe biyoñ. 11 Nde fe w'aye nyu mendim me ne mve'an, mengap me vie'e mesaman, w'aye nyu jia : w'aye nyu biyoñe biyoñ. 12 W'aye di fembé éte aval ane biwôlé bi orge, a w'aye bupe je a mebi m'aso be mô't, mise map me lô. 13 Ane Jehova a nga jô na, Avale di nde bone be Israël b'aye di fembé jap te mfuban, mfa'a m'aye titane be meyoñ été. 14 Eyoñ éte me nga jô na, A Tate Jehova! Tame yen, nleme wom ô nji sem; amu ataté mongô azukui éyoñe ji me nji di jôm é nga wu ntui, nge ji é ne mbili ze; nalé fe minsôm mine te mfuban mi nji nyin anyu dam été. 15 Nde a nga

jô me na, Tame yen, me veyá wo mebi me ényaka éjiane mebi me môť, a w'aye kôme fembé jôé été yôp. 16 A nga beta jô me na, A mone môť, tame yen, m'aye bu'u ntume ya fembé Jérusalem : b'aye di fembé a mve'ane ya kop, a woñ; a b'aye nyu mendim a mve'ane ya avek, be fô'ôba'an : 17 nde te b'aye jeñe fembé a mendim, bebiene bebien be fô'ôba'an, a bok mbia be mam map été.

5 Nde wo, A mone môť, nyoñe' nkpwaté mekôn ô ne akap, nyoñe' wu ô ne akap ane ôtyenjeñe ya ntyeñe minlô, a tyeñe wô nlô a zele jôé : wôna ô nyoñ nlôte ya ve'e biôm, a kandé ési. 2 Mengap mela ya été, ngape jia nje w'aye di'i nduan zañ nlam, éyoñ melu ya ndilane bita m'aye man; nyoñe fe ngape jia, a bibi je a nkpwaté mekôn mbôma'ane; a ngape jia ô miase' évuñulu été, wôna m'aye té nkpawté mekôn mvuse jap. 3 Nde ô nyoñe' tañe tyôtyoé ya été, a tiñeti je aku'u ngômesane dôe ya si été. 4 Nyôlô éte, ô beta'a nyoñe jôme ya été, a wua je nduane zañ, a di'i je nduan; vôm ate nduan j'aye so akui mfa'a nda bôt Israël ése.

5 Avale di nde Tate Jehova ajô, na : Nyina a ne Jérusalem; me teléya nye meyoñe zañ, a mesi m'abômane nye. 6 Nde a nga bene wô'ô minjôane miam vôm a nga bo abé a dañe meyoñ, a bene fe wô'ô memvinda mam a dañe mesi m'abômane nye ; amu be beneya minjôane miam, a mfa'a ya memvinda mam, be nji wulu me été. 7 Ajô tye avale di nde Tate Jehova a jô, na : Amu mi avuñ a dañe meyoñ m'abomane mia, te wulu memvinda mam été, nge ba'ale minjôane miam, nalé fe te tôñe minjôane ya meyoñ m'abômane mia ; 8 ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : O lô, ma, ja'ane ma, me ne wo ngame yat ; a m'aye liti mintyi'ane mejô zañe jôé meyoñ me lô. 9 M'aye bo jam zañe jôé nde me nji tame bo, aval ete nde m'aye bo te fe beta bo, amu mbia be mam môé mese. 10 Ajô te beésa b'aye di bo be fam zañe jôé, a bo be fam b'aye di beésa bap ; a m'aye liti wo mintyi'ane mejô ; a m'aye tyamelane mebuka'a mese ya be wo mfa'a bivuñulu bise. 11 Ajô te, ane me vee, nalé Tate Jehova a jô, a ye fo'o bo na, amu ô semeya nda jam é ne étyi a biôm biôé bise môť a ne vini, a mbia be mam môé mese, ajô te m'aye fe wulane wo ; nalé fe dise dam d'aye ke nyii, a ma fe m'aye bo te ko éngôngo. 12 Mengap mela ya be wo, ngape jia j'aye wu a ébubua ôkon, a b'aye jañ a mfumbale ya zaé zañe jôé ; ngape jia j'aye ku a nkpwaté mekôn mbôma'ane be wo ; a ngape jia nje m'aye tyamelan mfa'a bivuñulu bise, a m'aye té nkpwaté mekôn mvuse jap.

13 Avale ete nde ayaa dam d'aye mane tôéban, a m'aye je'ebe ayaa dam mfa'a wope na, e wo'an, a m'aye volôban nlem : nde b'aye yeme na, ma, Jehova, me kobôya a ntindane ya nlem ô nga tindi, éyoñ m'aye mane tôé ayaa dam mfa'a wop. 14 Nalé fe na, m'aye bo wo élik a jôme ya ôson meyoñ m'abômane wo été, mise me ba bese b'alôt. 15 Nalé jam ete d'aye bo jôme ya ôson a ékpwe'ele, jame ya ye'ele a semé, mfa'a meyoñ m'abômane wo,

éyoñ m'aye liti wo mintyi'ane mejô a ayaa a ayok, a minkomekane ya ñyaan (ma, Jehova, me kobôya de) ; 16 éyoñ m'aye lôme be mbia mekoñe ya mfumbale ya zaé, ma me ne mfa'a ya njian, mme m'aye lôme na, me jiane mia. Nde m'aye nene mfumbale ya zaé mfa'a wônan, a bu'u ntume wônane ya fembé ; 17 a m'aye lôme mia mfumbale ya zaé a mbia betit, mbie bi aye li'i wo nyui ; ébubua ôkon a metyi bi aye lôte zañe jôé ; a m'aye zu nkpwaté mekôn be wo ; ma, Jehova, me kobôya de.

6 Ane ajô Jehova é nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô't, télé' asu dôé e fombô mfa'a minkôle ya Israël, a kulu mie mejô, 3 a jô na, Mia minkôle ya Israël, vô'ôla'an ajô ya Tate Jehova : Avale di nde Tate Jehova a jô benya minkôlô a bone minkô, melôté mendim a mimbî'ili : Mi lô , ma, ja'ane ma, m'aye zu nkpwaté mekôn be mia, a m'aye jiane bito bienane ya bikôndô'ô yôp. 4 Beautel benan b'aye bo ndaman, a bengunemelane benane ya kañe jôp b'aye bu'uban ; a m'aye wua mimbim befame mienane si asu bengunemelane benan. 5 Nde m'aye bôé mimbim mi bone be Israël si asu bengunemelane bap ; a m'aye miase bivese bienan mbôma'ane beautel benan. 6 Minlam mi aye jaaban bitaba'a bienan bise mi to, a bito ya bikôndô'ô yôp bi aye bon daman; nde te beautel benan b'aye jaaban a bo ndaman, a bengunemelane benan b'aye bu'uban a man, a bengunemelane benane ya kañe jôp b'aye ba'éban, a bisaé bienan bi aye tyamban. 7 Nde ba b'awôéban b'aye ku zañe jenan, a mi a ye yeme na, me ne Jehova.

4 Ve m'aye li'i mebuka'a, vô'm mi aye bi bevo'o b'atup nkpwaté mekôn meyoñ été, éyoñ mi aye tyamelane mesi mesi. 9 A ba ya be mia b'anyiñ b'aye simesane me meyoñ été vô'm b'aye ke be minkôm, aval ane me nga bu'i a nleme wope ya bijabô, ñwô ô kôlôya be ma, a mise map, mme m'abo bijabô ya tôñe bengunemelane bap : a b'aye vini bebien mise map bebien été amu mam abé be nga bo mbia be mam map mese été. 10 Nde b'aye yeme na, me ne Jehova : me nji jô éjôjôé na, m'aye bo be mbia jam ate.

11 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Bibi' a wo, a tya' a abo, a jô na, Ngo'é ! amu abé mbia be mam mese ya nda bôt Israël; amu b'aye ku a nkpwaté mekôn; a mfumbalé ya zaé, a ébubua ôkon. 12 Nyô a ne ôyap a ye wu a ébubua ôkon; nyô a ne bébé a ye wu a nkpwaté mekôn; a nyô a li'i a jibi ndilane ya bita a ye wu a mfumbale ya zaé : nalé m'aye toé ayaa dam be be. 13 Nde mi aye yeme na, me ne Jehova, éyoñ mimbim befame miap mi aye bo bengunemelane bap été mbôma'ane beautel bap, nkôl ôse ô ne mbetane yôp, a mebôbône benya minkôlô mese yôp, a élé ése é ne nyumi si, a chène ase a ne ékukute si, vô'm be nga bo be va'a bengunemelane bap bese biome ya bizeze'e menyum. 14 A m'aye same wo wom be be, a bo be ne sangañ a élik, ataté fé a keke Dibla, bitaba'a biap bise be to; nde b'aye yeme na, me ne Jehova.

7 Nalé fe ajo Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A wo, A mone mô't, avale di nde Tate Jehova a jô si ya Israël, na, Asu'u : asu'u e kuiya meku'u menyine ya si nyo. 3 Eyoñe ji asu'u e nto be wo, a m'aye lô'm ayaa dam be wo, a tyi'i wo mejô aval ane mezene môé me né; nde m'aye zu mbia be mam môé mese be wo. 4 Dise dam d'aye bo te nyii wo, nalé fe m'aye bo te ko éngôngô; ve m'aye zu mezene môé be wo, a mbia be mam môé m'aye bo zañe jôé : nde mi aye yeme na, me ne Jehova;

5 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Mbia jam, mbia jam a ne étam, ô lô, a zu. 6 Asu'u éziñ e soya, asu'u e soya ; d'avee wo ngame yat ; ô lô, d'azu. 7 Njañane wôé ô soya be wo, A mô't ô to si nyô : éyoñ é kpwaneya, mô's ô nto bebé, mô'se ya éngôngôm, sa mô'se ya miñyotane ya mevak, minkôle yôp. 8 Eyoñe ji me mbeme sôé ayaa dam be wo, a tôé fe ñyaane wom be wo, a tyi'i wo mejô aval ane mezene môé me né ; a m'aye zu mbia be mam môé mese be wo. 9 Dise dam d'aye bo te nyii, nalé fe m'aye bo te ko éngôngo : m'aye zu jam be wo aval ane mezene môé me né ; a mbia be mam môé m'aye bo zañe jôé ; nde mi aye yeme na, ma Jehova, m'abibi.

10 O lô, mô's, ô lô, w'azu : njañane wôé ô kuiya atan ; ntum ô sameya, mebun me kuiya bisôsoñ. 11 Evô é kôlôya si, é nto ntume ya abé ; te ke wua ya be be a ye li'i, nge jôme ya jama bôte wop, nge ji ya akume dap : nalé fe te ke éto ya ôsu j'aye bo zañe jap. 12 Eyoñ é kpwaneya, mô's w'azu bebé : nkuse biôm a bo'o te vak, nalé fe nkuane biôm a bo'o te yi ; amu ayaa e kuiya jama bôt ase ya été. 13 Amu nkuane biôm a ye bo te bulan mfa'a ya jôm b'akuan, ja'an be ngenan be vee : amu ñyenan w'anambe ngume jama bôe ya été, te ke wua a ye bulan ; nalé fe te ke mô't a ye ve émien ngu mbia be mame ya ényiñe jé été.

14 Be maneya loñe toñe, a kôme mam mese; ve te ke mô't a ke mewosan; amu ayaa dam d'akui jama bôt ase ya été. 15 Nkpwaté mekôn ô ne atan, ébubua ôkon a mfumbale ya zaé bi ne été : nyô a ne afup a ye wu a nkpwaté mekôn ; a nyô a ne nlam, mfumbale ya zaé a ébubua ôkon bi aye di nye. 16 Ve ba ya be be b'atup b'aye tup, a b'aye tabe minkôle yôp aval ane bezume ya mimbi'ili, bese ve miñyôn, mô't ase mbia be mam mé été. 17 Mo mese m'aye bo ne mieñelé, a meboñe mese m'aye bo ate' ane mendim. 18 B'aye fe tiñeti bebien minkuta mengeteñ, a angôndô a ye buti be; ôson vi aye kui mesu mese, a ayan mfa'a ya minlô miap mise. 19 B'aye wua argent wop minseñ été, a or wop a ye bo ane jôm é ne mvin; argent wop a or wop bi aye bo te ngule ya nyii be mô'se ya ayaa Jehova : bi aye bo te yiane minsisime miap, nalé fe te jalé miñya miap ; amu jôm éte é nga to ôba'a ya mbia be mam map. 20 Mfa' abeñe ya ngômesane jé, a nga telé de a дума ; ve be nga telé bive'ela'a ya mbia be mam map a biôm biape ya vini été : ajô te me boya jôm éte ane jôm é ne mvin mfa'a wop. 21 Nde m'aye ve je mo bejin é bo jôme ya ndaman, a ve je mbia be bôte ya si nyô é bo

jôme ya sa ; a b'aye ndamane je étyi. 22 M'aye fe vaa asu dam be be a b'aye ndaman étyi ya vôme wom a ne asoé; bewôlé biôm b'aye nyin été, a ndamane nye étyi.

23 Bo'o ngôkop : amu si j'ajaé a bitome ya metyi, a nlam ô nto évô ne lut ! 24 Jam ete nde m'aye soo meyoñ m'adañ abé, mme m'aye nyoñe menda map : m'aye fe bo na, mebune ya ba be ne ngu me man ; a bito biap bi ne étyi bi aye ndaman étyi. 25 Njian w'azu ; b'aye jeñ mvo'é, a j'aye bo momo. 26 Nkpwala w'aye tôñ nkpwala, a mfu'u w'aye tôñ mfuk ; a b'aye jeñ ñyenan nkulu mejô a yen ; ve metiñ m'aye jañ mfa'a ya prêtre, a mbôndane fek mfa'a ya bemvendé. 27 Njô bôt a ye yôn, évet j'aye jaléban ngômesane ya éndaman, a mo me bôte ya si éte m'aye yen njuk : m'aye bo be aval ane zene jap é né, a m'aye tyi'i be mejô aval d'ayiane be ; nde b'aye yeme na, me ne Jehova.

8 A nga bo na mbu samane, éyoñ ngone samane é nto melu metan, éyoñ me nga to si nda jam, a bemvendé ya Juda be to si asu dam, wo ya Jehova ô nga kui be me vôm ate. 2 Eyoñ éte me nga fombô, a yene na, éve'ela'a ya jôm j'ayené ane nduan ; ataté jôm j'ayené ane mengeteñe mé a ke mfa'a ya si, ve nduan ; ataté mengeteñe mé a ke yôp, jôm j'ayené ane éfufup, aval ane étyé j'afaé. 3 Ane a nga sam éfunane ya wo, a bi me abusa ésile ya nlô wom; ane Nsisim ô nga bête me yôp, a ke me Jérusalem miñyenan b'ayene mame ya Zambe été, mfa'anyine ya beta mbé nseñe ya été ô fombô'ô mfa'a ya nord ; vôm ate éto ya ngunemelane ya aban, nyô j'asoñe mame ya aban, é nga to. 4 O lô, étôto'o Zambe ya Israël é mbe vôm ate, aval ane éve'ela'a me nga yen nje'ese.

5 Eyoñe éte a nga jô me na, A mone mô, bete'e mise môé éyoñe ji zen j'ake mfa'a ya nord. Nalé me nga bete mise mam zen j'ake mfa'a ya nord, a yene na, ngunemelane ya aban éte é tele anyin mbé, beta mbé ya autel mfa'a ya nord. 6 Ane a nga jô me na, A mone mô, ye ô lô jam b'abo? Ja'an beta be mbia be mam nda bôt Israël j'abo vôme nyô, nde te m'aye ke ôyap a li'i nda jam é ne étyi ? Ve w'aye beta yene beta be mbia be mam mefe.

7 Ane a nga ke me mbé ya nseñ; éyoñ me nga fombô, ô lô, abé ntuban mfin. 8 Eyoñ éte a nga jô me na, A mone mô, tame fa'a mfin : éyoñ me maneya fa'a mfin, a teme na, mbé. 9 Ane a nga jô me na, Nyi'in, a yen abé mbia be mam b'abo va. 10 Nalé me nga nyin a yen; ô lô, éfunan ése ya biôm bi anyi'itan, a mbia betit, a bengunemelane bese ya nda bôt Israël, bi nto nkañane bikanga mfin mbôm'ane mimfa'a mise. 11 Bôte mewôme zañbwa be nga tele bie asu, ba ya bemvendé ya nda bôt Israël; a Jaazania mone Schaphan a nga tele be zañ, mô ase a bili ésua encens jé mo : a menyum me nkute ya encens me nga bete yôp. 12 Eyoñ éte a nga jô me na, A mone mô, ye ô yeneya jam bemvendé ya nda bôt Israël b'abo dibi été, mô ase bitune menda bié ya bive'ela'a été? amu b'ajô na, Jehova a nji yene bia; Jehova a jô'éya si nyô. 13 A nga jô fe me na, W'aye beta yene beta be mbia be mam mefe b'abo.

14 Eyoñ éte a nga ke me anyine ya beta mbé ya nda Jehova a to mfa'a ya nord; ô lô binga be to si vôm ate, be yii' Thammuz. 15 Eyoñ éte a nga jô me na, Ye ô yeneya jame di, A mone mô't? w'aye beta yene beta be mbe mam m'adañe mam ma.

16 Ane a nga ke me nda Jehova, nseñe ya été; ô lô, bote mewôm mebaé a betan be to mbé si ya temple Jehova, zañ mbala'a si a autel, be lume' temple Jehova memvus, mesu me lô mfa'a jôp d'atôô; nde be to be kañe' jôp mfa'a jô d'atôô. 17 Eyoñ éte a nga jô me na, Ye ô yeneya jame di, A mone mô't? Ye ngelé jam mfa'a ya nda bôte Juda le, na, be bo mbia be mam b'abo va? amu be jaléya si a évô, a be betaya kôñelane na, be soñe ma, me yaa : tame yen, b'ake abui élé mfa'a ya jôé. 18 Ajô te ma fe m'aye bo mame ya ayaa; dise dam d'aye bo te nyii, nalé fe m'aye bo te ko éngôngo; ja'an b'aye bête tyiñe yôp ngu melo mam été, ve m'aye bo te wô'ô be.

9 Eyoñ éte a nga yôtan a beta tyiñ melo mam été, a jô na, Tindi'i ba b'aba'ale nlame na, be za'a bébé, mô't ase a bili jôm a jiane je bôte mo. 2 Nde ô lô, bôte besaman be nga so zene ya mbé ya akôé, nje é bô mfa'a ya nord, mô't ase a bili jôm a wôé je bôte mo; mô'te wua a to fe zañe jap a be'e ngômesan ndombo, nde'e mendime ya ntili bekalate é tyele nye akan. Ane be nga nyin, a ke tebe mfôm autel mvot.

3 Nde étôto'o Zambe ya Israël é nga mane bet a kandane chérubin, vôm é nga to, a ke mbô'ô mbé ya nda : ane a nga loene mô't a nga be'e ngômesan ndombo, nyô a nga bili nde'e mendime ya ntili bekalate ntyelan akan. 4 Ane Jehova a nga jô nye na, Kele' tulan nlame zañ, Jérusalem zañ, a ve bôt b'asôé abuk a ba b'ayôn mbia be mam mese m'abobane zañe ya été ndem mvom mesu. 5 Mfa'a ya ba bevok, a nga jô be, melo mam me wô'ôk, na, Kela tulan nlam, mi toñe nye, a wôé : dise denan e bo'o te nyii, nalé fe te koan éngôngô; 6 mi wôé' nnôme fam, ndôman ba éndun ngon, ayôme bon a binga, nya ñwôéane; vet te kuiane mô't éziñ a be'e ndem bébé : tata'an mfa'a nda jam é ne étyi. Eyoñ éte be nga taté mfa'a minnôm befam mi nga to asu nda. 7 Ane a nga jô be na, Mi ve nda éte mvin, a jalé minseñ a ba b'awôéban : kelan. Ane be nga ke, a wôé bôt nlam. 8 A nga bo na, éyoñ be nga to be wôék, a me nga li'i, me nga buti asu dame si, a yôn, a jô na, A Tate Jehova! Ye w'aye jiane mebuka'a me Israël mese, nsôan w'asôé ayaa dôé Jérusalem?

9 Eyoñ éte a nga jô me na, Abé ya nda bôt Israël a Juda d'adañ anen, a si é nto metyi ne lut, nlame ke mvitan ntyi'ane mejô ne lut! amu b'ajô na, Jehova a jô'éya si nyô, Jehova a nji yen. 10 Mfa'a wome fe, dise dam d'aye bo te nyii, nalé fe m'aye bo te ko éngôngo, ve m'aye zu zene jap minlô miape yôp. 11 Nde ô lô, mô't a be'e ngômesan ndombo, nyô a nga bili nde'e mendim ntyelan akan, a nga zu kate foé, a jô na, Me boya ane w'ate tiñeti ma.

10 Eyoñ été me nga fombô, a yene na, mfa'a ñyeme yôp ô nga to bechérubin yôp jôm é nga yené be yôp é to ane ako'o saphir, aval ane jôm j'ayené ane éve'ela'a éto njôô. 2 Ane a

nga kobo mô̄t a be'e ngômesan ndombo, a jô na, Kele' zañe minka mi atyiñelan, mfa'a chérubin si, a jalé mo môé mebaane a ma'a me nduan me so'o zañe bechérubin, a miase me n lame yôp. Ane a nga nyin mise mam me lô. 3 Nde bechérubin be tele mfa'a nda ya mbo nnôm, éyoñ mô̄t ate a nga nyin; a nkut ô nga jaé nseñe ya été. 4 Ane étôto'o Jehova é nga bête yôp a kandane chérubin, a tebe mbô'ô mbé ya nda yôp; a nda é nga jaé nkut ne lut, nseñe fe ô nga jaé a éfufupe ya étôto'o Jehova. 5 Eduñe mefape ya bechérubin é nga wô'é akekui nseñe ya atan, aval ane tyiñe Zambe ya Ngul Ese éyoñ a kobo. 6 A nga bo na, éyoñ a nga tiñeti mô̄t a be'e ngômesan ndombo na, Nyoñe' nduan zañe minka mi atyiñelan, zañe bechérubin, a nga nyin été, a tebe mfôm nka éziñ. 7 Ane chérubin a nga same wo vôm a nga to zañe bechérubin mfa'a nduan é nga to zañe bechérubin , a nyoñe jôme ya été, a futi je mo me nyô a be'e ngômesan ndombo, nye ve nyoñe je a ke atan. 8 Ane éfunane ya wo mô̄t é nga yené mfa'a ya bechérubin mefape mape si.

9 Ane me nga fombô, a yene na, minka minyin mi to fefele bechérubin, nka wua fefele chérubin wua, nka mfe fefele chérubin mfe; a minka mite mi nga yené aval ane ako'o chrisolithe. 10 Mfa'a ya ñyenan mi nga yené, mi minyini mi nga to avale da, aval ane nka ô somô nka mbo' été. 11 Eyoñ mi nga wulu, mi nga wulu mimfa'a miap minyin : mi nji kôñelan éyoñ mi nga wulu, ve vôm nlô w'afombô, vôm ate mi nga tone wô; mi nji kôñelan éyoñ mi nga wulu. 12 Nde nyôle jap ése, a memvus, a mo, a mefap, a minka, bi nga to mis été ne lut mbôma'ane, e ne na, minka benyine bete be nga bili. 13 Mfa'a ya minka, mi nga loban, melo mam me wô'ôk, na, minka mi atyiñelan. 14 Nyô ase a nga bili mesu menyin : asu ya ôsu e mbe asu chérubin, asu baa e mbe asu mô̄t, di lale e mbe asu ñbweñbwem, a di nyini asu ndôé.

15 Ane bechérubin bête be nga bête yôp : vevea jôm me nga yen mfôm ôsôé Kebar, nnye le. 16 Eyoñ bechérubin be nga wulu, minka mi nga wulu fefele jap; a éyoñ bechérubin be nga sam mefape mape yôpe na, be bête yôp a kandane si, minka fe mi nga bo te kôñelan éto ya fefele jap. 17 Eyoñ be nga tebe, mina mi nga tebe fe yôp nsamba wop : amu nsisime ya vevea jôm ô nga to mie été.

18 Ane étôto'o Jehova é nga kôlô mbô'ô mbé ya nda yôp, a ke tebe bechérubin yôp. 19 Ane bechérubin be nga sam mefape mape yôp, a bête yôp a kandane si éyoñ be nga wulu, mise mam me lô, minka mi to fefele jap : ane be nga tebe anyine beta mbé ya mfa'a jôp d'atôô nda Jehova; a étôto'o Zambe ya Israël é nga to be be mfa'a ya yôp.

20 Vevea jôm me nga yene Zambe ya Israël si mfôm ôsôé Kebar, nnye le; ane me nga yeme na, be ne bechérubin. 21 Nyô ase a nga bili mesu menyin, a nyô ase a nga bili mefap menyin; a éfunane ya mo me mô̄t é nga to mefape mape si. 22 Mfa'a ya éfunane ya mesu map, mesu mete me mbe ma me nga yen mfôm ôsôé Kebar, ñyenan be nga yené a bebien; nyô ase a nga bo a wulu'u zôsô ôsu.

11 Nalé fe Nsisim ô nga bête me yôp, a ke me beta mbé ya mfa'a jôp d'atôô nda Jehova, nyô a lô mfa'a jô d'atôtô : a teme na, bête mewôm mebaé a betan be ntele anyine ya beta mbé; ane me nga yene Jaazania mon Azzur zañe jap, ba Pelathia mone Benaja, bivete ya bôt. 2 Ane a nga jô me na, A mone môt, bana be ne bête b'até mbia be mam, a bôndé mbia mefe'e nleme wu; 3 ba b'ajô na, Eyoñe ya lôñe menda é nji bo bébé : nleme wu ô ne mvé, bia ke bi ne tit. 4 Ajô te kulu'u mejô ya lepe be, kulu'u mejô, A mone môt.

5 Ane Nsime Jehova ô nga ku be ma, ane ô nga jô me na, Kobô'o na, Avale di nde Jehova a jô, na : A nda bôt Israël, avale di mi maneya jô; amu m'ayeme mam m'akui mia minlem. 6 mi maneya wôé bôt abui nleme wu, a jalé minseñe ya été a ba b'awôéban ne lut ! 7 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : Bôt mi wôéya mi maneya bôé zañe ya été, mbe be ne tit, nleme wu ke mvé; ve mia mi aye kuluban atan mi so'o zañe ya été. 8 Mi koya nkpwaté mekône woñ; a ma m'aye zu nkpwaté mekôn be mia, nalé Tate Jehova a jô. 9 M'aye kulu mia atan mi so'o zañe ya été, a ve mia mo bejin, a liti mintyi'ane mejô zañe jenan. 10 Mi aye ku a nkpwaté mekôn; m'aye tyi'i mia mejô mfa'a nné ya Israël; a mi aye yeme na, me ne Jehova. 11 Nleme wu w'aye bo mia mvé, nale fe mi aye bo tit zañe ya été; m'aye tyi'i mia mejô mfa' éwome Israël; 12 a mi aye yeme na me ne Jehova; amu mi nji wulu memvinda mam été, nalé fe te bo minjôane miam, ve viane tôñe minjôane ya meyoñ m'abômane mia.

13 A nga bo na, éyoñ me nga kulu mejô, Pelathia mone Benaja a nga wu. Eyoñ éte me nga buti asu si, a yône tyiñe yôp, a jô na, A Tate Jehova ! ye w'aye mane me buka'a me Israël ne meñelé?

14 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 15 A mone môt, bobenyôñ, bobenyôñe bôé, bôt b'avumane wo, a nda bôt Israël ése, mbe bete bese be ne ba bôt b'atabe Jérusalem be maneya jô na, Kelane Jehova ôyap; si nyô é ne mveane be bia na é bo jôme jangan. 16 Ajô te jô'ô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Vôm me vaaya be ôyap be ke meyoñe meyoñ, a vôm me maneya tyamelane be mesi mesi, ve a kôsa bo nalé, m'aye bo be vôme ya sobô mon étun mfa'a mesi vôm be maneya ke. 17 Ajô te jô'ô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : M'aye kôane mia meyoñe meyoñ été, a sulane mia mi so'o vôm vôm mi nga yamelan, a m'aye ve mia si ya Israël. 18 Nde b'aye zu wôé, a b'aye vaa biôm bise ya vini bi ne été, a mbia be mam mese ya été vôm ate. 19 Nde m'aye ve be nleme wua, a m'aye futi mia mfefé nsisim inlem été ; m'aye vaa nleme ya akok ô ne be minsôn été, a ve be nleme ya minsôn; 20 nde te b'aye wulu memvinda mam été, a ba'ale minjôane miam, a bo mie : b'aye bo bête bam, a ma m'aye bo Zambe wop. 21 Ve mfa'a ya ba minlem miap mi atôñ nleme ya biôm biape ya vini a mbia be mam map, m'aye zu zene jap minlô miap bebiene yôp, nalé Tate Jehova a jô.

22 Eyoñ éte bechérubin be nga sam mefape mape yôp, minka mi to be fefe; a étôto'o Zambe ya Israël é nga to be be mfa'a ya yôp. 23 Ane étôto'o Jehova é nga bete yôp é kôlô'ô zañ nlam, a tebe nkôle yôp ô ne nlam fa'a jôp d'atôô. 24 Ane Nsisim ô nga bête me yôp, a ke me ñyenane mam été a ngule ya Nsisim Zambe mfa'a ya Chaldée, be ba be to minkôm. Nalé ñyenan me nga yen ô nga bête yôp a kôlô be ma. 25 Eyoñ éte me nga kobô ba be to minkôm mam mese Jehova a nga mane liti ma.

12 Ane ajô Jehova e nga zu fe be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô't, ô to zañ nda bôt j'aben njôan, be bili mise ya ayen, te yen, be bili melo ya wôk, te wôk; amu be ne nda bôt j'aben njôan. 3 Ajô te, wo mone mô't, kôme' biôm biôé ya kôlô, a kôlô fe a mô's, mise map me lô; nde w'aye kôlô vôme wôé a ke vôm mfe mise map me lô: ndô'otô b'aye fas, a kôsa bo be ne nda bôt j'aben njôan. 4 Nde w'aye kuli biôm biôé a mô's, mis map me lô, aval ane biôme ya mô't a kôlô ; a womien w'aye kôlô si a mam me ngô'é, mise map me lô, aval ane éyoñ bôt b'ake mekaban éza mesi. 5 Fa' akak, a tupe de, mise map me lô, a be'e biôm zen éte. 6 W'aye be'e bie étu, mise map me lô, a be'e bie a ke bie atan dibi été; ô buti'i fe asu na, ô bo te yene si; amu me teléya wo ô bo ndem mfa'a ya nda bôt Israël.

7 Ane me nga bo nalé aval ane a nga tiñeti ma : me nga kuli biôm biam a mô's, ane biôme ya mô't a kôlô, a mam me ngô'é me nga fa' akak a mo mam a tupe de; me nga kuli bie dibi été, a be'e bie étu, mise map me lô.

8 Ane ajô Jehova e nga zu be ma mam me tyé, e jô'ô na, 9 A mone mô't, ye nda bôt Israël, nda bôt j'aben njôan, é nji jô wo na, W'abo jé? 10 Jô'ô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Mbe'e wu ô ne ajô ya évet mfa'a ya Jérusalem, a wu ya nda bôt Israël ése, zañe jap be to. 11 Jô'ô na, Ma me ne ndeme jenan : aval ane me boya, aval ete d'aye boban mfa'a wop; b'aye ke mekaban éza mesi, a ke minkôm. 12 Nde évet é ne be be j'aye be'e biôm étu dibi été, a kui atan : b'aye fa' akak a tupe de na, be be'e biôm zen éte : a ye buti asu, amu a ye bo te yene si a mise mé. 13 M'aye fe ya nye avote dam, a ye bili ôlame viam été ; nde m'aye ke nye Babylone si ya Bechaldéen ; ve a ye bo te yene je, ja'an a ye wu wôé. 14 M'aye miase ba bese b'abômane nye na, b'aye volô nye, a minsamba mié mise, mfa'a bivunulu bise; a m'aye té nkpwaté mekôn mvuse jap. 15 Nde b'aye yeme na me ne Jehova, éyoñ m'aye miase be meyoñe meyoñ, a tyamelane be mesi mesi. 16 Ve m'aye li' ayôm befame ya be be d'aye bo te wu a nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a ébubua ôkon; nalé b'aye kañete mbia be mam map mese meyoñe meyoñ mfa'a b'aye kui; a b'aye yeme na, me ne Jehova.

17 Ane ajô Jehova e nga beta zu be ma, e jô'ô na, 18 A mone mô't, ja'a fembé jôé ô fô'ôban, nya'a fe mendime môé ô nyeñeba'an a ko woñ; 19 a jô bôte ya si na, Avale di nde

Tate Jehova a jô mfa'a ya bôt be to Jérusalem, a si ya Israël : B'aye di fembé jap be ko woñ, a nyu mendime map be fô'ôba'an, nde te si jé j'aye bo ne sangañ, é to fe nsaane biôm bise bi ne été, amu évô ya ba bese b'atabe été. 20 Minlame ya bôt b'atabe mi aye man ndaman, a si j'aye bo ne sangañ; a mi aye yeme na, me ne Jehova.

21 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 22 A mone mô't, nkana mi bili si ya Israël na, Melu me nga bo ayap, a ñyenane ôse w'abo momo, ô ne aya? 23 Ajô te, kate'e be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : M'aye bo na, nkana ôte ô man, a b'aye bo te beta kane wô nkana Israël été; ve ô jô'ô be na, Melu me nto bebé, a ntôane ya ñyenane ôse. 24 Amu ñyenane ya medu'an a mbi'ane mam w'awone bôt bi aye fe beta bo nda Israël été. 25 Amu ma me ne Jehova; m'aye kobo, a éfia m'aye kobo j'aye boban; j'aye fe beta bu'i : amu m'aye kobô éfia éte mi to, A nda bôt j'aben njôan, a m'aye bo je, nalé Tate Jehova a jô.

26 Ane ajô Jehova e nga beta zu be ma, e jô'ô na, 27 A mone mô't, tame yen, ba ya nda bôt Israël b'ajô na, Nyenan a yen ô ne jôme ya melu abui ôsu, a kulu mejô mfa'a ya biyoñ bi ne ôyap. 28 Ajô te jô'ô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Te ke ajô ya mejô mam daye beta bu'i, ve ajô m'aye kobo d'aye boban, nalé Tate Jehova a jô.

13 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô't, kulu'u mejô ya lepe bekulu mejô ya Israël b'akulu mejô, a jô ba b'akulu mejô m'aso minlem miap bebiene na, Vô'ôla'an ajô Jehova : 3 Avale di nde Tate Jehova a jô, na, Ngo'o bekulu mejô be ne mekut, b'atôñ nsisime wop bebiene, te ke tame yene jôm! 4 A Israël, bekulu mejô bôé be nga to avalane bemvak bili' été. 5 Mi nji bet a ke mfa'a m'afôla me yoo, nge beta lôñ nda bôt Israël aka'a na, é tebe mewosan été éyoñ môse Jehova w'akpwan. 6 Ba b'ajô na, Jehova a jô na, mbe be yeneya nkobô mina a mbi'ane ya minsos; ve Jehova a nji lôme be : a be veyâ bôt ndi minleme na, ajô d'aye bo été. 7 Ke mi yeneya ñyenane ya medu'an, ke mi kobôya mbi'an ô ne minsos, vôm mi ajô na, Jehova a jô; ja'an me nji kobo?

8 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : Amu mi maneya kobô mina, a yene minsos, ajô te, mi lô, me ne mia ngame yat, nalé Tate Jehova a jô. 9 A wo wom w'aye bo bekulu mejô b'ayene miñyenane mi ne medu'an, a bi'i mam me ne minsos, ngame yat : b'aye bo te tabe nsamba bety'i'i mejô ya bôte bam, a b'aye bo te tilibane kalate mintilane ya nda bôt Israël été, nale fe b'aye bo te nyine si ya Israël ; a mi aye yeme na, me ne Tate Jehova. 10 Amu na, amu be maneya wone bôte bam, a jô na, Mvo'é ; éyoñ mvo'é é ne momo; a éyoñ mô't éziñ a lôñ akak, ô lô , b'alume de ésusulan mbotok ; 11 jô'ô ba b'alume de ésusulan mboto'o na, d'aye ku : mveñ j'akulu ndôn j'aye bo ; A mia, beta bibañe meta'a, mi aye ku ; a beta évuñulu a ye nyape de. 12 Tama yenan, éyoñ aka'a d'aye mane ku, ye b'aye bo te jô mia na, Nluman mi nga lume de ô ne vé ? 13 Ajô te, avale di nde Tate Jehova a jô, na : M'aye fo'o nyape de a beta évuñlu ayaa dam été ; a mveñ j'akulu ndôn j'aye bo ayaa dam été, a beta bibañe meta'a ya ndamane de ayaa dam été. 14 Nalé m'aye tyam aka'a mi

lumeya ésusulan mbotok, a sili de si, nalé mbôka'a ya été w'aye kuluban atan ; d'aye ku a, a mi aye jañ zañe ya été : a mi aye yeme na, me ne Jehova. 15 Nalé ate m'aye tôé ayaa dam mfa'a ya akak, a mfa'a ya ba be lumeya de ésusulan mbotok ; a m'aye jô mia na, Aka' e nji fe bo, to ba be nga lume de ; 16 e ne na, bekulu mejô ya Israël b'akulu mam ajô Jérusalem, a yene miñyenane ya mvo'é ajô dé, éyoñ mvo'é é ne momo, nalé Tate Jehova a jô.

17 A wo, A mone mô, ô telé' asu dôé bengone ya bôte bôé ngame yat, ba b'akulu mejô m'aso minlem miap bebien ; nde ô kulu'u be mejô ngame yat, 18 a jô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na Ngo'o binga b'aloé bibônga bi alate bikutuboñe bise, a bo biyañese ya jalé bôt be ne minté minté minlô na, be jeñe minsisim ! Ye mi aye jeñe minsisime ya bôte bam, a nyii minsisim bevevee mfa'a wônan miabebien? 19 Mi maneya ndamane me étyi bôte bam été amu moé me orge a bifuse bi fembé, mfa'a ya wôé minsisim mi nji yiane wu, a nyii minsisim bevevee mi nji yiane nyiñ, zene ya minsosse mienan mi alaa bôte bam b'avô'ôlô minsos.

20 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : Mi lô, m'avini bibônga bienan, mbie mi ajeñe bie minsisim vôm ate, mfa'a ya tindi mie na, mi yele, a m'aye nyape bie mo menan ne wôk ! a m'aye suu minsisim mite na, mi ke, mi ne na, minsisim mi ajeñ mfa'a ya tindi mie na, mi yele. 21 M'aye fe nyape biyañese bienan, a nyii bôte bam mo menan, nalé b'aye bo te fe tabe mo menan été, mi jeñe be ; a mi aye yeme na, me ne Jehova ; 22 Amu mi veyá nleme zôsôa mô adit a minsos, ñwô me nji ve ôlun, a mi veyá mo me mbia mô ngu, nde te a ye bo te bulan mfa'a ya mbia zene wé, a nyiñ a to vevee ; 23 ajô te mi aye bo te beta yene miñyenan mi ne medu'an, nge bi'i bemvi'i : nde m'aye nyii bôte bam mo menan ; a mi aye yeme na, me ne Jehova.

14 Eyoñ éte bemvendé bevo'o ya Israël be nga zu be ma, a tabe si asu dam. 2 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 3 A mone mô, bôte ba be futiya bengunemelane bap minlem miap été, a be bôéya ôba'a ya mbia be mam map asu dap ôsu : ye ma m'ayiane fo'o silibane jam a be ? 4 Ajô te kobô'ô be, a jô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Mô ase ya nda bôt Israël a futi bengunemelane bé nlem été, a bôé ôba'a ya mbia be mam mé asu dé ôsu, a zu be nkulu mejô ; ma Jehova m'aye yalane nye vôm ate aval ane jama bengunemelane wé a né ; 5 nde te m'aye bi nda bôt Israël minlem miap bebien été, amu bese be tyetebeya ma amu bengunemelane bap.

6 Ajô te jô'ô nda bôt Israël na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Bula'an, mi kôñelan a li'i bengunemalane benan ; mi kôñelane fe mesu menan a li'i mbia be mam menan mese. 7 Amu mô ase ya nda bôt Israël, nge nyô ase ya bikule bi atabe Israël été, a kandane ma, a futi bengunemelane bé nlem été, a bôé ôba'a ya mbia be mam mé asu dé ôsu, a zu be nkulu

mejô na, a sili ajô dé be ma ; ma Jehova m'aye yalane nye a mamien : 8 nde m'aye telé mô̄t ate asu dam ngame yat, a m'aye bo nye jô̄me ya semé, a bo ndem a nkana, a m'aye tyi'i nye zañe ya bôte bam ; a mi aye yeme na, me ne Jehova. 9 Nge nkulu mejô a ye du'uban a kobô éfia, wô̄na ma, Jehova, me du'uya nkulu mejô ate, a m'aye same wo wom be nye, a jiane nye zañe ya bôte bam Israël. 10 Nalé b'aye be'e étome ya mbia be mam map : mbia be mame ya nkulu mejô m'aye bo ve ane mbia be mame ya nyô a jeñe mam be nye ; 11 nde te nda bôte Israël j'aye bo te fe li'i ma a yale feñ, nge beta ve bebien mvin a mintyamane metiñe miap mise ; ve na, b'aye bo bôte bam, a ma m'aye bo Zambe wop, nalé Tate Jehova a jô̄.

12 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô̄'ô na, 13 A mone mô̄t, éyoñ si éziñ j'abo me abé vôm j'asep étom, a m'asame je wo wom, a bu'u ntume fembé ya été, a lô̄me je mfumbale ya zaé, a tyi'i bôt a betit été ; 14 ja'ane bôte ba bela, Noé, Daniel, a Job, be to été, b'aye nyii ve minsisim miap bebien amu zôsô wop, nalé Tate Jehova a jô̄. 15 Nge m'atindi mbia be betit be lô̄te si éte, a b'andamene je, é li'i ve bilik, nalé mô̄t a bo te ngule ya lô̄t amu betite bete ; 16 ja'ane bôte bete bela be to été, Tate Jehova a jô̄ na, ane me vee, b'aye bo te nyii to bo be fam to bengon ; bebien étam b'aye nyiñ, ve si j'aye bo ne sangañ ! 17 Nge na, nge m'azu nkpwaté mekôn si éte, a jô̄ na, A nkpwaté mekôn, lô̄te' si éte ; nalé m'aye tyi'i bôt a betit été ; 18 ja'ane bôte bete bela be to été, Tate Jehova a jô̄ na, ane me vee, b'aye bo te nyii to bo be fam to bengon, ve bebien étam b'aye nyiñ. 19 Nge na, nge m'alôm ébubua ôkon si éte, a kulu je metyi éyoñ m'asôé je ayaa dam, a tyi'i bôt a betit été ; 20 ja'ane Noé, Daniel, a Job, be to été, Tate Jehova a jô̄ na, ane me vee, b'aye bo te nyii to mona fam to ngon ; b'aye nyii ve minsisime miap bebien amu zôsô wop.

21 Amu avale di nde Tate Jehova a jô̄, na : Ke a dañedañ éyoñ m'alôm mbia melepe mam menyin Jérusalem, nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a mbia betit, a ébubua ôkon, mfa'a ya tyi'i bôt a betite ya été ! 22 Ve a kôsa bo nalé, ô lô̄, mebuka'a m'aye li'i été, mme b'aye be'e atan, bo be fam a bengon ; tama yenan, b'aye kui a zu be mia, a mi aye yene zene jap a mimboane miap ; nalé mi aye volôbane minlem ajô ya abé me zuya de Jérusalem, e ne na, ajô mam mese me zuya été. 23 B'aye volô mia minlem, éyoñ mi aye yene zene jap a mimboane miap ; a mi aye yeme na, mam mese me boya été, me nji bo me te éfia, nalé Tate Jehova a jô̄.

15 Ane ajô Jehova a nga zu be ma, e jô̄'ô na, 2 A mone mô̄t, vôm mbé tin ndi'i j'adañ élé éfe, afas ndik e ne bilé bi ya afan été ? 3 Ye élé ya été é ne nyoñebane na, é bo ésaé éziñ ? nge na, ye bôt be ne nyoñ wô fokofô a tyelé mvé éziñ été ? 4 O lô̄, w'awuaban nduan a bo nja'aa ; nduan é di'iya wô meku'u meba'ane, zañe ya été fe é di'iya : ye w'avolô ésaé éziñ ?

5 O lô, éyoñ ô nga to ngum, ô nji boban ésaé ; ngummane ke éyoñ nduan é di'ya wô, a ô nto ndi'an, ye w'aye beta boban ésaé éziñ !

6 Ajô te, avale di nde Tate Jehova a jô, na : Aval ane tin ndik é ne bilé bi ya afan été, nje me veyane nduane na, é bo nja'a, aval ete m'aye ve bôt be to Jérusalem. 7 A m'aye télé be asu dam ngame yat ; b'aye kôlô vôm nduan é né, ve nduan j'aye di'i be ; a mi aye yeme na me ne Jehova, éyoñ m'aye télé be asu dam ngam yat. 8 Nde m'aye bo si ne sangañ, amu be sebeya étom, nalé Tate Jehova a jô.

16 Ane ajô Jehova e nga beta zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô't , liti'i Jérusalem mbia be mam mé, a yeme me; 3 a jô na, Avale di nde Tate Jehova a jô Jérusalem, na : Abialé dôé a mbialane wôé bi aso si ya Becananéen ; mon Amoréen a mbe éso wôé, a nyua a mbe ngone Héthien. 4 Mfa'a ya mbialane wôé, mô's ô nga bialé, be nji tyi'i wo dop, nalé fe be nji wo'o wo mendim, ô bo mfubn ; ô nji ke veban nku nyô, nge vutubane bindelé. 5 Te ke dis e nga ko wo éngôngo, a bo jam éziñe ya mam mete, a liti wo mvam ; ve ô nga wuabane fé afup été, amu be nga vini wo nyô, mô's ô nga bialé.

6 Eyoñ me nga lôte wo, a yene wo ô jô'ô metyi môé été, me nga jô wo na, A kôsa bo ô to metyi môé été, nyiñik ; ya, me nga jô wo na, A kôsa bo ô to metyi môé été, nyiñik. 7 Me nga fôlô wo aval ane jôm j'afa'a afup, nalé ô nga fôé a bo anen, ane ô nga kui nya abeñe nyôlô ; mebé môé me nga kui, a ésil é nga bo wo ayap ; ve ô mbe soé a te ke jôme nyô. 8 Nde éyoñ me nga lôte wo, ô lô, éyoñe jôé é nto éyoñe ya nye'an ; ane me na yalé wo ngomessane jam, a buti sôé jôé : ya, me nga tiñeti wo nya atiñi, a bo élat be wo, nalé Tate Jehova a jô, ane ô nga bo éñwom. 9 Eyoñ éte me nga wo'o wo mendim; ya, me nga tu'a sôpe wo a vaa metyi môé, a wo'o wo mbon. 10 Me nga jalé fe wo ngômesan é to ntiñane bikanga, a jalé wo bikôndé bi ékôp abañe mebo, ane me nga vute wo nya ndombo nyô, a buti wo ébubut ngômesan. 11 Ane me nga kômesane wo ngômesane bijañ, me nga ve wo mekome mo, a jalé wo ngôkope tyiñ. 12 Nde me nga jalé wo ôdô'ô jôé, a bimvônga melo, a beté wo abeñe couronne nlô. 13 Nalé ô nga kômesan a or a argent; a ngômesane jôé é mbe nya ndomboo, a ébubut ngômesan, a ngômesan é to ntiñane bikanga; ô nga di nte'an avut, a wôé, a mbon; o mbe étua abeñ, nalé mam môé me nga ke ôsu akui éto njô bôt. 14 Ane duma dôé e nga mialane meyoñe meyoñ amu ajô ya abeñe dôé; amu e mbe nya jômô, vôm me nga ve wo étôto'o jam, nalé Tate Jehova a jô.

15 Ve ô nga tabe abeñe dôé mebun, ane ô nga bo bijabô amu duma dôé, a sôé mô't ase a lôt mame ya bijabô biôé; nnye a mbe me. 16 Ane ô nga nyoñe mengômesane môé, a loñe womien bito ya bikôndô'ô yôp bi to nkômesane biôm bi ne menyôle menyô, a bo bijabô été : avale ma mete d'aye ke so, nalé fe d'aye bo aval ete. 17 O nga nyoñe fe abeñe mimbote

ya or wom a argent wom, mmie me nga ve wo, a bo womien bive'ela'a befam, a bo bie bijabô; 18 ô nga nyoñe fe mengômesane môé me ne ntiñane a bikanga, a buti bie me, a telé fe bie mbone wom a encens wom. 19 Nalé fe fembé jam me nga ve wo, nte'an avut, a mbon, a wôé, mbie me nga ve wo na, ô di, ô nga viane tele bié bi bo jôme ya mbambaenyum; aval ete e nga bo, nalé Tate Jehova a jô. 20 Jam afe, ô nyoñeya be be fam bôé a bengone bôé, ba ô nga biaé ma, mbe bête ô tyi'ya bie be na, b'aye diban. Ye bijabô biôé bi mbe ngelé jam, 21 ane ô maneya wôé bone bam, a ve be na, be lôto be nduan a ke be bie? 22 Nde éyoñ ô to mbia be mam môé mese été a bijabô biôé ô nji simesane melu ô nga to mongo, éyoñ ô mbe soé a teke jôme nyô, a ô jô'ô metyi môé été.

23 Nde e boya na, éyoñ ô maneya bo abé dôé se (ngo'o wo, ngo'o wo! nalé Tate Jehova a jô), 24 ô nga lôñ ôzomezome vôm mfa'a wôé, ô lôñe fe vôm a ne mbetane yôp nseñ ôse mfa'a wôé. 25 O lôñeya vôme wôé a ne mbetane yôp vôm zen ése j'até, a ô boya abeñe dôé mbia jôm, a kui mebo môé be môto ase a lôto, a kô'ôlane bijabô biôé. 26 O maneya fe bo ébon a Beégyptien, bôt be to wo bebé, be to ébubute menyô; a ô maneya kô'ôlane bijabô biôé, mfa'a ya soñe ma me yaa. 27 Ajô te tame yen, me sameya wo wom be wo, a sé'é wo bidi ô wô'ô di, a ve wo be ba b'asiñe wo, bengone ya Bephilistin, b'awô'ô zene jôé ya mejian ôson, be bo wo ane b'anye'e. 28 O maneya fe bo bijabô a Beassyrien, amu ô mbe te ke ajaé; ya, mia be be mi maneya bo bijabô, ve ô nji jaé. 29 Nalé fe na, ô maneya kô'ôlane bijabô biôé akui si ya nkuan abom, akui Chaldée; ve ô nji jaé a jam éte.

30 Aka'atek nleme wôé ô né, nalé Tate Jehova a jô, vôm w'abo mam mete mese, mboane a ésase minga ya bijabô; 31 vôm w'alôñ ôzomezome vôme wôé zen ése j'até, a lôñe fe vôme wôé a ne mbetane yôp nseñ ôse, a ô nji bo ane minga bijabô, vôm w'abiasé nyoñan tañ. 32 A minga a bo mejian! nyô a viane nyoñe biku éto nnôme wé ! 33 Be wô'ô ve binga bijabô bese biôm; ve wo w'aviane ve bibone biôé bise biôm biôé, a kuse bie, nde te bi aye zu be wo mimfa'a mise amu bijabô biôé. 34 Nde mia be binga befe mi akandan mfa'a ya bijabô biôé, vôm môto a nji tôñe wo na a bo bijabô; a vôm wo w'ave tañ, ve tañ é nji vebane be wo, ajô te ô ne aval afe.

35 Ajô te, A minga bijabô, vólô'ô njoane Jehova : 36 Avale di nde Tate Jehova a jô, na, Amu mvine jôé é nga sôébane si, a soé jôé é nga kulan zene ya bijabô ô nga bo bibone biôé; amu fe bengunemelane bese ya mbia be mam môé, a amu metyi me bone bôé, me nga ve be; 37 ajô te tame yen, m'aye sulane bibone biôé bise, bi ô nga yen myaé be bie, a ba bese ô nga nye'e, a fulane ba bese ô nga vini; m'aye sulane be ngame jôé yat mimfa'a mise, a kuli be soé jôé, nalé b'aye tyi'i wo ajô, aval ntyi'ane mejo binga b'atyam meluk a kuli metyi b'aty'i'iban; a m'aye zu metyi me ayaa a aban be wo. 39 Nde fe m'aye ve wo mo map, a b'aye wua ôzomezome vôme viôé si, a tyam mevôme môé e ne mimbetane yôp; b'aye soté wo mengômesan, a nyoñ abeñe bidime meko'o ya mimbote dôé; nalé b'aye li'i wo soé a teke jôm nyô. 40 B'aye fe soo nsamba ya tebe wo ngame yat, b'aye lume wo mekok, a jii wo

minkpwaé mekône miap ne vòp! 41 B'aye di'i menda môé a nduan, a liti wo mintyi'ane mejô mise me binga abui; nde m'aye kame wo ô bo te beta bo bijabô, a w'aye bo te fe beta ve tañe ya kuse môt. 42 Nalé ate m'aye ve ñyaan me nga yaa wo awo'an, a abane dam d'aye kôlô be wo, a m'aye tabe ne mieññ, te fe beta yaa. 43 Amu ô nga bo te simesane melu ô nga to mongo, ve kuli me ayok vôm ô nga bo mam mete mese; ajô te, ô lô, ma fe m'aye zu zene jôé nlô wôé yôp, nale Tate Jehova a jô : a w'aye bo te bo mame ya mejiane ma a fulan mbia be mam môé mese.

44 Tame yen, môt ase a wô'ô kane minkana aye kane wo nkane wu, a jô na, Avale nyia, aval ete fe ngon. 45 Wo ô ne ngone nyua, nyô a nga dañe vini nnôme wé a bone bé; a wo ô ne monyañe bobenyoñe bôé, ba be nga dañe vini beyôme bôé, ba be nga dañe vini beyôme bap a bone bap : nyua a mbe ngone Héthien, éso ke mon Amoréen. 46 Monyoñe wôé a ne mvendé a ne na, Samarie, nyô a to wo mbo nga, ba be bengone bé; a monyañe wôé a ne mongo, nyô a to wo mbo nnôm, a ne na, Sodome a bengone bé. 47 Ve ô nji wulu mezene map été, nge tôñ mboane ya mbia be mam map; ve, aval ane jam ete e nga ye dañe bo ôyôme jam, ô nga viane bo ézezam a dañe be mezene môé mese. 48 Tate Jehova a jô na, Ane me vee, Sodome monyoñe wôé, be be bengone bé, be nji bo aval ane ô maneya bo, mia be bengone bôé. 49 Tame yen, abé ya monyoñe Sodome e mbe na : mebun, njalane bidi, a émien ba be bengone bé ve tabe si a wô'ô mvaé; nalé fe a nji ve mo minzôzoé a ba be ne ôsame ngu. 50 Be nga to mebune me ébiasé, a bo mbia be mam asu dam : ajô te me nga vaa be, ane me nga yen mvaé ya bo. 51 Nalé fe Samarie a nji bo étune yam am abé môé; ve ô maneya kô'ôlan mbia be mam môé a dañe be, nalé ô kaleya bobenyoñe bôé amu mbia be mam mese ô maneya bo. 52 Wo fe, beke'e ôsone viôé womien, vôm ô maneya tyi'i mejô ajô bobenyoñe bôé; be ne zôsô a dañe wo, amu mam abé môé ô nga bo me ne abé a dañe be : ya, tabe'e fe fe'e ne vema, a ve'e ôsone viôé, vôm ô kaleya bobenyoñe bôé.

53 Nde m'aye beta kôñelan éto nkôme jap, éto nkôme ya Sodome ba be bengone bé, a éto nkôme ya Samarie ba be bengone bé, a éto nkôme ya minkôme miôé mi ne zañe jap; 54 nde te w'aye be'e ôsone viôé womien, a wo'ôson amu mam mese ô maneya bo, vôm ô nto jôme ya volô be minlem. 55 A bobenyoñ, Sodome ba be bengone bé, b'aye bulan éto jap be nga taté tabe; a Samarie ba be bengone bé b'aye bulan éto jap be nga taté tabe; a mia be bengone bôé mi aye bulan éto jenan mi nga taté tabe. 56 Amu anyu dôé e nji tote monyoñe Sodome môs ô nga bo mebun, 57 éyoñ éte abé dôé e ngenan te kulan, aval ane éyoñ bengone ya Syrie be nga ve wo ôson, a ba bese be to nye mbôma'ane, be ne na, bengone ya Bephilistin, ba b'abo wo ébiasé mimfa'a mise. 58 O be'eya mame ya mejiane môé a mbia be mam môé, nalé Jehova a jô. 59 Amu avale di nde Tate Jehova a jô, na : M'aye fe bo wo aval ane ô nga bo, wo ô maneya biasé ngana vôm ô nga tyam élat.

60 A kôsa bo nalé, m'aye simesan élate jam me nga bo be wo melu ô to mongo, a m'aye telé élate ya nnôm éto be wo. 61 Eyoñ éte nje w'aye simesane mezene môé, a

wô'ôson, éyoñ w'aye nyoñe bobenyoñe bôé, bobenyoñe bôé be ne wo bemvendé a ba be ne wo bongo; a m'aye ve wo be be bo wo bengon, ve sa amu élate jôé; 62 Nde m'aye télé élate jam be wo; a w'aye yeme na, me ne Jehova; 63 nde te w'aye bo ôsimesan, a tabe fe'e ne vema, te fe beta kui anyu, amu ôsone viôé, éyoñ me jaméya wo mam mese ô maneya bo, nalé Tate Jehova a jô.

17 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mot, kuli'i nsili ya asimba, a kan nda bôt Israël nkana; 3 a jô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na, Beta ndôé a bili beta mefap a mefap me ne ayap, mesaé nyôle ne vu'a, a to nyôle mevale meva, a nga zu Liban, a to'é so' élé cèdre : 4 a nga bu'u sôso'o jôm bisosoñe bone mintya été, a be'e je si ya nuan abom; a nga télé je nlam bekuan abom été. 5 A nga nyoñe fe mvoñe ya si éte, a bé je mbamba si; a nga télé je mfôm abui mendim; a nga télé je aval ane élé ya mfôm ôsôé. 6 Ane é nga yaé, a bo ôzi'izi'i ndi'i vi amialan, ñvie mintya ya été mi nga viti be nye, a mindi ya été mi to nye si : nalé é nga bo ndik, a kui mintya, a kui fe bone mebui.

7 Beta ndôé mfe a nga to fe, a bili beta mefap a mesaé abui : nde tame yen, ndi' ôte ô nga viti mindi mfa'a wé, a kui fe mintya mfa'a wé, ô so'o mebôme ya ô nga béban, na, a ye sôé wô mendim. 8 O nga béban mbamba si mfôm abui mendim, nde te w'aye kui mintya, a wum bibuma, a bo abeñ ndik. 9 Wo, jô'ô na, Avale di nde Tate Jehova a jô na: Ye mame ya été m'aye ke ôsu ? ye a ye bo te té wô mindi, a tyi'i wô bibuma, nde te w'aye viele; nalé ate mimfefé mekaé ya été mi akui mi aye viele ? nde ô se ngule ya betebane yôp ô so'o mindi a wo ô ne ngu nge amu abui bôt. 10 Ya, ô lô, vôm ô ne mbéan, ye mame ya été m'aye ke ôsu ? ke w'aye viele ne meñ, éyoñ évuñulu ya jôp d'atôô j'anambe wô ? w'aye viele mebôm vôm ô nga yaé.

11 Ane ajô Jehova e nga zu fe be ma, e jô'ô na, 12 Kobô' éyoñe ji nda bôt j'aben njôan, na, Ye mi nji yem ane mam mete m'asu'ulan ? Kate'e be na, Mi lô, njô bôte ya Babylone a nga zu Jérusalem, a nyoñ njô bôte ya été, a benya bôtô ya été, a ke be vôm a nga to Babylone. 13 Ane a nga nyoñe môte ya mvoñ njô bôt, a bo élate be nye; ane a nga tindi nye a bo atañ, a vaa biwôlô bi bôte ya si éte; 14 nde te njôan w'aye bo nsilane si, ô bo te bet ôbiene yôp, ve w'aye tabe amu mba'alane ya élate jé. 15 Ve a nga ben njôane wé vôm a nga lôm minlômane mié Égypte na, be ve nye bikabela a bôt abui. Ye mam mé m'aye ke ôsu ? nyô a bo avale mam ete, ye a ye nyiñ ? Ye a ye tyam élat, a beta nyiñ ? 16 Ane me vee, nalé Tate Jehova a jô, m'abele fo'o na, vôm njô bôt a to a nga télé nye njô bôt, atañe dé a nga biasé, a élate jé a nga tyam, a ye fo'o wu vôm a to zañe ya Babylone. 17 Nalé fe Pharaon a éwôlô nsamba mewosane jé a beta nsamba a ye bo te volô nye bita, éyoñ b'abô'ô bikôndôk a lôñ alem, a kômbô wôé bôt abui. 18 Amu a biaséya atañ vôm a nga tyam élat; ô

lô, a veyá wo wé, ve viane bo mam mete mese; a ye ke nyiñ. 19 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na: Ane me vee, m'abele fo'o na, atiñe dam a nga biasé, a élate jam a nga tyam, m'aye fo'o zu jam ete nlô wé émiene yôp. 20 M'aye ya avote dam be nye, a ye bili ôlame viam été, a m'aye ke nye Babylone, a tyi' ajô dé wôé au nkoban a nga kop be ma. 21 Bôte bé bese be nga tupe minsamba mié mise b'aye wu a nkpwaté mekôn, a ba b'ali'i b'aye tyamelan mfa' évuñulu ése : a mi aye yeme na, ma Jehova, me kobôya de.

22 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : M'aye fe nyoñe jôm éziñe ya so' élé cèdre é ne yôp, a telé je ; m'aye bu' étete'e mon ntya mfa'a ya susu'a bisôsoñe bone mintya ya été, a m'aye bé je mfa'a nkôl ô ne ôyape yôp a mbetane yôp : 23 m'aye bé je nkôl mbetane ya Israël yôp; j'aye kui mintya, a wum bibuma, a bo abeñ élé cèdre: anon ese e bili mefap mevale meva d'aye tabe je si; d'aye tabe éjijine mintya ya été si. 24 Nde bilé bise ya fé bi aye yem na, ma Jehova, me siliya élé é ne ayape si, me beteya élé é ne étune yôp, me kôtôya élé é ne nyumi, a me boya élé é ne nkot é yô : ma, Jehova, me kobôya jam ete a bo de.

18 Ane ajô Jehova e nga beta zu be ma, e jô'ô na, 2 Ajô di e ne aya, ane mi akane si ya Israël nkana wu, a jô na, Beésa be diya bibuma bi ndik bi ne sañ, a mesôñe bon me nto nyik ? 3 Ane me vee, nalé Tate Jehova a jô, mi aye bo te beta bi éyoñe ya kan nkana ôte Israël été. 4 Tame yen, minlem mise mi ne émmiam; aval ane nlem ésa ô ne éñwom, aval ete fe nleme mon ô né : nlem w'abo abé, ñwô ôte w'aye wu. 5 Ve nge môt a bo zôsô, a bo mam ane metiñ m'ajô a mvo'é, 6 a nji di jôm minkôle yôp, nge bête mise yôp mfa'a bengunemelane ya nda bôt Isarël be né, nge sem nga môt ba nye be to, nge kui minga bebé éyoñ a kon, 7 a nji bo môt abé, ve bulan mvômvôla ébane jé, a nji wôlé môte jôm, a veyá môt a wô'ô zaé fembé jé, a buti nyô a ne soé ngômesan; 8 nyô a nji kôlé moné a nyoñ nsenge, nalé fe te nyoñ abet, nyô a dutuya wo wé mvus mfa' a ya abé, a litiya nya ntyi'ane mejôd zañe môt ba môt, 9 a wuluya memvinda mam été, a ba'ale minjôane miame na, a bo mbamba mboan; nnye ate a ne zôsô, a ye fo'o nyiñ, nalé Tate Jehova a jô.

10 Nge a biaé mon a bo a wôlé'é bête biôm, a kulu metyi, a bo jam éziñe ya mam mete, 11 te ke bo jam éziñe ya mam a nga yiane bo, ve a diya minkôle yôp, a semeya nga môt ba nye be to, 12 a boya nzôzoé ba môt a ne ôsame abé, a wôléya biôm a ngu, teke bulan éban, ve bete mise mé yôp mfa'a bengunemelan be to, a maneya bo mbia be mam, 13 a kôléya moné a nyoñ nsenge, a nyoñe fe abet; ye a ye tame nyiñ ? a ye ke nyiñ : a boya mbia be mam mete mese; a ye fo'o wu; metyi mmé m'aye tabe be émien.

14 Nde, tame yen, nge a biaé mon, nyô a yene mam abé mese ya ésa wé, ma a nga bo, a ko woñ, te bo avale mam ete ; 15 nyô a nji di minkôle yôp, nalé fe te bete mise mé yôp mfa'a bengunemelane ya nda bôt Israël be to, a nji sem nga môt ba nye be to, 16 nge bo

môt éziñ abé, a nji nyoñe jôm éban, nge wólé môte jôm, ve a veyá môt a wô'ô zaé fembé jé, a buti nyô a ne soé ngômesan; 17 nyô a dutuya wo wé mvus mfa'a ya nzôzoé, te nyoñ nsenge nge abet, ve a ba'aleya minjôane miam, a wulu memvinda mam été; a ye ke wu amu abé ya ésa wé, a ye fo'o nyiñ. 18 Mfa' a ya ésa wé, amu a nga kpwe'ele bôt mbia nkpwe'elan, a wólé monyañe biôm, a bo mam me me nji bo mvaé bôte bé été, tame yen, nnye ate a ye wu abé dé été.

19 Ve mi aviane jô na, Amu jé mon a ne te be'e abé ya ésa wé ? Eyoñ mon a boya mam me ne ane metiñ m'ajô a mvo'é, a ba'ale memvinda mam mese, a bo fe me, a ye fo'o nyiñ. 20 Nlem w'abo abé, ñwô ôte w'aye wu : mon a ye bo te be'e abé ya ésa, nalé fe ésa a ye bo te be'e abé ya mon; zôsô ya zôsôa môt a ye tabe be émien, a mbia mboane ya mbia môt a ye tabe be émien.

21 Ve nge mbia môt a kôñelan a li'i mam abé mé mese a maneya bo, a ba'ale memvinda mam mese, a bo mam me ne ane metiñ m'ajô a mvo'é, a ye fo'o nyiñ, a ye ke wu. 22 Mintyamane metiñe mié mise a nga bo, b'aye bo te simesane nye wua ya été: a ye nyiñ mame ya zôsô a nga bo été. 23 Ye m'ayen mvaé éziñ amu awu ya mbia môt? nalé Tate Jehova a jô; ye san a, a tame li'i zene jé, a nyiñ? 24 Ve éyoñ zôsôa môt a kôñelan a li'i zôsô wé, a bo abé, a bo aval mbia be mam mese mbia môt a bo, ye a ye nyiñ? Mimboane mié mi ne zôsô a nga bo, b'aye bo te simesane wua ya été; nkoban a nga kop, a abé a nga bo, a ye wu bie été.

25 Ve mi aviane jô na, zene ya Tate é nji bo avale da. Tama vô'ôlan, A nda bôt Israël : Ye sa zene jam nje é ne avale da ? ye sa mezene menan mme me ne te avale da ? 26 Eyoñ zôsôa môt a kôñelan a li' abé a nga bo, a bo mam me ne ane metiñ m'ajô a mvo'é, a ye nyii nsisime wé ô veebe. 28 Amu a fas, a kôñelan a li'i mintyamane metiñe mié mise a nga bo, a ye fo'o nyiñ, a ye ke wu. 29 Ve nda bôt Israël j'aviane jô na, Zene ya Tate é nji bo avale da. A nda bôt Israël, ye sa mezene mam mme me ne avale da ? ye sa mezene menan mme me ne te avale da ? 30 Ajô te, A nda bôt Israël, m'aye tyi'i mia môt ase mejô, aval ane mezene mé me né, nalé Tate Jehova a jô. Bula'an, mi kôñelan a li'i mintyamane metiñe mienan mise ; nalé abé d'aye bo te kolé mia ôbak. 31 Wu'ane mintyamane metiñe mienan mise fé, vôm mi tyameya metiñ ; mi bo mfefé nlem a mfefé nsisim : amu mi aye wu amu jé, A nda bôt Israël ? 32 Amu me nji yen mvaé amu awu ya nyô a wu, nalé Tate Jehova a jô : ajô te mi kôñela'an, a nyiñ.

19 Nde fe, ô toké'é miñyôn ajô bivete bi Israël, 2 a jô na, Nyua a mbe jé ? Ngal ñbweñbwem : a nga yatebe beñbweñbwem été, a nga ve bone bé bidi zañe bitoñe beñbweñbwem. 3 Ane a nga yale mone wua ya bone bé : a nga bo étoñ ñbweñbwem, a

Rev. Matthias
Secrétaire Général

ye'é bi biôm ; a nga di bôt. 4 Meyoñ me nga wô'ôtane fe nye ; a nga bili ébé jap été ; ane be nga ke nye si ya Égypte a tii akop. 5 Eyoñ a nga yene na a maneya yange, a jôm a nga tabe je ndi é jañeya, ane a nga nyoñe mon mfe ya bone bé, a bo nye étoñ ñbweñbwem. 6 Ane a nga ke a wulu beñbweñbwem été ; a nga bo étoñ ñbweñbwem, a ye'é bi biôm ; a nga di bôt. 7 A nga yem menda bejô bôte map, a ndamane minlam miap ; ane si é nga bo élik, a afo'o ya été, amu éduñe ya mvam a nga bam. 8 Eyoñ éte meyoñ me nga kôlô si mimfa'a mise na, me wosane nye, me so'o bitune mesi biap ; ane be nga buti nye avote dap ; a nga bili ébé jap été. 9 Ane be nga futi nye ôngôla a tii akop, a ke nye be njô bôte ya Babylone ; be nga ke nye alem été, ane tyiñe jé j'aye bo te beta wô'ôtan minkôle ya Israël yôp.

10 Nyua a mbe aval ane ndik, metyi môé été, a to mbéan mfôm mendim : ô nga wum a bo mintya ne lut amu mendim abui. 11 Ane ô nga bili biwôlô mintum mfa'a ya bo mintum bejô bôte ya ba b'ajôô, a nté wop ô nga samé yôp bizi'ili mintya été, a mi nga yené a mbetane wop ôte mi bili jama abui mintya wop . 12 Ve ô nga téban a ayok, ô nga wuabane si ne kum ! a évuñulu ya jôp d'atô'ô é nga viele bibuma ya été : biwôlô mintume bié bi nga bu'i a viele ; nduan é nga di'i bie. 13 Eyoñe ji ô nto mbéan fé été, si é ne nkôt a évé. 14 Ane nduan é kôlôya si é so'o mintume ya mintya mié, é di'iya bibuma bié, nalé éwôlô ntume ya bo ntum njô bôt a ye jôô wô é ne momo été. Jame ya ñyône di, a d'aye fe bo jame ya ñyôn.

20 A nga bo na, mbu zañbwale, éyoñ ngone tane é nto melu awôm, bemvendé bevo'o ya Israël be nga zu sili mam be Jehova, ane be nga tabe si asu dam. 2 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 3 A mone mô't, kobô'ô bemvendé ya Israël, a jô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Ye mi soya na, mi sili mam be ma ? Ane me vee, nalé Tate Jehova a jô, m'abene silibane mam a mia. 4 Ye w'aye tyi'i be mejô, A mone mô't, ye w'aye tyi' be mejô ? Liti'i be be ye mbia be mame ya beésa baap; 5 a jô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Môs me nga top Israël, a tiñeti mvoñe ya nda bôte Jacob, a liti be mamien si ya Égypte, éyoñ me nga tiñeti be, a jô na, Me ne Jehova Zambe wônan; 6 môs ôte me nga tiñeti be na, m'aye soo be si ya Égypte a ke be si me nga jeñ mfa'a wop, si menyañ a wôé bi alen, nje é ne étôto'o ya mesi mese. 7 Ane me nga jô be na, Mô't ase ya be mia a wu'a mbia be mame ya mise mé fé, a te ve miabebien mvin a bengunemelane ya Égypte ; ma me ne Jehova Zambe wônan. 8 Ve be nga ben njôane wom, te ke vô'ôlô ma; mbe mô't ase be nji wua mbia be mame ya mise mape fé, nalé fe be nji jô'é bengunemelane ya Égypte. Eyoñ éte me nga jô na m'aye sôé ayaa dam be be, a tôé ayaa dam be be zañe si ya Égypte. 9 Ve me nga bo mam mfa'a ya ba'ale jôé dam, ane b'aye bo te ndamane de étyi mise ya meyoñ, vô'm be nga to, mise mete me lô ane me nga liti be mamien, vô'm me nga soo be si ya Égypte.

10 Nalé me nga tindi be be kôlô si ya Égypte, a ke be mfa'a ya fé. 11 Ane me nga ve be memvinda mam, a liti be minjôane miam, mbie, nge môt a bo bie, a ye tabe bie été. 12 Jam afe na, me nga ve be besabbat bam, be bo ndem zañe bia be be, nde te b'aye yeme na me ne Jehova a tune be. 13 Ve nda bôt Israël é nga ben njôane wom fé été : be nji wulu memvinda mam été, a be nga ben minjôane miam, mbie, nge môt a ba'ale bie, a ye tabe bie été; ane be nga dañ ndamane besabbat bam étyi. Eyoñ éte me nga jô na m'aye sôé be ayaa da fé été na, me jaa be. 14 Ve me nga bo mam mfa'a ya ba'ale jôé dam, ane b'aye bo te ndamane de étyi mise ya meyoñ, mise mete me lô ane me nga soo be. 15 Nalé fe me nga tiñeti fe be fé été na, m'aye bo te ke be si me veyá be, si menyañ a wôé bi alen, nje é ne étôto'o ya mesi mese; 16 amu be nga bene minjôane miam, te ke wulu memvinda mam été, a ndamane besabbat bam étyi : amu minlem mi nga tôñe bengunemelane bap. 17 A kôsa bo nalé, dise dam e nga nyii be, a me nji jiane be, nalé fe me nji mane be ne meñ fé été;

18 Ane me nga jô bone bap fé été na, Te wulane memvinda ya beéso benan été, nge ba'ale minjôane miap, nge ve miabebien mvin a bengunemelan bap 19 Ma me ne Jehova Zambe wônan; wula'ane memvinda mam été, a ba'ale minjôane miam, a bo mie ; tela'ane fe besabbat bam étyi; nde b'aye bo ndem zañe bia be mia, ane mi aye yeme na me ne Jehova Zambe wônan. 21 Ve bone bete be nga ben njôane wom; be nji wulu memvinda mam été; be nga ndamane besabbat bam étyi. Eyoñ éte me nga jô na m'aye sôé ayaa dam be be, a tôé ayaa dam be be fé été. 22 A kôsa bo nalé, me nga dutu wo mvus, a bo mam mfa'a ya ba'ale jôé dam, be bo te ndamane de étyi mise ya meyoñ, mise mete me lô ane me nga soo be. 23 Me nga tiñeti fe be fé été na, , m'aye tyamelane be meyoñ été, a miase be mesi mesi; 24 amu be nji bo minjôane miam, ve bene memvinda mam, a ndamane besabbat bam étyi, a mise map me nga tôñe bengunemelane ya beésa bap. 25 Nalé fe me nga ve be memvinda me nji bo mvaé, a ve fe minjôan be nji yiane tabe mie été: 26 ane me nga ve be mvin mimveane miap bebien été, vôm be nga lôtô jôm ése j'akui abum nduan été, nalé m'aye bo na be li'i éngôngo, zene ya na, b'aye yeme na me ne Jehova.

27 Ajô te, A mone môt, kobô'ô nda bôt Israël, a jô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Jame dina fe beéso benan be nga kobô me nkobô ya ébiasé, vôm be nga bo jame ya nkoban be ma. 28 Amu éyoñ me zuya be si éte, nyô me nga tiñeti na m'aye ve be, éyoñ éte be nga viane yen nkôl ôse ô ne ôyape yôp, a ézi'ili élé ése, ane be nga tyi'i biôm biap vôm ate, a vôm ate fe be nga ve mveane wop w'asoñe ma; vôm ate fe be nga ve jôme jape ya mbamba menyum, a sôé mimveane binyunyui vôm ate. 29 Eyoñ éte me nga jô be na, Eto ya ékôndô'ô yôp mi wô'ô ke é ne za éfia, Nalé vôm ate a lobane jôé na Bama azukui môse wu. 30 Ajô te jô'ô nda bôt Israël na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Ye mi ave miabebien mvin aval ane beéso benan be nga bo? ye mi abo mame ya bijabô a tôñ mbia be mam map? 31 a éyoñ mi ave biôm bienan, éyoñ mi alôtô bo be fam benan nduan été, ye mi ave miabebien mvin a bengunemelane benan bese azukui môse wu? nde, ye m'aye silibane

mam a mia, A nda bôt ya Israël? Ane me vee, nalé Tate Jehova a jô, m'aye bo te silibane mam a mia; 32 a jam d'akui mia minlem d'aye ke bo, vôm mi ajô na, Bi aye bo aval ane meyoñ, aval ane menda me bôte ya mesi, a kañe bilé a mekok.

33 Ane me vee, nalé Tate Jehova a jô, m'aye fo'o bo njô bôt be mia, a wo ô ne éwôlô, a wo ô ne nsaman, a ayaa e sôébaneya si. 34 Nde m'aye soo mia meyoñ été, a kôane mia mesi ya mi nga miaseban été, a wo ô ne éwôlô, a wo ô ne nsaman, a ayaa e sôébaneya si; 35 a m'aye zu mia fé ya meyoñ été, a m'aye tyi'i mia mejô vôm ate mesu mesu me loan. 36 Aval ane me nga tyi'i beéso benane mejô fé ya si ya Égypte été, aval ete m'aye tyi'i mia mejô, nalé Tate Jehova a jô. 37 Nde m'aye lôtô mia ntume si, a m'aye futi mia ngata'a ya élat été; 38 a m'aye vaa ba b'aben njôan be mia, a ba b'atyame me metiñ; m'aye soo be si mfa'a be to, ve b'aye bo te nyine si ya Israël: nde mi aye yeme na, me ne Jehova. 39 Mfa'a wonan, A nda bôt Israël, avale di nde Tate Jehova a jô, na ; Kelan, môt se a kañe' bengunemelane bé, a melu fe m'azu, nge mi aye bo te vô'ôlô ma; ve mi aye bo te beta ndaman étyi ya jôé dam e ne étyi a biôm mi ave, a bengunemelane benan.

40 Amu mfa'a nkôle wom ô ne étyi, mfa'a nkôle ya mbetan Israël, vôm ate nda bôt Israël ése, bôte bese ya été, b'aye bo me ésaé si éte, nalé Tate Jehova a jô : m'aye kañese be vôm ate, a vôm ate m'aye loene mimveane mienan, a bembômô bi buma ya biôm bienane ya nkañan, a fulane fe biôm bienan bise bi ne étyi. 41 M'aye kañese mia aval ane jôme ya mbamba menyum, éyoñ m'aye soo mia meyoñ été, a kôane mia mfa'a mesi vôm mi nga miaseban; nde m'aye tunebane be mia mise ya meyoñ été. 42 Nde mi aye yeme na, me ne Jehova, éyoñ m'aye zu mia si ya Israël, si me nga tiñeti na, m'aye ve beéso benan. 43 Vôm ate mi aye simesane mezene menan, a mimboane mienane mise, vôm mi nga ve miabebien mvin ; a mi aye dañe vini miabebien mise menan été amu mbia be mam menan mi maneya bo. 44 Nde mi aye yeme na me ne Jehova, éyoñ me maneya bo mia mam mfa'a ya ba'ale jôé dam, sa aval ane mbia mezene menan me né, nge aval ane ézezam mimboane jenan é né, A mia nda bôt Israël, nalé Tate Jehova a jô.

45 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 46 A mone môt, tele' asu dôé mfa'a ya sud, a suu éfia jôé mfa'a ya sud, a kulu mejô ya lep afane ya fé mfa'a ya sud; 47 a jô afane ya sud na, Vô'ôlô'ô ajô Jehova : Avale di nde Tate Jehova a jô, na, Tame yen m'aye kôban nduan be wo, nje j'aye di'i élé ése é ne nyumi be wo, a élé ése é ne nkôt : nkaba'a w'ayôñ w'aye bo te dimban, a mesu mese ataté sud akui nord m'aye di'ibaan a wô. 48 Nde minsône mise mi aye yene na, ma, Jehova, me kôbaneya je; j'aye ke dimban. 49 Eyoñ éte me nga jô na, A Tate Jehova ! b'ajô ajô dame na, Ke a ne nkane minkana ?

Rev. Mathias
Secrétaire Général

21 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone môt, telé' asu dôé mfa'a Jérusalem, a suu éfia jôé mfa'a ya menda me ne étyi, a kulu mejô ya lepe si ya Israël; 3 ô jô'ô si ya Israël na, Avale di nde Jehova a jô, na : Tame yen, me ne wo ngame yat, a m'aye té nkpwaté mekône wom abam, a tyi'i nyô a ne zôsô a nyô a ne abé be wo. 4 Vôm m'aye tyi'i nyô a ne zôsô a nyô a ne abé be wo, ajô te nkpwaté mekône wom w'aye kôlô abame dé a wosane minsône mise ataté sud akui nord; 5 a minsône mise mi aye yeme na, ma, Jehova, me téya nkpwaté mekône wom abam; w'aye fe beta bulan été. 6 Ajô te, sôé' abuk, A wo mone môt; w'aye sôé abuk mise map me lô a ntéane ya mengeteñ a ayôl nlem. 7 A ye bo na, éyoñ b'aye jô wo na, W'asôé abuk amu jé? Wôna w'aye jô na, Amu mefoé, amu d'azu; nde nlem ôse w'aye nyeme, a mo mese m'aye tek, nsisim ôse w'aye bo nte'an, meboñe mese m'aye bo ate' ane mendim : mi lô, d'azu, a d'aye boban, nalé Tate Jehova a jô.

8 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 9 A mone môt, kulu'u mejô a jô na, Avale di nde Jehova a jô, na : Jô'ô na, Nkpwaté mekôn, nkpwaté mekôn, ô nto njeban, ô nto fe nséan; 10 ô ntô njebane na, w'aye wôé éwôwôé; ô nto nséane na, w'aye bo ane feleves : nde ye bi aye tame woé vioé? ntume ya mone wom, ñwô w'ave élé ése mekua. 11 O ne mveane na, b'aye sé wô, nde te b'aye bi wô mo : nkpwaté mekôn, ô nto njeban, ya, ô nto nséane na, b'aye ve wô mo me ñwôé bôt. 12

Yilik a yôn, A mone môt; amu ô kuiya be bôte bam, ô kuiya be bivete bise ya Israël : be nto mveane be nkpwaté mekôn a fulane bôte bam; ajô te tame bibi abaé abé dôé. 13 Amu meve'ele me nto; a jé j'aye bo ja'an ntum w'ave mekua w'aye bo momo? nalé Tate Jehova a jô. 14 Ajô te, wo, A mone môt, kulu'u mejô, a kute kôp; nkpwaté mekôn ô wôék mewôé mebaé akui lale, nkpwaté mekône ya ba be ne mimbalane ya wu: ô ne nkpwaté mekône ya nyô a ne anen a ne mbalane ya wu, ñwô w'anyine bitune menda biap été. 15 Me teléya nkpwaté mekône ya bisisia beta mimbé bap bese, nalé minlem miap mi aye nyeme, a minkolane mi aba'a miap mi aye bo abui : A ! ô nto mboan ane feleves, ô nto nsoñetan mfa'a ya wôé éwôwôé. 16 Kô'ane womiene vôme wua, kele' mbo nnôm, kôme' womien été mewosan, kele' mbo nga, mfa' ôse asu dôé d'afombô. 17 Ma fe m'aye kute kôp, a m'aye ve ayaa dam awo'an : ma, Jehova, me kobôya de.

18 Ane ajô Jehova e nga beta zu be ma, e jô'ô na, 19 Nalé fe, wo mone môt, telé'é mezene mebaé, nde te nkpwaté mekôn njô bôte ya Babylone w'aye so ; mme mete mebaane m'aye so si jia : nde kañe'ndem, kañe'e je atata'a ya zen j'ake nlam. 20 Telé'é zen ane nkpwaté mekôn w'aye kui Rabbath ya bone be Ammon, a kui fe Juda mfa'a ya Jérusalem a ne nlôñan ôlem. 21 Amu njô bôte ya Babylone a nga tebe ma'ane mezen, mfa' atata'a ya mezene mete mebaé, a bo mvi'i : a nga fô'ô mekoñe bilaé ne lelele ! a nga bi'i bethéraphim, a nga fombô ések. 22 Mfa'a ya mbo nnôm a nga bili ntyi'an mvi'i ajô Jérusalem na, a telé bijimbi mekak, a kui anyu ñwôane bôt éwôwôé été, a bete tyiñe yôp a miñyôtan, a

telé bijimbi meka'a ya tyam mimbé mekak, a bô'ô bikôndôk, a lôñ alem. 23 Jam ete d'aye bo mfa'a wop aval ane mvi'i ya medu'an mise map été, ba be maneya tiñeti be beta metiñ ; ve a zu mboane ya abé ôsimesan été, nde te b'aye nyoñeban.

24 Ajô te vale di nde Tate Jehova a jô, na : Amu mi maneya bo mam mfa'a ya tindi bôt be simesan abé denan, vôm mintyamane metiñe mienan mi akuluban, nalé ate mam abé menan m'ayené mimboane mienan mise été ; amu mi nto vôm b'asimesane mia, mi aye nyoñeban a mo. 25 A wo, A mbia mô't a ne mbalane ya wu, évete ya Israël, nyô mô'se wé ô kpwanya, éyoñe ya abé ya asu'ulan, 26 avale di nde Tate Jehova a jô, na : Va' ôzomezom ntôm, va'a fe couronne ; jame di d'aye fe beta bo avale da ; bete'e jôm é ne si yôp, a sili jôm é ne yôpe si. 27 M'aye bulukan, bulukan, bulukane de : jam ete fe d'aye fe beta bo, akekui nyô a bili ngule ya été a ye so ; a m'aye ve nye de.

28 A wo, A mone mô't, kulu'u mejô, a jô na, Avale di nde Tate Jehova a jô mfa'a ya bone be Ammon, a mfa'a ya jame ya ôsone dap ; a ô jô'ô na, Nkpwaté mekôn, nkpwaté mekôn ô nto ntéan abam, ô ne nséan mfa'a ya wôé bôt éwôwôé, ntindane ya na w'aye di, nde te w'aye bo ane feleves ; 29 nté b'ayene miñyenane ya medu'an ajô dôé, nté b'abi'i wo minsos, a kômbô bôé wo metyiñe me mbia be bôt be ne mimbalane ya wu ; mbe mô'se wop ô kpwanya éyoñe ya abé ya asu'ulan. 30 Bula'ane wô abame dé été. M'aye tyi'i wo ajô vôm ô nga téban, si ya ô nga bialé ? 31 Nde m'aye sôé ayaa dam be wo ; m'aye vuñulu wo a nduane ya ayaa dam ; a m'aye ve wo be bôt be ne ane betit, be to atyeñe ya jian. 32 W'aye bo nja'a mfa'a ya nduan ; metyi môé m'aye bo zañe ya si ; te ke mô't a ye beta simsesane wo : amu ma, Jehova me kôboya de.

22 Nde fe ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 Ye wo, A mone mô't, ye wo w'aye tyik, ye wo w'aye tyi'i nlam metyi mejô ? wôna liti'i wô, ô yem mbia be mam mé mese. 3 A w'aye jô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Nlam w'akulu metyi zañe jé, nde te éyoñe jé j'aye zu, a bo fe bengunemelane ya wosan ôbien a ve ôbien mvin ! 4 O nto mekua a metyi ô maneya kulu, ô nto mvin a bengunemelan ô maneya bo ; ô dutuya melu môé me zu bébé, a ô kpwanya mimbu miôé : ajô te me boya wo ôson mfa'a ya meyoñ, a jôme ya kpwe'ele mfa'a ya mesi mese. 5 Ba be ne bébé, a ba be ne wo ôyap, b'aye kpwe'ele wo, wo ézezame mô't a éngôngôm ne lut !

6 Tame yen, bivete ya Israël bi tabeya be wo mfa'a ya kulu metyi, mô't ase aval ane ngule jé é né. 7 Be wo be yeneya ésa ba nyia ane zesé jôm ; zañe jôé nje be kpwe'eleya ntabe ; be wo be boya monenyui ba nkus abé. 8 O biasésya biôm biam bi ne étyi, ô ndamaneya besabbat bam bityi. 9 Bôte ya bibôta be tabeya be wo mfa'a ya kulu metyi ; be wo be diya minkôle yôp : zañe jôé nje be boya mame ya ézezam. 10 Be wo be kuliya soé ya

beésa bap; be wo be veyá minga a be'e étyi ôson. 11 Wua a boya mbia jam a nga mô't ba nye be to bebé; nyô mbo' a ndameya mbome wé a ézezam; a nyô mbo'o ya be wo a veyá kale jé, ngon ésa wé, ôson. 12 Be wo be nyoñeya metañe ya kuse be be kulu metyi; ô nyoñeya nsenge a abet, a ô boya ndo'o ya nyoñ akume ya ékpwe'ele be bôt be to wo bebé, a ô vuaneya ma, nalé Tate Jehova a jô.

13 Ajô te, tame yen me bibiya wo wom amu nsenge ya medu'an ô nyoñeya, a amu metyi me mbe zañe jôé. 14 Ye nleme wôé ô ne jibi, ye mo môé me ne bo ngu, melu m'aye bo wo mam ? Ma, Jehova, me kobôya de, a m'aye bo de. 15 M'aye tyamelane wo meyoñe meyoñ, a miase wo mesi mesi; a m'aye di'i mvine jôé é vase be wo. 16 Nde w'aye ndaman étyi mafa'a womien, mise ya meyoñ; a w'aye yeme na, me ne Jehova.

17 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 18 A mone mô't, nda bôt Israë'l é boya ésôm be ma : bese be nto mvot a ékpwembé a étyé a afiti, mbe'e nduan été; be nto ésôme ya argent. 19 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : Amu mia bese mi nto ésôm, ajô te, tama yenan, m'aye kôane mia Jérusalem été. 20 Aval ane b'akôan argent a mvot a étyé a afiti a ékpwembé mbe'e nduan été na, b'aye vuñulu bie nduan, a nyemé bie; nalé m'aye kôane mia a ayaa dam a ñyaane wom, a bôé mia vôm ate, a nyemé mia. 21 Ya m'aye kôane mia, a vuñulu mia nduane ya ayaa dam, a mi aye nyeme zañe ya été. 22 Aval ane argent a nyeme zañe ya mbe'e nduan, aval ete mi aye nyeme zañe ya été; a mi aye yeme na, ma, Jehova, me sôéya mia ayaa dam.

23 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 24 A mone mô't, jô'ô nye na, O ne si é nji fuban, nge nooban mveñ môse ôse ya ayaa. 25 Mbia émo'o ya bekulu mejô bé a ne zañe ya été, aval ane ñbweñbwem j'abam j'alandé tit : be diya minsisim; b'anyôñ akum a biôm bi ne édima; be boya minkuse mié abui zañe ya été. 26 Beprêtre bé be tyameya metiñe mam, be ndamaneya étyi ya biôm biam bi ne étyi : be nji kandé zañe jôm é ne étyi a ji é ne te étyi, nalé fe be nji liti bôt be kandé jôm é ne te mfuban a ji é ne mfuban, be soléya mise map mfa'a ya besabbat bam, a me nto ndaman étyi zañe jap. 27 Bivet bi ne zañe jé bi ne aval ane beze b'alandé tit, mfa'a ya kulu metyi, a mfa'a ya jiane minsisim, nalé b'aye yen nsenge ya medu'an. 28 Bekulu mejô bé be koneya a ésusulan mbotok ajô dap, vôm b'ayene miñyenane ya medu'an, a bi'i be mame ya minsos, be jô'ô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, éyoñ éte Jehova a nji kobô. 29 Bôte ya si éte be boya ékpwe'ele, a bo be wôlé'é bôte biôm; ya, be ndeñeleya minzôzoé a ba be ne ôsame, a kpwe'ele ntabe zen é ne te yian. 30 Ane me nga jeñe mô't be be, nyô a ye lôñ akak, a tebe fandane ya été asu dam a kame si éte na, me bo te jiane je ; ve me nji yene mô't. 31 Ajô te me sôéya be ayaa dam; me di'ya be a nduane ya ñyaane wom : me zuya zene jap minlô miap bebiene yôp, nalé Tate Jehova a jô.

23 Ane ajô Jehova e nga beta zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô't, binga bebaé be nga to, bengone ya nyia wua : 3 ane be nga bo bijabô Égypte; be nga bo bijabô melu be nga to bengon; vôm ate me bé map me nga miateban, vôm ate fe bôt be nga nambe mebé mape ya bito bindune bengon. 4 Mô'é map di mvendé e mbe na, Ohola, ba Oholiba monyañe wé : ane be nga bo émbam, a biaé bo be fam a bo be binga. Mafa'a ya mô'é map, Samarie nnye a ne Ohola, a Jérusalem nnye a ne Oholiba.

5 Ane Ohola a nga bo bijabô a to éñwom; ane nlem ô nga té nye mfa'a ya bibone bié, mfa'a ya Beassyrien, be nga to nye bebé, 6 be to minjalane mengômesan me ne nyôle bleu, be to bivet a bejôô, bese be to avale bendôman mô't a ne kômbô, bewulu bikabela b'awulu bikabela yôp. 7 Ane a nga bo mame ya bijabô mé a be, bese be to benya mintobane mi bôte ya Assyrie; ve ve émien mvin a nyô ase nlem ô nga té nye be nye, a bengunemelane bap bese. 8 Nalé fe a nji jô'é mame ya bijabô mé ataté melu ya Égypte; amu be nga jô'ôbô nye melu a nga to ngon, a nambe nye mebé a ngenan éndun ngon; ve sôé mame ya ya bijabô map be nye. 9 Ajô te me nga ve nye mo bibone bié, mo Beassyrien, ba a nga té nlem be be. 10 Mbe bête be nga kuli nye soé; be nga nyoñe bo be fam bé a bengone be; a wôé émien a nkpwaté mekôn : nalé a nga bo éfia b'atô't binga été; amu be nga liti mintyi'ane mejô be nye.

11 Ane monyañe wé Oholiba a nga yene jam ete, ve té nlem mbia ntéan a dañe nye, a bo fe mam mé ya bijabô me nga dañe mame ya bijabô monyañe wé a nga bo. 12 Nlem ô nga té nye mfa'a ya Beassyrien, be to bivet a bejôô, be nga to nye bebé, be to minjalane bitô'tô'o mengômesan, bewulu bikabela b'awulu bikabela yôp, bese be to avale bendôman mô't a ne kômbô. 13 Ane me nga yene na, a nto mvin; bebaane be nga ke zene jia. 14 Ane a nga kô'ôlane mame ya bijabô mé; amu a nga yene befam nkañane bikanga mfin, bive'ela'a ya Bechaldéen nkañan a baa, 15 be to ntiñetane mesese mengeteñ, mintôm mi ajombô mi to be minlô, mô't a lô bese ve ane bivet, aval ane éfunane ya bôte ya Babylone be to Chaldée, si be nga bialé. 16 Ayen a nga yene be, nlem ô nga té nye be be, be lôme be minlôman Chaldée. 17 Ane bôte ya Babylone be nga zu be nye énoñe ya nye'ane yôp, a ve nye mvin a mame ya bijabô map, ane a nga jaé mvin a be, nleme wé ve kandane be. 18 Nalé a nga kuli mame ya bijabô mé, a kuli fe soé jé : wôna nleme wom ô nga kandane be nye, avale fe ane nleme wom ô nga kandane be moyañe wé. 19 Ve a nga viane kô'ôlane mame ya bijabô mé, a simesane melu a nga to ngon, mme a nga bo bijabô si ya Égypte. 20 Ane nlem ô nga té nye mfa'a ya bendingi bibone bap, minsône miap mi to ane minsône bijakas, a jôm j'aso be be é to ane jô j'aso bikabela. 21 Nalé ô nga simesan ézezame ya melu ô nga to ngon, nnamban bôte ya Égypte be nga nambe wo mebé, mfa'a mebé ya melu ô nga to ngon.

22 Ajô te, A Ohiliba, avale di nde Tate Jehova a jô, na : Tame yen, m'aye bete bibone biôé bi tele wo ngame yat, mbie bite nleme wôé ô kandeneya bie, a m'aye zu bie be tebe wo ngame yat mimfa'a mise : 23 bôte ya Babylone a Bechaldéen bese, Pekod a Schoa a Koa, a

Beassyrien bese nsamba wop; beto avale bendôman môt a ne kômbô, bese bivet a bejôô, bone bejô bôt a bôte ya дума, bese be wulu bikabela yôp. 24 B'aye zu wosane wo be bili biôm mewosan, bewagon ya bita a benya bewagon, ba be nsamba meyoñ; b'aye kôm été ya wosane wo mimfa'a mise, be bili biben, bi bitok a bi binen, a mefô'ôlô bityé: nde m'aye ve be ntyi'ane mejô, mbe b'aye tyi'i wo mejô aval ane mintyi'ane miap mi né. 25 M'aye télé abane dam ngame jôé yat, a b'aye bo wo mbia ayok; b'aye vaa wo jôé a melo; a jôm j'abu'u be wo j'aye ku a nkpwaté mekôn : b'aye nyoñe bo be fam bôé a bengone bôé; a jôm j'abu'u be wo j'aye di'iban a nduan. 26 B'aye fe soté wo mengômesan, a vaa abeñe mimbote dôé. 27 Nalé ate m'aye mane mejiane môé be wo, a jame ya bijabô dôé ô nga soo de si ya Égypte; nalé w'aye bo te fe beta bête mis mfa'a wop, nge beta simesan Égypte. 28 Amu avale di nde Tate Jehova a jô, na : Tame yen, m'aye ve wo mo ya ba w'avini, mo ya ba nleme wôé ô maneya kandane be; 29 mbe b'aye bo wo mame ya ziñ, a vaa ésaé jôé ése, a li'i wo soé a te ke jôme nyô; soé ya mame ya bijabô biôé j'aye kuliban, mejiane môé a bijabô biôé bibaane.

30 Mam mete m'aye bobane be wo, amu ô boya bijabô ya tone meyoñ, nalé fe amu ô maneya boban mvin a bengunemelane bap. 31 O wuluya zene monyoñ; ajô te m'aye ve élaé jé mo môé. 32 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : W'aye nyu élaé monyoñ, é ne édok a anen; b'aye dañe woé wo a bi wo fianga; é bili abui jôm été. 33 W'aye jaé a nso'ane bilam a ôlun, a élaé ya nseman a éndaman, élaé ya monyoñe Samarie. 34 W'aye fo'o nyu je a velé je ne kañela! W'aye wôté bifuse biyeñelé ya été a mesôñ, a té mebé môé ; amu me kobôya de, nalé Tate Jehova a jô. 35 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : Amu ô vuaneya ma, a wua me mvuse jôé, ajô te jibi'i fe mejiane môé a mame ya bijabô biôé.

36 Ane Jehova a nga beta jô me na : A mone môt, ye w'aye tyi' Ohala ba Oholiba mejô ? Wôna kate'e be mbia be mam map. 37 Amu be boya mejian, a metyi me nto be mo; be boya fe mejian a bengunemelane bap; a be tindiya fe bo be fam bap, ba be nga biaé ma, na, be lôt nduane be be, a di'iban. 38 Be boya fe me jame di na : be veyá nda jam é ne étyi mvin môs ôte ôbien, a ndamane besabbat bam étyi. 39 Amu éyoñ be maneya tyi'i bengunemelane bap bone bap, môs ôte ôbien be nga nyin nda jam é ne étyi na, be ndamane je étyi; tame yen, nalé be maneya bo nda jam été. 40 Mi maneya fe bañete bôt b'aso ôyap, mbe be nga lôme be nlôman, a ô lô, be nga zu; ajô dap nde ô nga wo'o nyôle jôé mendim, a dupe mise môé meyañ, a kômesane nyôle jôé mengômesane bijañ, 41 a tabe étôto' énoñe yôp, tawôlô a to je nkôman ôsu, vôm ô nga télé encens wom a mbone wom. 42 Tyiñe ya jama bôt a to si te bo jôm é nga to be nye : a be nga soo bôt b'aso'o bilam mfa'a ya fé nsamba ya zesé bôt; ane be nga jalé be mekome mo bebaane, a jalé fe be abeñe becouronne minlô.

43 Eyoñ éte me nga kobo ajô nyô a nga jaé bo mejiane na, Eyoñe ji b'aye bo bijabô be nye, a nye be be. 44 Ane be nga nyine be nye, ane be nga nyine be Ohola ba Oholiba, binga bête be ne mejian. 45 Nde bôt be ne zôsô, mbe bête b'aye tyi'i be mejô a ntyi'ane ya

binga b'ajian, a ntyi'ane ya binga b'akulu metyi; amu be ne binga b'ajian, metyi me nto mo map été. 46 Amu avale di nde Tate Jehova a jô, na : M'aye dutu be nsamba ngame yat, a m'aye suu be be ndeñe li a li a wôlébane biôm. 47 Nsamba ôte w'aye lume be mekok, a wôé be a minkpwaté mekône miap; b'aye wôé bo be fam bap a bengone bap, m'aye bo na, mejian me mane si nyô, nde te b'aye ye'ele binga bese na, be bo te toñe mejiane menan, a mi aye be'e bitome ya bengunemelane benan; a mi aye yeme na, me ne Tate Jehova.

24 Mbu ébulu, éyoñ ngon awômô é nto melu awôm, ajô Jehova e nga beta zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô't, tili'i jôé môs, jôé ya môse wu ôbien : njô bôte ya Babylone a nga kui Jérusalem bébé môse wu ôbien. 3 Nde tame kan nda bôt j'aben njôan nkana, a jô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Tela'ane beta mvé di, tela'ane nye, a sôé fe nye mendim : 4 kô'an afus, a futi été, ôfus ôse ô ne mvaé, abé a éname wo; jalé'é nye bives bi adañ mvaé. 5 Nyoñe' fe jôme ya mbam j'adañ mvaé, a nyoñe fe avis nja'a ya bives bi ne beta mvé si; a tame to'o nya nto'ane; ya, bivese ya été bi yamba'an zañe ya été.

6 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : Ngo'o nlam ô ne metyi, beta mvé a ne miengelé été, minengelé ate a ne te kôlô été ! toké' afus afus été ; nkaban asimba ô nji kui be wô. 7 Amu metyi mé me ne zañe jé ; ô nga télé me nsoé ako'o yôp ; ô nji sôé me si na, ô vise me mbuluk. 8 Me téléya metyi mé nsoé ako'o yôpe na, me bo te viseban, nde te jam ete d'aye tindi ayaa e zu bo mekuna'a. 9 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : ngo'o nlam ô ne metyi ! Ma fe m'aye bo avis ete anen. 10 Vise' nja'a, nduan é bo' ayôñ, tuka'a yam minsôn, mfiañ ô li'ik, a bives bi di'iban. 11 Wôna tele'é nye éwôwôlé ma'a me nduane yôp, nde te a ye bo ayôñ, a mvote ya été j'aye dik, a mvine ya été j'aye nyeme été, a miengelé ya été a ye di'iban. 12 Nlam ôte ô ju'uya ésaé ; ve beta miengelé wé a ne te kôlô wô été ; miengelé wé a ne te kôlô amu nduan. 13 Mejian me ne mvine jôé été : amu me fubuya wo a ô nji bo mfuban, w'aye fe beta fuban mvine jôé, akekui me veyá ñyaan m'ayaa wo awo'an. 14 Ma, Jehova, me kobôya de : d'aye boban, a m'aye bo de ; m'aye ke bulan mvus, nalé fe m'aye bo te nyii mô't, nge kôñelan nlem ; b'aye tyi'i wo mejô aval ane mezene môé me né, a aval ane mimboane miôé mi né, nalé Tate Jehova a jô.

15 Ane ajô Jehova e nga zu fe be ma, e jô'ô na, 16 A mone mô't, O lô, m'avaa njijine jôme ya mise môé a tyi'i je ne bem ! ve w'aye bo te yôn nge yi, nalé fe mili'i môé te len. 17 Sôé' abuk, ve tyiñ te wô'é, te bo miñyône ya mewu ; diñe' ntôme wôé nlô, jaé' bikôndé mebo, te buti biyaé, a te di fembé ya bôt. 18 Nalé me nga kobô bôt mam me tyé ; mam me ngô'é minga wom a nga wu ; a mam me tyé me nga bo aval ane a nga tiñeti ma.

19 Ane bôt be nga jô me na, Ye w'aye bo te kate bia ane mam mete me né mfa'a wongan, ane w'abo ana ? 20 Eyoñ éte me nga jô be na, Ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô

na, 21 Kobô'ô nda bôt Israël na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Tama yenan, m'aye ndaman étyi ya nda jam é ne étyi, mebuna jôme ya ngule jenan, njijine jôme ya mise menan, a jôm minlem mienan mi ako éngôngo; a bo be fam benan a bengone benan mi nga li'i mvus b'aye ku a nkpwaté mekôn. 22 Nde mi aye bo ane me boya: mi aye bo te buti biyaé, nge di fembé ya bôt. 23 Mintôm mi aye tabe mia minlô, a bikôndé mebo : mi aye bo te yôn nge yi ; ve mi aye bok mbia be mam menan été, mia miabebien mi ake mi atatan. 24 Nalé Ezéchiel a ye bo ndem be mia; mam mese a maneya bo, mme mi aye bo : éyoñ jam ete e kuiya, éyoñ éte mi aye yeme na, me ne Tate Jehova.

25 A wo, A mone mô't, ye a ye bo te bo na, mô's m'aye vaa ngule jap, be be, meva'a jôme ya étôto'o jap, njijine jôme ya mise map, a jôm b'adañe ve minlem miap été, é ne na, bo be fam bap a bengone bap, 26 mô's ôte nyô a tup a ye zu be wo na, ô wô'ô jam ete a melo môé ? 27 Mô's ôte anyu dôé d'aye kuibane be nyô a tubeya, a w'aye kobo, te fe beta bo mvuk: nalé w'aye bo ndem be be; a b'aye yeme na, me ne Jehova.

25 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô't, telé' asu dôé mfa'a ya bone be Ammon, a kulu mejô ya lepe be : 3 a jô bone be Ammon na, Vô'ôlan'an ajô Tate Jehova : Avale di nde Tate Jehova a jô, na, Amu ô nga jô na, Ya, a kobo nda jam é ne étyi abé, éyoñ é nga ndaman étyi; a kobô fe si ya Israël abé, éyoñ é nga boban élik; a kobo fe nda bôte Juda abé, éyoñ be nga ke minkôm: 4 ajô te, ô lô, m'aye ve wo be bone ya mfa'a jôp d'atôô ô bo jôme jap, a b'aye vule minkane miap be wo, a lôñe menda map be wo; b'aye di bibuma biôé, a b'aye nyu menyañe môé. 5 M'aye bo Rabba nda b'aba'ale bechameau, a bo bone be Ammon vôm mimbam mi aye yatebe: a mi aye yeme na, me ne Jehova. 6 Amu avale di nde Tate Jehova a jô, na: Amu ô kuteya kôp, a jine mebo, a vak si ya Israël ngame yat a abé nleme dôé se; 7 ajô te, ô lô, me sameya wo wom be wo, a m'aye ve wo meyoñ ô bo jôme ya sa; a m'aye tyi'i wo meyoñ été, a m'aye tindi na ô jañe mesi été: m'aye jiane wo; a w'aye yeme na, me ne Jehova.

8 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Amu Moab ba Séir b'ajô na, Tame yen, nda bôte Juda é ne aval ane meyoñe mese ; 9 ajô te, ô lô, m'aye yoé Moab mfak ataté minlam, ataté minlame ya été mi to minné yôp, bitôto'o bi biôme ya si éte, Beth-Jeschimoth, Baal-Meon, a Kirjathaim, 10 akekui bone ya jôp d'atôô, na, be wosane bone be Ammon; m'aye ve be bo jôme jap, nalé ate b'aye bo te beta simesane bone be Ammon meyoñ été: 11 a m'aye liti Moab mintyi'ane mejô; nde b'aye yeme na, me ne Jehova.

12 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Amu Édom a boya nda bôte Juda abé vôm a nga bo mekuna'a, a sebeya fe beta étom, a kun émien be be ; 13 ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na, M'aye same wo wom be Édom, a tyi'i mô't ba tite ya été: m'aye bo nye élik ataté

Théman; b'aye ku a nkpwaté mekôn ja'an akekui Dedan. 14 M'aye beté akuna'a dam Édom yôp a wo ya bôte bam Israël; nde b'aye bo aval ane ayaa dam a aval ane ñyaane wom ô né Édom été; a b'aye yem akuna'a dam, nalé Tate Jehova a jô.

15 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Amu Bephilistin be boya mame ya akuna'a, a be boya akuna'a a abé nlem mfa'a ya jiane bôt a ziñe ya nnôm éto; 16 ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na, Tame yen, m'aye same wo wom be Bephilistin, a m'aye tyi'i Bekéréthien, a jiane mebuka'a m' ali'i nsa'a mañ. 17 Nde m'aye kune be beta nkunan a melepe ya ayaa; a b'aye yeme na, me ne Jehova, éyoñ m'aye beté be akuna'a dam.

26 A nga bon a, mbu awôm a wua, môs ngon é nga taté, ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô, amu Tyr a maneya kobô Jérusalem abé, jô na, Ya, nyô a nga to mbé ya meyoñ a nto mbu'an; a kôñelaneya mfa'a wom; m'aye beta jaé, amu éyoñe ji a nto ndaman : 3 ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na, O lô, A Tyr, me nto wo ngame yat, a m'aye tindi meyoñ abui me zu wosane wo, aval ane mañ m'atindi mintyôa mié na, mi bet. 4 Nde m'aye tyam meka'a me Tyr, a wua menda b'amombô meka'a yôp, si; a ma m'aye wom mbulu'u be nye, a bo nye nsoé akok. 5 A ye bo vôm b'ayané mevot mañ été; amu me kobôya de, nalé Tate Jehova a jô; a ye bo jôm meyoñ m'aye sa. 6 Bengone bé be ne afup b'aye wôéban a nkpwaté mekôn: a b'aye yeme na, me ne Jehova.

7 Amu avale di nde Tate Jehova a jô, na : O lô, m'aye soo Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone, njô ya bejô, mfa'a ya nord, a zu Tyr, a bili bikabela, a bewagon ya bita, a bôt b'awulu bikabela yôp, a nsamba, a jama bôt. 8 A ye wôé bengone bôé a nkpwaté mekôn mfa'a ya afup; a ye lôñ aleme ya wosane wo, a bô'ô wo ékôndôk, a beté ébene ya wosane wo. 9 A ye telé bijimbi meka'a bié bi jimbi meka'a môé, a ye tyam menda b'amombô meka'a yôp a avône dé. 10 Amu abui bikabela dé mbulu'u ya été w'aye vise wo: meka'a môé m'aye fô'ôsan a éduñe ya bôt b'awulu bikabela yôp, a ji ya bewagon, a ji ya bewagon ya bita, éyoñ a ye nyine mimbé mi aka'a miôé, aval ane bôt b'anyin nlam vôm be maneya bôé afôla akak. 11 A ye tibi minseñe miôé mise a bibo'ose ya bikabela bié; a ye wôé bôte bôé a nkpwaté mekôn; a mekône ya ngule jôé m'aye ku si ne bim! 12 B'aye sa akume dôé, a sa fe bisa biôé; b'aye tyam meka'a môé, a ndaman mbamba menda môé; b'aye bôé meko'o môé a bityimbi biôé a mbulu'u wôé mendim été. 13 M'aye bo na, tyiñe ya bia biôé é man, a tyiñe ya bingombé biôé j'aye bo te beta wô'é. 14 M'aye bo wo nsoé akok, w'aye bo vôm b'ayané mevot; w'aye beta lôñeban: amu ma Jehova me kobôya de, nalé Tate Jehova a jô.

15 Avale di nde Tate Jehova a jô, Tyr, na : Ye bikôt bi aye bo te fô'ôsan a éduñe ya nkuan w'aku, éyoñ bôt be ne minluman b'atat, éyoñ bôt b'awôéban éwôwôé zañe jôé? 16 Eyoñ éte bivete bise ya mañ bi aye sise bito bejô biap, a vaa biwomane biap, a soté mengômesane

map me ne ntiñane bikanga: b'aye jalé bebein ngômesane benyeñenyeñe; b'aye tabe si tyia, a fô'ôban nté ôse be to, a semé wo. 17 Nde b'aye to'é ñyôn ajô dôé, a jô won a, Ngo'o njaaban ô maneya jaaban, wo, bôt be nga bo be wulu'u mañe yôp be nga tabe wo été, nlame ya дума, ô to ngul mfa'a ya mañ été, nlam ôbien a bôt be nga to été, ô nga ve bôte bese be nga to vôm ate woñ! 18 Eyoñe ji bikôt bi aye fô'ôban môse ya nkuan w'aku; ya, bikôt bi ne mañ été bi aye tabe fe'e ne vema amu akôlô dôé.

19 Amu aval di nde Tate Jehova a jô, na : Eyoñ m'aye bo wo nlam élik, aval ane minlam bôt be nji tabe été : éyoñ m'aye zu édo'o be wo yôp, a beta mendim m'aye yandane wo; 20 éyoñ éte m'aye sili wo si mia be ba b'asis ébé été, be bôte ya kôa, a ve wo éto ya tabe minfa'a ya si nyô mi ne bido'o si, mfa'a ya mevôm me ne bilik aso kôa, nsamba ya ba b'asis ébé été, nalé bôt b'aye bo te tabe wo été; wôna m'aye ve дума mfa'a si ya bevevee. 21 M'aye bo wo jôm, é ne angôndô, a w'aye bo te fe beta bo été; ja'ane be jeñe wo, w'aye bo te fe tame beta yené, nalé Tate Jehova a jô.

27 Ane ajô Jehova e nga beta zu be ma, e jô'ô na, 2 A wo, A mone mô, toké'é ñyôn ajô Tyr; 3 a jô Tyr na, A wo w'atabe menyine me mañ, ô to nkuan abome ya meyoñ mfa'a bikôte bi mañ abui, avale di nde Tate Jehova a jô, na : Wo, A Tyr, ô nga jô na, Ma me ne susu'a ya abeñ. 4 Minné miôé mi ne teme mañ été; belôñ be nga lôñe wo be maneya ve wo susu'a ya abeñ. 5 Be boya bityimbi biôé bise a bile bi cyprès bi aso Senir; be nyoñeya élé cèdre j'aso Liban a bo wo nlinga. 6 Be boya bingape biôé a bechêne ya Basan; be boya bito biôé a mimbañ nsobane buis, a so bikôte bi Kittim. 7 Endelé jôé j'atindi miel é mbe nya ndomoo, é bili ntiñane bikanga a mboan w'aso Égypte, é bo fe wo nyungu; éndelé jôé é ne andi é mbe nyôle bleu a pourpre bi aso mfa'a bikôte bi Élischa. 8 Bôt be to Sidon a Arvad be mbe befule bingape bôé: mimfefe'e mi bôte miôé mi nga to wo été; A Tyr, mmie mi mbe beliti zene ya mañe bôé. 9 Minnôm befame ya Guebal, a mimfefe'e mi bôte ya été mi nga to wo été be to bedipe mimbane bôé: bemiel bese ya mañ a fulane beyeme mañe bap be nga to wo été mfa'a ya kuane mebome môé. 10 Bôte ya Perse a Lud a Puth be nga to nsamba mewosane wôé été, be to bôte bôé ya bita: be nga tyelé ében ba afô'ôlô étyé be wo; be nga kuli abeñe dôé atan. 11 Bôte ya Arvad ba be nsamba mewosane wôé be nga to meka'a môé yôp mimfa'a mise, a bôte ya ayok be nga to menda môé b'amombô été; be nga tyelé bibene biap meka'a môé mimfa'a mise; be veyo wo susu'a ya abeñ.

12 Tarsis a mbe nkuan abome wôé amu abui akum mevale meva; be nga folan argent, étyé, ékpwembé, a afiti mfa'a ya biôm biôé. 13 Javan, Tubal, a Méschec, mbe be mbe bekuane biome bôé; mbe be nga folane menyôle me bôt a biome ya avot mfa'a ya bisa biôé. 14 Ba ya nda bôte Togarma be nga folane bikabela a bikabela ya bita a bemulet mfa'a ya

biôm biôé. 15 Bôte ya Dedan be mbe bekuane biôme bôé; bikôte bi mañ abui bi mbe vôm wo wôé ô nga bo ô ku'an: be nga zu ve wo mvole ya mila'a mi zok a mevini. 16 Syrie a mbe nkuan abome wôé amu abui biôm ô nga bo; be nga folane beéméraude, biôme ya nyôle pourpre, a bindelé bi ne ntiñane bikanga, a nya ndomboo, a corail, a meko'o me ne édima mfa'a ya biôm biôé. 17 Juda, a si ya Israëïl, mbe be mbe bekuane biôme bôé: be nga folan nlisi ya Minnith, a pannag, a wôé, a mbon, a meyemete me élé mfa'a ya bisa biôé. 18 Damas a mbe nkuan abome wôé amu abui biôm ô nga bo, amu abui akum mevale meva, a ve vin ya Helbon a bifumulu mevule mintômba. 19 Vedan ba Javan be nga folan minsinga mfa'a ya biôm biôé: nséan étyé, a casse a nkôk bi mbe bisa biôé été. 20 Dedan a mbe nkuane biôme wôé a ve bidima bindelé mfa'a ya wulu bikabela yôp. 21 Arabie, a bivete bise ya Kédar, be mbe bekuan abome ya wo wôé; mfa'a ya bone mintômba, a beyôm mintômba, a bikela, mfa' ôte be mbe bekuan abome bôé. 22 Bekuane biôme ya Séba a Raema, be mbe bekuane biôme bôé; be nga folan étyita'a j'adañe bityita'a bise, a meko'o me ne édima mese, a or, mfa'a ya biôm biôé. 23 Charan a Canné a Éden, bekuane biôme ya Séba, Assyrie a Kilmad, be mbe bekuane biôme bôé. 24 Balé bête be mbe bekuane biôme bôé mfa'a ya biôme bi adañ mvaé, mfa'a biôme ya dingan bi to nyôle bleu a ntiñane bikanga, a mfa'a ya biwolo ya bitôto'o mengômesan, bi to mindiñane minko a mboan a bile bi cèdre, bi mbe bisa biôé été. 25 Bemiel be Tarsis be mbe minsamba miôé ya be'e biôm mfa'a ya bisa biôé: ane ô nga jaléban, a boban étua étôtok teme mañ été.

26 Befule bingape bôé be zuya wo beta mendim été: évuñulu ya jôp d'atôô é bu'uya wo teme mañ été. 27 Akume dôé, a biôm biôé, bisa biôé, beyeme mañe bôé, a beliti zene ya mañe bôé, bedipe mimbane bôé, a ba b'abo ésaé ya bisa biôé, a bôte mewosane bôé bese, be ne be wo, a fulan nsamba wôé ôse ô ne zañe jôé, b'aye ku teme mañ été môs w'aye ku. 28 Biwom minlam bi aye fô'ôsan awô'ô bi aye wô'ô ñyône ya beliti zene ya mañe bôé. 29 A ba bese be wô'ô bi éngap, a beyeme mañ, a biliti zene ya mañe bese, b'aye sis a so bemiel bap; b'aye tebe kindik, 30 a bete tyiñe jape yôp be wo na, é wô'é, a yôn mbia ñyôn, a kut mbuluk minlô miape yôp; b'aye ke b'abum asup été: 31 b'aye ve bebien ayan nlô ajô dôé, a jaé minkuta mengeteñ, nde b'aye yi wo a ayôle minlem a mbia miñyôn. 32 Nyôn b'ayôn, b'aye to'é ñyôn ajô dôé, a yi wo, a jô na, Za a ne a to aval ane Tyr, aval ane nyô a kpwébaneya évô mañ été? 33 Eyoñ biôm biôé bi nga ke mañe mañ, ô nga jalé meyoñ abui; ô nga bo bejô bôte ya si nyô bekum amu abui akume dôé a bisa biôé. 34 Eyoñ ô nga bu'uban a mañ bido'o ya mendim été, bisa biôé a nsamba wôé ôse bi nga ku zañe jôé. 35 Bôte bese be to bikôt b'asémé wo, a bejô bôte bap b'ako angôndô ya woñ; mesu map me nto ne wutawutan! 36 Bekuan abom be to meyoñ été b'avime wo; ô nto angônda jôm, a w'aye bo te fe beta bo.

28 Ane ajô Jehova e nga beta zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô't, jô' évete ya Tyr na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na: Amu nleme wôé ô nto mbetane yôp, a ô nga jô na, Me nto zambe éziñ, me to éto ya Zambe, teme mañ été; ve ô ne mô't, sa Zambe, a kôsa bo ô nga telé nleme wôé aval ane nleme Zambe; — 3 ô lô, ô ne fek a dañe Daniel; te ke jam e ne asoé é ne nsolane be wo; 4 ô nyoñeya akum mfa'a wôé amu ñyemane mame wôé, a fe'e jôé, a ô futiya or a argent bidima bi biôm biôé été; 5 ô kô'ôlaneya akume dôé amu beta fe'e wôé a nkuane biôme wôé, a nleme wôé ô nto mbetane yôp amu akume dôé; — 6 ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na: Amu ô teléya nleme wôé aval ane nleme Zambe, 7 ajô te, tame yen, m'aye zu bikule be wo, beangôndô be bôte ya meyoñ; mbe b'aye té minkpwaté mekône miap a tebe abeñe ya fe'e jôé ngame yat, a b'aye ve éfufupe jôé mvin. 8 B'aye sili wo si akui ébé; a w'aye wu awu ya ba b'awôéban, teme mañ été. 9 Ye w'aye beta jô asu be nyô a wôé wo na, Me ne Zambe? Ve ô ne mô't, sa Zambe, mo me nyô a lume wo. 10 W'aye wu awu ya nyô a ne te ntyi'an atye mo biku : amu me kobôye de, nalé Tate Jehova a jô.

11 Nde fe na, ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 12 A mone mô't, toké'é ñyôn mfa'a njô bôte ya Tyr, a jô nye na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : w'adip ngume tañ, ô ne fe'e ne lut, a susu'a ya abeñ. 13 O mbe Éden été, afupe Zambe; ako'o se e ne édima e nga buti wo, sardoine, topaze, a diamant, beryl, onyx, a jaspe, saphir, émeraude, a escarboucle, a or: mbobane ya mengome môé a mindiñe miôé ô nga to be wo; bi nga kômban môs ô nga téban. 14 O mbe chérubin a to ñwo'an mbon a nga bo a buti'i: ane me nga telé wo, nalé ate ô nga to nkôle Zambe ô ne étyi yôp; ô maneya wulu li a li zañe meko'o me nduan. 15 O nga to nya mvo'é mezene môé été ataté môs ô nga téban, akekui ékotekot é nga yené be wo. 16 Be nga jalé zañe jôé a évô amu abui nkuane biôme dôé, a ô boya abé: ajô te me titaneya wo ô kôlô nkôle Zambe ane jôm é nto ndaman étyi; a me jianeya wo, A chérubin a bo a buti'i, ô kôlô zañe meko'o me nduan. 17 Nleme wôé ô nga betebane yôp amu abeñe dôé; ô ndamaneya fe'e jôé amu ajô éfufupe jôé: me wuaya wo si: me bôéya wo asu bejô bôte na, be fombô wo. 18 Amu jama mbia be mame wôé, zene ya ékotekote ya nkuane biôme wôé, ô maneya ndaman étyi ya menda môé me ne étyi; ajô te me soya nduan é so'o zañe jôé; é di'iya wo, a me veñesaneya wo asup si nyô mise me ba bese b'ayene wo. 19 Ba bese b'ayeme wo mfa'a ya meyoñ b'aye semé wo: ô nto angônda jôm, a w'aye bo te fe beta bo.

20 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, A mone mô't, telé' asu dôé e fombô mfa'a ya Sidon, a kulu mejô ya lepe nye, 22 a jô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na: O lô, me ne wo ngame yat, A Sidon; a m'aye bobane duma zañe jôé; a b'aye yeme na, me ne Jehova, éyoñ m'aye mane liti mintyi'ane mejô be nye, a tunebane be nye. 23 Amu m'aye lôme nye ébubua ôkon, a lôm metyi minseñe mié; minluman mi aye ku zañe jé, nkpwaté mekôn ô to nye mimfa'a mise; a b'aye yeme na, me ne Jehova. 24 Nde nsini'i w'alum w'aye

fe beta bo mfa'a ya nda bôt Israël, nge éyo j'ataé é so'o be mbo' éziñe ya ba b'abômane be, ba be nga bo be abé nlem; a b'aye yeme na, me ne Tate Jehova.

25 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Eyoñ m'aye mane kôan nda bôt Israël mfa'a ya meyoñ vôm be nto ntyamelan, a m'aye tunebane be be mise ya meyoñ, éyoñ éte b'aye tabe si jap bebien, nyô me nga ve mbo ésaé wom Jacob. 26 B'aye tabe éte mvo'é, jôm te bo be; ya, b'aye lôñe menda, a bé mefupe mindik, a tabe mvo'é, jôm te bo be, éyoñ me maneya liti mintyi'ane mejô be ba bese b'abômane be a bo be abé nlem; a b'aye yeme na, me ne Jehova Zambe wop.

29 Mbu awômô, éyoñ ngon awômô é nto melu awôm a mebaé, ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A monte mô't, télé' asu dôé be Pharaon njô bôte ya Égypte ngame yat, a kulu mejô ya lepe nye, a lep Égypte ase; 3 kobô'ô, a jô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na: O lô, me ne wo ngame yat, A Pharaon njô bôte ya Égypte, wo beta tit a bô asôé dé zañ, nyô a nga jô na, Osôé viam ô ne jômê jam, ma me nga bo vie ajô dam. 4 Nde m'aye futi akop mintyetye'e miôé, a m'aye bo kose ya asôé dôé é kabetane wo bibas : nalé m'aye dutu wo zañe ya asôé dôé, a fulane fe kos ése ya asôé dôé j'akabetane wo bibas. 5 Nde m'aye wua wo fé été, womien a kos ése ya asôé dôé : w'aye ku mfa'a fé é ne ñyem; b'aye bo te tôkane wo, nge kôane wo; me veyã wo na ô bo bidi betite ya si nyô a anone ya yôp. 6 Nalé bôte bese beto Égypte b'aye yeme na, me ne Jehova, amu be nga to ntum nkaé mfa'a ya nda bôt Israël. 7 Eyoñ be nga bi wo wo, ô nga bu'i, a nyape bitule biap bise; éyoñ be nga ye'ebe wo, ô nga bui'i, a yemete mengeteñe map ne zeñ!

8 AJô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : O lô, m'aye zu nkpwaté mekôn be wo, a m'aye tyi'i mô't ba tit be wo. 9 Si ya Égypte j'aye bo ne sangañ a élik; a b'aye yeme na, me ne Jehova. Amu a nga jô na, Osôé ô ne émviã, ma me nga bo vie: 10 ajô te, ô lô, me ne wo ngame yat, me ne fe asôé dôé ngame yat, a m'aye bo si ya Égypte nya éli'i, a ne sangañ, akôlô nda Syène b'amombô akekui éwome ya Éthiopie. 11 Abo mô't d'aye bo te lô't été, nge abo tit e lô't été, nalé fe bôt b'aye bo te tabe éte tañe mimbu mewôm menyin. 12 M'aye bo si ya Égypte élik zañe mesi me nto bilik; a minlame ya éte zañe minlam mi maneya ndaman mi aye bo bilik tañe mimbu mewôm menyin; m'aye tyamelane Beégyptien meyoñ éte, a miase be mesi mesi.

13 Amu avale di nde Tate Jehova a jô, na : Eyoñ mimbu mewôm menyin mi aye man, m'aye kôane Beégyptien meyoñ éte vôm be mbe mintyamelan; 14 m'aye beta soo Égypte vôm a nga ke nkôm, a m'aye bulane be si ya Pathros, si be nga bialé; vôm ate b'aye bo njôan ô ne nsilibane si. 15 Minjôane mise, ñwô w'aye dañe bo nsilibane si; nalé fe w'aye bo te beta bête ôbiene yôp a dañe meyoñ: a m'aye wulane be, be bo te fe beta jôô meyoñ. 16

W'aye bo te beta bo mebun a jôme ya nda bôt Israël, a ve ôsimesane ya abé, éyoñ b'aye koñelan a fombô be: a b'aye yeme na, me ne Tate Jehova.

17 A nga bo na, mbu mewôm mebaé a zañbwale, éyoñ ngone ya ôsu é nto alu da, ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 18 A mone mô, Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a nga tindi nsamba mewosane wé na ô bo beta ésaé ya wosane Tyr: nlô ôse ô nga boban ayan, étul ése é nga sôté; ve a nji nyoñe ma'an m'aso Tyr, to émien to nsamba mewosane wé, mfa'a ya ésaé a nga bo a wosane nye. 19 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : O lô, m'aye ve Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone si ya Égypte; a ye ke jama bôte wé minkôm, a sa nye akum, a nyoñe nye biôm; mbie bi aye bo ma'ane ya nsamba mewosane wé. 20 Me vey a nye si ya Égypte é bo ma'ane mé mme a nga bo ésaé, amu be nga bo ésaé ajô dam, nalé Tate Jehova a jô.

21 Môs ôte m'aye bo na, nlak ô kui bisôsoñ mfa'a ya nda bôt Israël, a m'aye ve wo nkuiane ya anyu zañe jap; a b'aye yeme na, me ne Jehova.

30 Ane ajô Jehova e nga beta zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô, kulu'u mejô, a jô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na: Yônane na, Ngo'o môs! 3 Amu môs ô nto bébé, môse ya Jehova ôbien ô nto bébé; w'aye bo môse ya minkut, éyoñ mfa'a ya meyoñ. 4 Nde nkpwaté mekôn w'aye kui Égypte, a angôndô a ye bo Éthiopie, éyoñ ba b'awôéban b'aye ku Égypte; b'aye vaa jama bôte wé, a mimbôka'a mié mi aye tyamban. 5 Éthiopie, a Puth, a Lud, a fulula bôt ase mevale meva, a Cub, a bone ya si é ne be ngam, ba be be b'aye ku a nkpwaté mekôn.

6 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Ba fe b'asu'u Égypte b'aye ku ; a mebune ya ngule jé m'aye sili si: b'aye ku été a nkpwaté mekôn, ataté nda Syène b'amombô, nalé Tate Jehova a jô. 7 B'aye tabe éngôngo zañe mesi me nto éngôngo; a minlame ya été mi aye tabe zañe minlam mi nto ndaman. 8 Nde b'aye yeme na me ne Jehova, éyoñ me tuiya nduan Égypte, a bevolô bé bese be maneya jañ. 9 Môs ôte minlôman mi aye kôlô si asu dam a ke bemiel été na, mi ve minjenjem Beéthiopien woñ; nde angôndô a ye bi be, aval ane môse ya Égypte; amu ô lô, w'azu.

10 Avale din de Tate Jehova a jô, na : M'aye fe mane jama bôte ya Égypte, a wo ya Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone. 11 Emien ba be bôte bé nsamba, ba be ne angôndô meyoñ été, b'aye dutubane na, be jiane si éte; b'aye té minkpwaté mekône miap a wosan Égypte, a jalé si éte a ba b'awôéban ne lut! 12 M'aye velé asôé, a m'aye kuane si éte mo me mbia be bôt; m'aye bo si éte ne sangañ, a biôm bise bi ne été, a mo biku: ma, Jehova, me kobôya de.

13 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : M'aye fe jiane bengunemelan, a m'aye mane bive'ela'a bi biôm Noph été ; évet j'aye fe beta bo é so'o si ya Égypte: a m'aye futi ngume woñ si ya Égypte été. 14 M'aye bo Pathros élik, m'aye tui nduan Tsoan, a liti No mintyi'ane mejô. 15 M'aye sôé ayaa dam Sin, ôleme ya Égypte; a m'aye tyi'i jame bôte ya No. 16 M'aye tui nduan Égypte: Sin a ye wô'ô beta mintaé, a No a ye mane bôéban; a Noph a ye bi besiñ a môs. 17 Bendômane ya On a Pi-Béseth b'aye ku a nkpwaté mekôn; a minlam mite mi aye ke minkôm. 18 Mfa'a ya Tachpanès fe môs w'aye subu mvus, éyoñ m'aye bôé bibôñeté bi Égypte vôm ate, a mebune ya ngule jé m'aye mane be nye: mfa'a wé, nkut w'aye dipe nye, a bengone bé b'aye ke minkôm. 19 Nalé ate m'aye liti Égypte mintyi'ane mejô; a b'aye yeme na, me ne Jehova.

20 A nga bo na, mbu awôm a wua, éyoñ ngone ya ôsu é nto melu zañbwa, ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 21 A mone môt, me bu'uya wo ya Pharaon njô bôte ya Égypte ; ô lô, be nji tiñeti wô na, be ve mebiañe ya yete wô, a ve éndelé ya tiñeti wô ; ô bi ngule ya bi nkpwaté mekôn. 22 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : Tame yen, me nto Pharaon njô bôte ya Égypte ngame yat, a m'aye bu'u mo mé, a wo ô ne ngu, a wu ô mbe mbu'an ; a m'aye bo na, nkpwaté mekôn ô koo nye wo. 23 M'aye tyamelane Beégyptien meyoñ été, a m'aye miase be mesi mesi. 24 A m'aye ve mo me njô bôte ya Babylone ngu, a ve nkpwaté mekône wom wo wé ; ve m'aye bu'u mo me Pharaon, nalé a ye tat asu dé a mintate ya môt a ne nlumane ya wu. 25 M'aye su'u mo me njô bôte ya Babylone ; a mo me Pharaon m'aye jolô ; a b'aye yeme na, me ne Jehova, éyoñ m'aye futi nkpwaté mekône wom me me njô bôte ya Babylone, a nnye a ye same wô si ya Égypte. 26 M'aye tyamelane Beégyptien meyoñ été, a miase be mesi mesi ; a b'aye yeme na, me ne Jehova.

31 A nga bo na, mbu awôm a wua, éyoñ ngone lale é nto alu da, ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone môt, jô'ô Pharaon njô bôte ya Égypte, a jama bôte wé na : W'afunane za, éyoñ ô ne anen ana ? 3 Tame yen, mon Assyrien a mbe élé cèdre Liban é bili abeñe mintya, é bili éjjin ane afan, é to fe ayap ; so'o ya été é to bizi'ili mebui été. 4 Mendim me nga ve je ngu, édo'é nga tindi je é yaé : asôé e nga ke d'abô man afupe ya été ; ve lôm mezene mendime ya été bilé bise ya afup. 5 Ajô te nté wé ô nga ke yôp a dañe bilé bise ya afup ; mebui me nga bo abui, a mintya ya été mi nga bo ayap amu abui mendim, éyoñ é nga kui mie. 6 Anon ese ya yôp e nga lôñe mumba'a mebui mé été ; a betite bese ya fé be nga biaé bone bap mintya mié si ; beta meyoñe mese me nga tabe éjjine jé si. 7 Nalé é mbe abeñ mfa'a ya anene dé, mfa'a ya nté mintya mié ; amu ndi wé ô nga to mfôm mendim abui. 8 Bilé bi cèdre bi to afupe Zambe bi mbe te ngule ya solé je ; bilé bi cyprès bi

nji bo ane mebui mé, bilé bi platane bi nji bo ane mintya mié ; nalé fe te ke élé é nga to afupe Zambe é nga funane je abeñ. 9 Me nga bo je abeñ amu abui mintya dé, nalé ate bilé bise ya Éden, bi nga to afupe Zambe, bi nga nyamete je.

10 Ajô te avale di nde Tate Jehova a nga jô, na : Amu nkuk ô nto mbetan ayape yôp, nnye fe a teléya so'o jé bizi'ili mebui été, a nlem ô nto nye mbetane yôp amu ayape dé; 11 m'aye jibi ve nye mo me éwôlô ayoñe ya meyoñ; nje j'aye fo'o bo nye jam; me titaneya nye amu abé dé. 12 Biku, beangôndô be bôte ya meyoñ, bi maneya tyi'i nye, a jô'é nye : mintya mié mi maneya ku minkôle yôp a mimbili mise été, a mebui mé me maneya bu'i mfôm atôñ ese ya si nyô; meyoñe mese ya si nyô me kôlôya a li' éjjine jé, a jô'é nye. 13 Anon ese ya yôp d'aye tabe ndamane wé yôp, a betite bese ya fé b'aye tabe mintya mintya mié yôp; 14 zene ya na, bilé bise bi to mfôm mendim, teke bilé bi aye beta bête minku'u miape yôp, nge télé meso'o map bizi'ili mebui été, nge na, biwôlô bi biôm biap bi beta tebe tetele a minté miap, bi bise bi anyu mendim: amu bise bi nto mveane ya ke awu, a ke mimfa'a ya si nyô mi ne si été, zañe ya bone be bôt, nsamba ba b'asis ébé été.

15 Aval edin de Tate Jehova ajô, na : Môs a nga lumbu a ke Sheol me nga tindi na, miñyôn mi bo'ok : me nga buti édok amu ajô dé, a kam asôé ya été; nde beta mendim me nga tebe; me nga tindi Liban a yôn ajô dé, a bilé bise ya fé bi nga ku som ajô dé. 16 Me nga ve meyoñ minfô'ôsan amu éduñe ya nkuan a nga ku, éyoñ me nga wua nye Sheol été nsamba ba b'asis ébé été; a bilé bise ya Éden, bi ya Liban bi ne mintobn a dañ mvaé, bi bise bi avili mendim, bi nga volôbane minlem mimfa'a ya si nyô mi ne si été. 17 Mbie fe bi nga sis nsamba wé Sheol été be ba be nga wôéban a nkpwaté mekôn; ya, bi bi nga to ane wo wé, bi nga bo bi tabe' éjjine jé si zañe ya meyoñ.

18 Nde w'afunane za ana mfa'a ya дума a anen, bilé ya Éden été? ve w'aye silibane si mia be bilé ya Éden a ke mimfa'a ya si nyô mi ne si été : w'aye bômbô zañe ba be ne te ntyi'ane metye, nsamba ya ba b'awôéban a nkpwaté mekôn. Pharaon le ba jama bôte wé ase, nalé Tate Jehova a jô.

Rev. Matthias
Secrétaire Général

32 A nga bo na, mbu awôm a baa, éyoñ ngon awôm a baa é nto alu da, ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô't, toké'é ñyôn mfa'a Pharaon njô bôte ya Égypte, a jô nye na, O nga funan ane étoñ ñbweñbweme ya meyoñ ; ve ô ne aval ane beta tit mañ été ; ô nga vam mia be asôé dôé, a fô'ô mendim a mebo môé, a ju'ulan asôé dap. 3 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : M'aye ya wo avote dam, bia nsamba meyoñ abui ; a b'aye dutu wo avote dam été. 4 Nde m'aye jô'é wo si, m'aye wua wo fé mfa'a fé é ne ñyem, a dutu anon ese ya yôp e bebe wo yôp, a m'aye ve wo betite ya si se nyô, be jaé. 5 M'aye bôé minsône miôé minkôle yôp, a jalé mimbi'ili a nté wôé ya yôp. 6 M'aye fe miam metyi môé si vôm ô wô'ô jok, akekui beta minkô ; atôñ d'aye jaé a wo ne lut ! 7 Eyoñ m'aye dime wo, m'aye dipe yôp, a ve ateté ya été dibi ; m'aye dipe jôp nkut, a ngon j'aye bo te faé éfufup. 8 M'aye bo bingengeñe bifufup bise ya yôp dibi be wo, ave si jôé dibi, nalé Tate Jehova a jô. 9 M'aye fe ndeñele minlem meyoñ abui, éyoñ m'aye zu njiane wôé meyoñ été, mfa'a mesi ô mbe te yem. 10 Ya, m'aye tindi meyoñ abui me semé wo, a bejô bôte bap b'aye ko angôndô ya woñ ajô dôé, éyoñ m'aye vômôlô nkpwaté mekône wom asu dap ; b'aye fô'ôban ôyôm nté éyoñ ôse, mô't ase amu ényifé jé, môse ya nkuan w'aye ku.

11 Amu avale di nde Tate Jehova a jô, na : Nkpwaté mekôn njô bôte ya Babylone w'aye zu be wo. 12 M'aye kpwé jama bôte wôé a minkpwaté mekône ya ba be ne biwôlô ; bese be ne beangôndô be bôte ya meyoñ : b'aye zu vaa mebune me Égypte, me bo momo, a jama bôt ase ya été a ye jaaban. 13 M'aye fe jiane betite bese ya été mfôm abui mendim ; nalé fe abo mô't d'aye bo te beta ndeñele be, nge bibo'ose betit bi ndeñele be. 14 Eyoñ éte m'aye bo mendime map bingengeñ, a m'aye bo na, asôé dap d'aye lô't ane mbon, nalé Tate Jehova a jô. 15 Eyoñ m'aye bo si ya Égypte ne sangañ, a élik, é to si j'ajembane biôm é nga bo é jaé' a bie, éyoñ m'aye bibi ba bese be to été, éyoñ éte b'aye yeme na, me ne Jehova. 16 Nyôn b'aye yône wô, ñwô le ; bengone ya meyoñ b'aye yône wô ; b'aye yône wô Égypte, a jama bôte wé ase, nalé Tate Jehova a jô.

17 A nga bo fe na, mbu awôm a baa, éyoñ ngon é nto melu awôm a metan, ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 18 A mone mô't, yônôk ajô jama bôte ya Égypte, a wua be si, be kele' mimfa'a ya si nyô mi ne si été, émien a bengone ya meyoñ me ne duma, ba be ba b'asis ébé été. 19 W'adañe za abeñ ? sisik, a be bôé wo nsamba ba be ne te ntyi'ane metye. 20 Ba be ne ñwôane ya nkpwaté mekôn b'aye ku zañe jap : a nto mveane be nkpwaté mekôn ; dutu'u nye a kôlô, a jama bôte wé ase. 21 Ba be ne ngu biwôlô bi bôte été b'aye kobô nye be to Sheol été ba be ba b'avolô nye ; be siseya si, be bô ne séé, ba be ne te ntyi'ane metye, ba be nga wôéban a nkpwaté mekôn.

22 Assyrie a ne wôé a nsamba wé ôse ; mesoñe mé m'abômane nye ; bese be ne ba be nga wôéban, nkuan a nkpwaté mekôn ; 23 mbe, mesoñe map me futu susu'a mefôla ya

ébé été, a nsamba wé w'abômane soñe jé ; bese ya été be ne ba be nga wôéban, nkuan a nkpwaté mekôn, ba be nga bo be va' angôndô si ya bevevee.

24 Élam a ne wôé a jama bôte wé ase mbôma'ane soñe jé, bese ya été be ne ba be nga wôéban, nkuan a nkpwaté mekôn, be nga sise mimfa'a ya si nyô mi ne si été be to te ntyi'ane metye, ba be nga bo be va'a angôndô wop si ya bevevee, a be be'eya ôsone viap ba be ba b'asis ébé été. 25 Be téléya nye énoñ zañe ba be nga wôéban a jama bôte wé ase ; mesoñe mé m'abômane nye ; bese ya été be ne te ntyi'ane metye, ñwôan a nkpwaté mekôn ; amu angôndô wop a nga bobane si ya bevevee, a be be'eya ôsone viap ba be ba b'asis ébé été ; a ne mfutane zañe ba b'awôéban.

26 Méschec a ne wôé, a Tubal, a jama bôte wop ase ; mesoñe map m'abômane be ; bese ya été be ne te ntyi'ane metye, ñwôan a nkpwaté mekôn ; amu be nga bo be va' angôndô wop si ya bevevee. 27 B'aye bo te bômbô nsamba ba be ne biwôlô ya ba be ne te ntyi'ane metye be maneya ku, ba be nga sise Sheol été be bili biôm mewosane biap, a be bôéya minkpwaté mekôn minlô miape si, a mbia be mam map me to bivese biape yôp ; amu be nga be be va'angôndô be ba be ne biwôlô si ya bevevee. 28 Ve m'aye bu'uban zañe ya ba be ne te ntyi'ane metye, a w'aye bômbô nsamba ba be ne ñwôan a nkpwaté mekôn.

29 Édom a ne wôé, bejô bôte bé a bivete bié bise, mbe b'abôébane si a ngule jap ése nsamba ba be ne ñwôan a nkpwaté mekôn : b'aye bômbô nsamba ba be ne te ntyi'ane metye, a nsamba ya ba b'asis ébé été. 30 Bivete ya nord bi ne wôé, bise ya été, a Besidonien bese, mbe be siseya si nsamba ba be nga wôéban ; b'anyoñ ôsone nyô amu angôndô be nga bo be va'ak a ngule jap ; a b'abômbô be to te ntyi'ane metye, nsamba ba be ne ñwôan a nkpwaté mekôn, a be'e ôsone viap ba be ba b'asis ébé été.

31 Pharaon a ye yene be, a volôban nlem ajô ya jama bôte wé ase, ja'ane Pharaon a nsamba mewosane wé ôse, be to ñwôan a nkpwaté mekôn, nalé Tate Jehova a jô. 32 Amu me futiya angôndô wé si ya bevevee ; a ye bôébane si zañe ba be ne te ntyiane metye, nsamba ba be ne ñwôan a nkpwaté mekôn, ja'ane Pharaon a jama bôte wé ase, nalé Tate Jehova a jô.

33 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô, kobô'ô bone ya bôte bôé, a jô be na, Eyoñ m'azu nkpwaté mekôn si éziñ, a bôte ya si éte b'anyoñe môte ya nsamba wop, a télé nye a bo mmombô wop ; 3 nge a loñe toñ, a lepe bôte na, be tabe'e ntye, éyoñ a yen nkpwaté mekôn ô za'a si éte ; 4 wôna nyô ase a wô'ô tyiñe toñ, te tabe ntye, nge nkpwaté mekôn w'azu, a vaa nye, metyi mé m'aye bo nlô wé émiene yôp. 5 A nga wô'ô tyiñe toñ, ve te tabe ntye ; metyi mé m'aye bo be émien ; ve nge a nga tabe ntye, ve a nga ye nyii nsisime wé. 6 Ve nge mmombô a yen nkpwaté mekôn ô za 'ak, te ke loñe toñ, bôt te

wô'ô melepe na be tabe ntye, a nkpwaté mkôn w'azu, a vaa mô't éziñe ya be be ; a ne nyoñane mam abé été, ve m'aye sili metyi mé mo me mmombô ate.

7 Nalé wo, A mone mô't, me teléya wo mmombô mfa'a nda bôt Israël ; ajô te vô'ôlô'ô ajô d'aso anyu dam, a lepe be nleban w'aso be ma ; na, be tabe'e ntye. 8 Eyoñ m'ajô mbia mô'te na, A mbia mô't, w'aye fo'o wu, a ô nji kôbo mbia mô't ate a lepe nye zene jé ; mbia mô't ate a ye wu mbia be mam mé été, ve m'aye sili metyi mé mo mô'é. 9 A kôsa bo nalé, nge w'alep mbia mô't mfa'a ya zene jé na, a kôñelan a li'i je, nye te kôñelan a li'i zene jé ; a ye wu mbia be mam mé été, ve ô nyiia nsisime wô'é.

10 A wo, A mone mô't, jô'ô nda bôt Israël na, Avale di nde mi wô'ô kobô, a jô na, Mintyamane metiñe miangan a mam abé mangan bi ne be bia, a bi ake bi abo'o bie été ; bi ne beta nyiñ aya ? 11 Jô'ô be na, Ane me vee, nalé Tate Jehova a jô, me nji yen mvaé amu awu ya mbia mô't ; ve na, mbia mô't a kôñelan a li'i zene jé a nyiñ : kôñelan a li'i zene jé a nyiñ : kôñela'an, kôñela'an, a li'i mbia mezene menan ; amu mi aye wu amu jé, A nda bôt Israël ! 12 A wo, A mone mô't, jô'ô bone ya bôte bô'é na, Zôsô ya zôsôa mô't a ye ke nyii nye mô's a tyam metiñ ; a mfa'a abé ya mbia mô't, a ye bo te ku a de mô's a kôñelan a li' abé dé ; nalé fe nyô a ne zôsô a ye bo te nyiñ a nye mô's a bo abé. 13 Eyoñ m'ajô zôsôa mô'te na, a ye fo'o nyiñ ; nge a tabe zôsô wé mebun, a bo mbia be mam, b'aye bo te simesan mboane wua ya mimboane mié mi ne zôsô ; ve mbia be mam mé a maneya bo, mme mete a ye wu me été. 14 Nalé fe na, éyoñ m'ajô mbia mô'te na, W'aye fo'o wu ; nge a kôñelan a li' abé dé, a bo mam me ne ane metiñ m'ajô a mvo'é ; 15 nge mbia mô't ate a bulan éban, a beta bulane jôm a nga wôlé a ngu, a wulu memvinda ya ényiñ été, a te bo mbia jam ; a ye fo'o nyiñ, a ye ke wu. 16 B'aye bo te simesan mfa'a wé, jame da ya mam abé mé a nga bo : a boya mam me ne ane metiñ m'ajô a mvo'é ; a ye fo'o nyiñ.

17 Ve bone ya bôte bô'é b'ajô na, Zene ya Tate é nji bo avale da ; ve mfa'a wop, zene jap nje é nji bo avale da. 18 Eyoñ zôsôa mô't a kôñelan a li'i zôsô wé, a bo mbia be mam, a ye wu ve été. 19 A éyoñ mbia mô't a kôñelan a li'abé dé, a bo mam me ne ane metiñ m'ajô a mvo'é, a ye nyiñ été. 20 Ve mi aviane jô na, Zene ya Tate é nji bo avale da. A nda bôt Israël, m'aye tji'i mia mô't ase mejô aval ane mezene mé me né.

21 A nga bo na, mbu ya éto minkôme jangan awôm a baa, éyoñ ngon awômô é nto melu metan, mbo' éziñ a nga tupe Jérusalem a nga zu be ma, a jô na, Nlam ô bôébaneya. 22 Nde wo ya Jehova ô nga to be ma mam me ngô'é, éyoñ éte nyô a nga tup a ngenan te so ; ane a nga kui me anyu, akekui a nga zu be ma mam me tyé ; ane anyu dam e nga kuiban, me te fe beta bo mvuk.

24 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 24 A mone mô't, ba be to mevôm mete me ne ndaman si ya Israël be wô'ô kobô, a jô na, Abraham a mbe wua, ane a nga nyoñe si nyô ngape jé : ve bia bi ne abui ; si j'avebane be bia na é bo ngape jangan. 25 Tate Jehova a jô, na : Mi adi a fulane metyi, a bete mise menane yôp mfa'a ya bengunemelane benan, a

kulu metyi : nde ye mi aye nyoñe si éte ? 26 Mi atabe nkpwaté mekône wônane yôp, mi abo mbia be mam, môť ase ya be mia a sem nga môť ba nye be to : nde ye mi aye nyoñe si éte ? 27 Avale di nde w'aye jô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Ane me vee, ba be to mevôm me ne ndaman b'aye fo'o ku a nkpwaté mekôn ; a nyô a to mfa'a fé é ne ñyem nnye m'aye ve betite na a diban ; a ba be to alem été a mimbase mekok b'aye wu ébubua ôkon. 28 M'aye bo si éte ne sangañ a jôme ya semé ; a mebune ya ngule jé m'aye man ; minkôle mi Israël mi aye bo bilik, môť te fe lôť été. 29 Eyoñ éte b'aye yeme na, me ne Jehova, éyoñ me boya si éte ne sangañ a jôme ya semé, amu mbia be mam map mese be maneya bo. 30 Mfa'a wôé, A mone môť, bone ya bôte bôé b'alaane wo mfôm mekak a mimbé menda, b'ake b'ajôan, môť ase monyañe wé na, M'aye'elane wo na, za'a wô' ane ajô d'aso be Jehova e né. 31 Nde b'azu be wo ane bôt be wô'ô zu, a tabe si asu dôé ane bôte bam, a b'awô'ô mejô môé ; ve te bo me ; amu b'aliti abui nye'an a anyu, ve minlem mi atôñ akume dap. 32 Tame yen, ô ne be be aval ane étua abeñe jia ya môť a bili mbamba tyiñ, a yeme fe bôme jôm mvaé ; amu b'awô'ô mejô môé, ve be nji bo me. 33 Eyoñ jam ete d'aye boban (ô lô, d'azu), éyoñ éte b'aye yeme na nkulu mejô a nga to be be.

34 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone môť, kulu'u mejô ya lepe beba'ale mintômba, na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Ngo'o beba'ale mintômba ya Israël, kulu'u mejô, a jô be, ja'ane beba'ale mintômba, na, Avale di ne Taate Jehova a jô, na : Ngo'o beba'ale mintômba ya Israël bave bebien bidi ! ye beba'ale mintômba be nji yiane ve mintômba bidi ? 3 Mi adi avoñ, a mi ajalé miabebien ngômesane mevú, mi awôé mintômba mi ne avoñ : ve mi ne te ve mintômba bidi. 4 Mi nji ve mi mi akon ngu, nalé fe mi nji saé jôm é nga ya'a, nalé fe mi nji tiñeti jôm é nga bu'i, nalé fe mi nji soo jôm be nga titan, nalé fe mi nji jeñe jôm é nga dimi ; ve mi maneya jôť mie a ngu a ayok. 5 Ane mi nga tyamelan, amu mba'ale momo ; mi nga bo bidi ya betite bese ya fé, a mane tyamelan. 6 Mintômba miam mi nga ke mi andeñendeñ beta minkôle mise, a nkôl ôse ô ne ôyape yôp: ya, mintômba miam mi nga ke mi mi nga tyamelane asu ya si nyô ése; te ke môť a nga jeñe mie nge tôñe mie.

7 Ajô te, A mia beba'ale mintômba, vô'ôla'an ajô Jehova, na: 8 Ane me vee, nalé Tate Jehova a jô, m'abele fo'o na, vôm mintômba miam mi nga bo jôme ya bi, a mintômba miam mi nga bo bidi ya betite bese ya fé, amu mba'ale momo, nalé fe beba'ale bam be nji jeñe mintômba miam; ve beba'ale bete be nga ve bebien bidi, a te ve mintômba miam bidi; 9 ajô te, A mia beba'ale mintômba, vô'ôla'an ajô Jehova: 10 Avale di nde Tate Jehova a jô,na: Mi lô, me ne beba'ale mintômba ngame yat; a m'aye sili mintômba ngame yat; a m'aye sili mintômba miam mo map, a kame be be bo te beta ve mintômba bidi; nalé fe beba'ale

mintômba bete b'aye bo te beta ve bebiene bidi; a m'aye nyii mintômba miam anyu dap, mi bo te bo be bidi.

11 Amu avale di nde Tate Jehova a jô, na: O lô, ma, mamien, ma m'aye jeñe mintômba miam, a m'aye tôñe mie. 12 Aval ane mba'ale a jeñ mbame wé môs a to mintômba mié mi maneya tyamelan été, nalé ate m'aye jeñe mintômba miam ; a m'aye nyii mie vôm ase mi nga mane tyamelan môs ô mbe ékukut a dibi. 13 Nde m'aye soo mie meyoñ été, a kôane mie mesi mesi, a zu mie si jap mibien ; a m'aye ve mie bidi beta minkôle ya Israël yôp, a mfôm asôé, a vôm ase bôt be to si éte. 14 M'aye ve mie bidi bi mbamba ôbut ; a abemba dap d'aye bo beta minkôle ya Israël yôp : nne mi aye jô'ôbô mbamba abemba été wôé ; a mi aye di mbamba ôbut minkôle ya Israël yôp. 15 Mamien m'aye bo mba'ale ya mintômba miam, a m'aye jôô mie mi jô'ôbô si, nalé Tate Jehova a jô. 16 M'aye jeñe wu ô nga dimi, a bulane wu be nga titan, a m'aye tiñeti wu ô nga bu'i, a ve wu ô nga kon ngu : ve m'aye jiane mi mi ne avem a ngu ; m'aye ve mie bidi mvean ô ne zôsô.

17 A mfa'a wônan, A mbame wom, avale di nde Tate Jehova a jô, na : Mi lô, m'atyi'i zañ ntômba ba ntômba, zañe beyôm mintômba, zañe beyôm mintômba a beyôm bikela. 18 Ye jam ete d'ayené ane ngelé jam be mia na, mi maneya di mbamba ôbut, ve mi viane beta tibi mebuka'a me ôbut a mebo menan ? a mane nyu bingengeñe mendim, ve mi viane beta ju'ulane mebuka'a a mebo menan ? 19 Mfa'a ya mintômba miam, mi adi jôm mi maneya tibi mebo menane si, a mi anyu jôm mi maneya ju'ulan a mebo menan.

20 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô be, na : Mi lô, ma, mamien, m'aye tyi'i zañe mintômba mi ne avem a mintômba mi ne minkôt. 21 Amu mi asô'ôlô a meve a bitu, a tindi minkôkone mise a minlak, akekui mi maneya tyamelane mie ; 22 ajô te m'aye nyii mbame wom, mi bo te fe beta bo jôm b'abi ; a m'aye tyi'i zañ ntômba ba ntômba. 23 M'aye télé mie mba'ale wua, nnye ate a ye ve mie bidi, a ne na, mbo ésaé wom David ; a ye ve mie bidi, a nnye a ye bo mba'ale wop. 24 A ma, Jehova, m'aye bo Zambe wop, a mbo ésaé wom David a ye bo évet zañe jap ; ma, Jehova, me kobôya de.

25 Nde m'aye bo mie élate ya mvo'é, a m'aye mane mbia betit si éte ; nalé mi aye tabe mvo'é fé été, a ke ôyo mefan été. 26 M'aye ve mie ébotan a mevôm mese m'abôman nkôle wom ; m'aye lôm mveñ é noñ éyoñ j'ayian ; biko'o bi ébotan bi aye bo. 27 Elé ya afup j'aye wum bibuma bié, a si j'aye yô biôm bié, a b'aye tabe mvo'é si jap ; a b'aye yeme na, me ne Jehova, éyoñ me maneya bu'u minbôñe ya ébôñeté jap, a nyii be mo me ba be nga toé be belo. 28 B'aye fe beta bo jôm meyoñ m'abi, nalé fe betite ya si nyô b'aye fe beta di be ; ve b'aye tabe mvo'é, te ke mô't a ve be woñ. 29 Nde m'aye bo be beta afupe ya ve дума, a b'aye bo te beta diban a mfumbale ya zaé si éte, nge beta be'e ôsone ya meyoñ. 30 Nde b'aye yeme na, ma Jehova Zambe wop, me ne be be, a yeme fe na, bebien, nda bôt Israël, be ne bôte bam, nalé Tate Jehova a jô. 31 A mia mintômba miam, mintômba ya nyenyenga ôbute jam, mi ne bôt, a ma me ne Zambe wônan, nalé Tate Jehova a jô.

35 Nalé fe ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô't, telé' asu dôé e fombô nkôle Séir, a kulu mejô ya lepe wô, 3 a jô wô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Tame yen, me ne wo ngame yat, A nkôle Séir, a m'aye same wo wom be wo, a m'aye bo wo ne sangañ a jôme ya semé. 4 M'aye ndamane minlame miôé, a w'aye bo ne sangañ ; a w'aye yeme na, me ne Jehova. 5 Amu ô nga mane ba'ale ziñ nnôm éto, a ô nga ve bone be Israël be tôban ngule ya nkpwate mekôn éyoñe ya bidime biap ; éyoñe ya mbia be mame ya asu'ulan ; 6 ajô te, ane me vee, nalé Tate Jehova a jô, m'aye kôme wo ô tôbane metyi, a metyi m'aye tôñe wo : amu ô nji vini metyi, ajô te metyi m'aye tôñe wo. 7 Nalé m'aye bo nkôle Séir jôme ya semé a ne sangañ ; a m'aye tyi'i wô mô't a ke lô't été a nyô a bulan. 8 M'aye jalé beta minkôle ya été a ba b'awôéban : ba be ne ñwôan a nkpwaté mekôn b'aye ku minkôle miôé été, a mimb'i'ili miôé été, a asôé dôé se été. 9 M'aye bo wo ne sangañ nnôm éto, a minlame miôé mi aye bo te tabe bôt ; a mi aye yeme na, me ne Jehova.

10 Amu ô nga jô na, Meyoñe mebaé ma a mesi mebaé ma bi aye bo émbiam, a bi aye nyoñe je ; ve Jehova a mbe wôé : 11 ajô te, ane me vee, nalé Tate Jehova a jô, m'aye bo aval ane ayaa dôé e né, a aval ane nyametan ô nga nyamete ô so'o ziñe jôé ô nga siñe be ô né ; a m'aye wum be be, éyoñ m'aye tyi'i wo ajô. 12 A w'aye yeme na, ma Jehova, me wô'ôya mejô me ébiasé môé mese ô nga kobô beta minkôle ya Israël, a jô na, Mi nto ndaman, be veyá bia mie na, bi di. 13 A mi neneya miabebien ngame jame yat a anyu denan, a bulu mejô menan ngame jame yat : me wô'ôya. 14 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Eyoñ si se j'avak, m'aye bo wo ne sangañ. 15 Aval ane ô nga va'a ngape si nda bôt Israël, amu é mbe élik, aval ete nde m'aye bo wo : w'aye bo ne sangañ, A nkôle Séir, a Édom ase, si éte ése ; a b'aye yeme na, me ne Jehova.

36 A wo, A mone mô't, kulu'u beta minkôle ya Israël mejô, a jô na, A mia beta minkôle mi Israël, vô'ôla'an ajô Jehova. 2 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Amu nsiñ a jôya mia ngame yate na, Ya ! a na, Minnôm bito ya bikôndô'ô yôp mi nto jôme jangan bi bili ; 3 ajô te kulu'u mejô, a jô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Amu na, amu na be boya mia bilik, a mine mia mimfa'a mise, nde te mi aye bo jôm mebuka'a ya meyoñ m'aye bi, a mi atotebane biyaé bi bôt b'akobô, a mbia mefoé ya bôt été ; 4 ajô te, A mia beta minkôle mi Israël, vô'ôla'an ajô Tate Jehova, na : Avale di nde Tate Jehova, a jô beta minkô a bone minkô, asôé a mimb'i'ili, mefé me ne bilik a minlam mi ne te bôt, mbie bi boya jôme ya bili a jôme ya kpwe'ele mfa'a mebuka'a meyoñ me ne mbôma'ane ; 5 ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : Me kobôya fo'o mebuka'a ya meyoñ ngame yat nduane ya abane dam été, a kobô fe

Édom ase ngame yat, ba be nga ve bebiene si jam é bo jôme jap a meva'a mese ya minlem miap, a abé nleme ya minlem, mfa'a ya wua je fé é bo jôme ya sa. 6 Ajô te kulu'u mejô mfa'a si ya Israëï, a jô beta minkô a bone minkô, asôé a mimbi'ili na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Mi lô, me kobôya a aban a ayaa, amu mi maneya be'e ôsone ya meyoñ : 7 ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : Me maneya tiñeti na, Meyoñ m'abômane mia, mme mete m'aye fo'o be'e ôsone viap.

8 Ve mia, A beta minkôle mi Israëï, mi aye kui mintya mienan, a wum bôte bam Israëï bibuma bienan; amu mam mete me nto bebé ya kui. 9 Amu, mi lô, me ne mia ngam, a m'aye kôñelane be mia, a mi aye bo nsenan a mbéan ; 10 nde m'aye kô'ôlane bôt be mia, nda bôt Israëï ése, ngum nda ôte ôse ; minlam mi aye bi bôt, a mevôm me ne ndaman m'aye lôñeban ; 11 a m'aye kô'ôlane mia bôt a betit ; b'aye fôé a bo abui ; a m'aye toé mia bôt aval ane mi nga taté tabe, a bo mia mvaé a dañ éyoñ mi nga taté : a mi aye yeme na, me ne Jehova. 12 Ya, m'aye tindi bôt be wulu be mia, be na na, bôte bam Israëï; a b'aye nyoñe wo, a w'aye bo ngape jap, a w'aye bo te fe beta wôé be bon. 13 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Amu b'ajô wo na, Wo si ô ne ndi bôt, a ô nga bo ô wôé' ayoñe dôé ; 14 ajô te, w'aye fe beta di bôt, nge beta wôé ayoñe dôé, nalé Tate Jehova a jô ; 15 nalé m'aye bo te fe kañese na melo môé me beta wô' ôsone ya meyoñ, nalé fe w'aye bo te beta be'e melepe ya bôt, nalé fe w'aye bo te fe beta kolé ayoñe dôé ôbak, nalé Tate Jehova a jô.

16 Nalé fe ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 17 A mone mô't, éyoñ nda bôt Israëï é nga tabe si jap bebiene, be nga ve je mvin a mezene map a mimboane miap : zene jap asu dam é mbe aval ane mvine ya minga éyoñ a kon étyi. 18 Ajô te me nga sôé be ayaa dam amu metyi be nga sôé si si éte, amu fe be nga ve je mvin a bengunemelane bap; 19 ane me nga tyamelane be meyoñ été, a be nga miasebane mesi mesi : menga tyi'i be mejô aval ane zene jap a mimboane miap bi mbe. 20 Eyoñ be nga kui meyoñe mete, mfa'a be nga ke, be nga ndaman étyi ya jôé dam e ne étyi ; vôm bôt be nga jô ajô dape na, Bana be ne bôte ya Jehova, a be kôlôya si jé. 21 Ve me nga kame jôé dam e ne étyi, di nda bôt Israëï é nga ndaman étyi meyoñ été, mfa'a be nga ke.

22 Ajô te jô'ô nda bôt Israëï na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Me nji bo jame di amu ajô denan, A nda bôt Israëï, ve amu jôé dam e ne étyi, di mi maneya ndaman étyi meyoñ été, mfa'a mi nga ke. 23 Nde m'aye tune beta jôé wom, jôé te mi maneya bo zesé meyoñ été, di mi maneya ndaman étyi zañe jap ; a meyoñe mete m'aye yeme na me ne Jehova, éyoñ m'aye tunebane be mia mise map été, nalé Tate Jehova a jô. 24 Amu m'aye nyoñe mia meyoñ été, a kôane mia mfa'a ya mesi mese, a zu mia si jenan. 25 Nde m'aye miame mia mimfubane mendim, wôna mi aye bo mfuban : m'aye fubu mia mfa'a ya mbia mvine wônan ase, a mfa'a ya bengunemelane benane bese. 26 M'aye fe ve mia mfefé nlem, a m'aye futi mfefé nsisim minlem mienan été ; m'aye vaa nleme ya akok ô ne mia minsôn été, a m'aye ve mia nleme ya minsôn. 27 Nde fe m'aye futi Nsisime wom minlem mienan été, a tindi mia mi

wulu memvinda mam été, a mi aye ba'ale minjôane miam, a bo mie. 28 A mi aye tabe si me nga ve beéso benan ; mi aye bo bôte bam, a ma m'aye bo Zambe wônan. 29 M'aye nyii mia mfa'a ya mam menan mese me ne mvin : m'aye loene fôn, a bo je abui, a bo te lôme mia mfumbale ya zaé. 30 M'aye kô'ôlane bibuma ya bilé, a bidi bise ya mefup, nde te meyoñ m'aye bo te beta tote mia ajô mfumbale ya zaé. 31 Eyoñ éte mi aye simesan mbia mezene menan, a mimboane mienan mi mbe te mvaé, wôna mi aye dañe vini miabebien mise menan été amu mam abé menan a mbia be mam menan.

32 Sa amu ajô denan, nde m'abo jame di, tama yemane nalé, nalé Tate Jehova a jô : wô'an ôson a mi tabe'e fe'e ne vema amu mezene menan, A nda bôt Israël. 33 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Môs m'aye fubu mia mfa'a ya mam abé menan mese, m'aye toé bôte minlam, a mevôm me ne ndaman m'aye lôñeban. 34 Si é mbe élik j'aye bo nsenan, vôm é mbe élik mise me ba bese be nga lôt. 35 A b'aye jô na, Si nyô é mbe élik é nto aval ane afup Éden ; nde fe minlam mi mbe bilik a ne sangañ a ntyaman mi abeta lôñeban alem a tabe bôt. 36 Eyoñ éte meyoñ me li'ya mia mbôma'ane m'aye yeme na, ma Jehova, me lôñeya mevôme me mba mintyaman, a me béya vôm a mbe élik :ma, Jehova, me kobôya de, a m'aye bo de. 37 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Jame dina fe nde nda bôt Israël j'aye sili me na, me bo be de, na : m'aye fôlô be bôt aval ane mbam. 38 Aval ane mbam b'aye tyik, avale fe ane mbame Jérusalem melu b'aba'ale befête be ne mintiñetan, aval ete minlam mi ne ndaman mi aye jaé a mimbam mi bôt ; a b' aye yeme na, me ne Jehova.

37 Wo ya Jehova ô nga to be ma, ane a nga kulu me atan a ngule ya Nsisime Jehova, a télé me si mbi'ili zañ ; ô to bives été ne lut ! 2 ane a nga wulu ma me ke m'atyíñelane bie : ô lô, bi nga to étua abui vôm ase mbi'ili été ; bi nga to fe étua minkôt. 3 Ane a nga jô me na, A mone mô, ye bivese bi bi ne ngule ya veebe ? Ane me nga yalane na, A Tate Jehova, wo w'ayem. 4 Ane a nga beta jô me na, Kulu'u mejô bivese bi yôp, a jô bie na, A mia minkôte bives, vô'ôla'an ajô Jehova. 5 Avale di nde Tate Jehova ajô bivese bi na : Tama yenan, m'aye futi mvebe be mia, a mi aye veebe. 6 A m'aye bôé minsise be mia, a beté mia minsôn, a buti mia ékôp, a futi mvebe be mia, a mi aye veebe; a mi aye yeme na, me ne Jehova.

7 Nalé me nga kulu mejô aval ane a nga tiñeti ma : éyoñ éte me kulu'u mejô, éduñ é nga bo, a teme na, si é nga fô'ôsan; ane bives bi nga latan, éves é timbi éves jé évok. 8 Ane me nga fombô, a teme na, minsis mi nto be bie, a minsôn mi nga bebe, a ékôp é nga butubu bie yôp; ve mvebe ô nji bo bie été. 9 Eyoñ éte a nga jô me na, A mone mô, kulu'u mejô mfa'a ya évuñulu kulu'u mejô, a jô évuñulu na, Avale di nde Tate Jehova a jô,na: Za'ak, ô so'o mimfa'a bivunulu binyin, A mvebe, a kute ba be nga wôébane ba mvebe, ndemben b'aye

veebe. 10 Nalé mme nga kulu mejô aval ane a nga tiñeti ma, ane mvebe ô nga nyine be be, ane be nga veebe, a tebe betetele a mebo map, étua beta nsamba mewosan.

11 Eyoñ éte a nga jô me na, A mone môť, bivese bi bi ne ngum nda bôt Israël : tame yen, b'ajô na, Bivese biangan bi maneya kôt, a ndi jangange ya nlem é jañeya; bi nto mintyi'an ne bem! 12 Ajô te kulu'u mejô, a jô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na: Tama yenan, m'aye kui mia mesoñ, a dutu mia mi so mesoñe menan été, A bôte bam; a m'aye ke mia si ya Israël. 13 A mi aye yeme na, me ne Jehova, éyoñ me maneya kui mia mesoñ, a dutu mia mi so mesoñe menan été, A bôte bam. 14 Nde m'aye futi Nsisime wom be mia, a mi a ye nyiñ, a m'aye toé mia si jenane miabebien: nalé mi aye yeme na, ma, Jehova, me kobôya de, a bo fe de, nalé Jehova a jô.

15 Ane ajô Jehova e nga beta zu be ma, e jô'ô na, 16 A wo, A mone môť, nyoñ' ôlé via, a tili été na, Ajô Juda, a ajô bone be Israël be ne bijula bié: éyoñ éte nyoñe' fe ôlé ôfe, a tili été na, Ajô Joseph, ôlé Éphraïm, a ajô nda bôt Israël ése be ne bijula bié: 17 wôna ô late'e vi ba vi ôvo'o mfa'a wôé na, e bo ôlé via, nde te d'aye bo jôme jia wo wôé été. 18 Eyoñ bone ya bôte bôé b'aye kobô wo, a jô na, Ye w'aye bo te liti bia ane biôm bi asu'ulan? 19 jô'ô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na: Tama yenan, m'aye nyoñ ôlé Joseph, vi ô ne wo ya Éphraïm, a meyoñe me Israël me ne bijula bié; a m'aye late be a vie, ô ne na, ôlé Juda, a bo de ôlé via, a d'aye bo jôme jia wo wom été. 20 Nde alé w'atili été d'aye bo wo wôé été mise map me lô. 21 Nde jô'ô be na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na: Mi lô, m'aye nyoñe bone be Israël vôm be to meyoñ été, mfa'a be nga ke, a m'aye kôane be mimfa'a mise, a ke be si jap bebien: m'aye bo ayoñ da si éte, beta minkôle mi Israël yôp; njô bôte wua a ye bo njô bôte ya bese; a b'aye bo te fe beta bo meyoñe mebaé, nge beta kandane minjôane mibaé éyoñ éfe; 23 nalé fe b'aye bo te beta ve bebien mvin a bengunemelane bap, nge a biôm biap môť a ne vini, nge a mintyamane metiñe miap mi éziñ; ve m'aye nyii be mfa'a ya bitaba'a biap bise, vôm be boya abé, a m'aye fubu be: nalé ate b'aye bo bôte bam, a ma m'aye bo Zambe wop.

24 David mbo ésaé wom a ye bo njô bôt be be: a bese b'aye bi mba'ale wua: b'aye fe wulu minjôane miam été, a ba'ale memvinda mam, a bo me. 25 Nde b'aye tabe si me veyá Jacob mbo ésaé wom, vôm beéso benan be nga to; b'aye tabe été, bebien, a bone bap, a bendaé bap, nnôm éto; a David mbo ésaé wom a ye bo évete jap nnôm éto. 26 Nde fe m'aye bo élate ya mvo'é be be; j'aye bo élate ya nnôm éto be be; a m'aye télé be, a fôlô be, a télé nda jam é ne étyi zañe jap nnôm éto. 27 Tabernacle wom a ye fe tabe be be; m'aye bo Zambe wop, a b'aye bo bôte bam. 28 A meyoñ m'aye yeme na, me ne Jehova, nyô a tun Israël, éyoñ nda jam é ne étyi j'aye tabe be zañ nnôm éto.

38 Ane ajô Jehova e nga zu be ma, e jô'ô na, 2 A mone mô't, telé' asu dôé be Gog, mô'te ya si ya Magog, évete ya Rosch, Méschec, a Tubal, a kulu mejô ya lepe nye, 3 a jô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na: O lô, me ne wo ngame yat, A Gog, évete ya Rosch, Méschec, a Tubal: 4 m'aye kôñelane wo, a fitu wo akop mintyetyek, m'aye kuli wo atan, a nsamba mewosane wôé ôse, bikabela a bôt b'awulu bikabela yôp, bese be be'e ngômesane bityé nyôl ése, beta nsamba a bili biben, bi binen a bi bitok, bese a minkpwaté mekône mo: 5 Perse, Cusch, a Puth be to fe nsamba wop, bese be be'e biben a mefô'ôlô bityé; 6 Gomer, a bindundumba minsamba bié bise; nda bôte Togarma é to susu'a mimfa' ya nord, a bindundumba minsamba bié bise; e ne na, abui meyoñ nsamba wôé.

7 Tabe'e nkôman, ya kômesa'ane womien, mia be minsamba miôé mise mi asulane be wo, ô bo'o fe mba'ale mfa'a wop. 8 Eyoñ melu abui me lôteya w'aye jomban: mimbu ya asu'ulan mmie w'aye kui si é bulaneya é so'o mfa'a nkwaté mekôn ô né, é ne nkôan abui meyoñ été, beta minkôle mi Israël yôp, mmie mi nga to ndaman melu mese; ve é ne ndutan meyoñ été, a b'aye tabe mvo'é, bese. 9 Nde w'aye bet w'aye so ane ôkôs, w'aye bo aval ane nkute ya buti si, womien, a bindumba minsamba biôé bise; a meyoñ abui nsamba wôé.

10 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Môs ôte, a ye bo na, mam me éziñ m'aye kui wo nlem, a w'aye bôndé mbia fek: 11 w'aye jô na, M'aye bet a ke si vôm male me ne te mekak; m'aye ke be ba be nto awo'an, ba be to mvo'é, bese be to te mekak, te ke bi mimfeta'a nge beta mimbé; 12 mfa'a ya nyoñ akum a sa biôm; mfa'a ya same wo wôé a wosane mevôm me ne ndaman, me nto bôt éyoñe ji, a wosane fe bôt be nto nkôan be so'o meyoñ été, be mbili biyem a akum, ba be to teme ya si nyô. 13 Séba, a Dedan, a bekuan abom be Tarsis, a fulane bitoñe beñbweñbwem bise ya été, b'aye jô wo na, Ye ô zuya nyoñ akum? Ye ô sulaneya nsamba wôé na, ô sa biôm? a be'e argent a or, a be'e biyem a akum, a sa beta nsaan?

14 Ajô te, A mone mô't, kulu'u mejô, a jô Gog na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Môs ôte, éyoñ bôte bam Israël be tabeya mvo'é, ye w'aye bo te yeme jam ete? 15 W'aye so vôme wôé ô so'o susu'a mimfa'a ya nord, womien, a abui meyoñ nsamba wôé, bese be wulu bikabela yôp, beta nsamba a éwôlô nsamba mewosan; 16 a w'aye zu wosane bôte bam Israël, aval ane nkute ya buti si: a ye bo na, melu me ya asu'ulan, m'aye zu wo ô wosane si jam, nde te meyoñ m'aye yeme ma, éyoñ m'aye tunebane be wo, A Gog, mise map me lô.

17 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Ye ô ne nyô me nga kobô ajô dé melu mvus a bebo bisaé bam bekulu mejô ya Israël, ba be nga kulu mejô mimbu abui melu mete, na, m'aye zu wo ô wosane be? 18 Môs ôte, a ye bo na, éyoñ Gog aye zu wosane si ya Israël, ayaa dam d'aye kui me mimbili mi jôé été, nalé Tate Jehova a jô. 19 Amu me kobôya a aban a nduane ya ayaa dam été na, Môs ôte beta mfô'ôsan a ye fo'o bobane si ya Israël; 20 nalé ate kose ya mañ, a anone ya yôp, a betite ya fé, a biôm bise bi antyi'itan bi anyi'tane si nyô,

a bôte bese be to si nyô été, b'aye fô'ôban amu me to, a beta minkôle b'aye wuabane si, a mekôm m'aye ku, a aka'a se d'aye ku si. 21 M'aye loen nkpwaté mekône ya wosane nye mfa'a beta minkôle bam bese, nalé Tate Jehova a jô: nkpwaté mekône mô't ase w'aye ba'é monyañ. 22 M'aye nyin ntyi'ane mejô été be nye a ébubua ôkon a metyi; m'aye noo mveñ j'akuku ndôn, a beta bibañe meta'a, nduan a soufre be nye, a bindundumba minsamba bié, a meyoñ abui me ne samba wé. 23 A m'aye nene mamien, a tune mamien, a kuli mamien mise meyoñ abui na, me yeme ma; a m'aye yeme na, me ne Jehova.

39 A wo, A mone mô't, kulu'u mejô ya lepe Gog, a jô na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na: O lô, me ne wo ngame yat, A Gog, évete ya Rosch, Méschec, a Tubal: 2 m'aye kôñelane wo, a ke wo ôsu, a dutu wo ô so'o susu'a mimfa'a ya nord; m'aye zu wo beta minkôle mi Israël yôp; 3 a m'aye bibi élaé jôé é ku wo wôé ya mbo nga, a bo fe na, mekône môé me ku wo wôé ya mbo nnôm. 4 W'aye ku beta minkôle mi Israël yôp, womien, a bindundumba minsamba biôé bise, a meyoñ me ne nsamba wôé: m'aye ve wo mfa' anon mevale mese d' adi biôm, a mfa'a betite ya fé na, ô diban. 5 W'aye ku mfa'a fé é ne ñyem; amu me kobôya de, nalé Tate Jehova a jô. 6 Nde m'aye lôm nduan be Magog a be ba be to mvo'é bikôte bi mañ été; a b'aye yeme na, me ne Jehova. 7 M'aye bo jôé dam e ne étyi, be yeme de zañe ya bôte bam Israël; nalé fe m'aye bo te jibi na, jôé dam e ne étyi e beta ndaman étyi: a meyoñ m'aye yeme na, me ne Jehova Nyô a ne Etyi Israël été. 8 O lô, d'azu, a d'aye boban, nalé Tate Jehova a jô; mô's me nga jô, ñwô ôte le. 9 Nde ba be to minlame ya Israël b'aye kui atan, a b'aye kôban nduan a biôme ya bita bite, a di'i bie, biben, bi binen a bi bitok, bilaé a mekoñe bilaé, a mintum, a benya mekoñô, b'aye bo bie nduan tañe mimbu zañbwa; 10 nalé ate b'aye bo te fe be'e nja'a mefup, nge ba'é jôm mefan; amu b'aye bo nduan a biôme ya bita; b'aye sa biôm be ba be nga sa be; a wôlé biôm be ba be nga wôlé be biôm, nalé Tate Jehova a jô.

11 Mô's ôte a ye bo na, m'aye ve Gog vôme ya jambane soñ Israël été, a ne na, mbi'ili ya ba b'alôt, ô to mañ mfa'a jôp d'atôô; ñwô w'aye dipe ba b'alôt : vôm ate b'aye jame Gog a jama bôte wé ase; a b'aye loene wô na, Mbi'ili ya Hamon-Gog. 12 Nda bôt Israël j'aye bo é jame'e be tañ ngone zañbwa, ane b'aye bo si mfuban. 13 Ya, bôte bese ya si éte b'aye jame be; a jam ete d'aye bo be дума mô's m'aye vebane дума, nalé Tate Jehova a jô. 14 B'aye telé bôt b'abo ésaé éte kom, b'aye lôte si éte, ba be ba be wô'ô lôt, ba b'ajame ba be ngenan bejô'ô sisi, a bo je mfuban : b'aye jeñ éyoñ ngone zañbwa é maneya. 15 A ba b'alôte si éte b'aye lôt; éyoñ mbo' éziñ a yen évese mô't, wôna a ye telé ndem fefele ya été, akekui bejame soñ b'aye jame je mbi'ili ya Hamon-Gog. 16 Nlam éziñ w'aye fe yôbane na Hamona. Nalé ate b'aye bo si mfuban.

17 A wo, A mone môt, avale di nde Tate Jehova a jô, na : Kobô' anon mevale mese, a tit ése ya fé, na, Sula'ane miabebien, mi zu; kô'ane miabebien mi so'o mimfa'a mise ya ntyi'ane biôme wom m'aty'i mia, beta ntyi'ane biôm benya minkôlô mi Israël yôp, nde te mi aye di minsôn a nyu metyi. 18 Mi aye di minsône ya biwôlô bi bôt, a nyu metyi bivete ya si nyô, a ma ya beyôm mintômba, a bone mintômba, a bikela, a beyôm binyaka, bise bi to biyeme ya Basan bi ne avem. 19 Mi aye di avoñ akekui mi aye jaé, a nyu metyi akekui mi aye sok, mfa'a ya ntyi'ane biôme wom me mtyi'ia mia. 20 Mi aye jaé tawôlô wom a bikabela a bewagon ya bita, a biwôlô bi bôt, a bôte ya mewosane bese, nalé Tate Jehova a jô.

21 M'aye telé duma dam meyoñ été; a meyoñe mese m'aye yene mintyi'ane mejô miam me maneya bo, a wo wom me nga beté be yôp. 22 Nalé nda bôt Israël j'aye yem na, me ne Jehova Zambe wop, ataté môs ôte a ke ôsu. 23 Nde fe meyoñ m'aye yeme na, nda bôt Israël é nga ke minkôm amu mbia be mam map; amu be nga kop be ma, a me nga solé be asu dam: nalé me nga ve be mo besiñe bap, ane be nga mane ku bese a nkpwaté mekôn. 24 Me nga bo be aval ane mvine jap a aval ane mintyamane metiñe miap bi mbe; a me nga solé be asu dam.

25 Ajô te avale di nde Tate Jehova a jô, na : Eyoñe ji nje m'aye bulane minkôm mi Jacob, a ko ngum nda bôt Israël ôse éngôngo; a m'aye kame jôé dam e ne étyi. 26 Nde b'aye be'e ôsone viap, a minkobane miap mise be nge kop mfa'a wom, éyoñ b'aye tabe si jap mvo'é, a te ke môt a ye ve be woñ; 27 éyoñ m'aye mane soo be meyoñ été, a kôane be mfa'a mesi ya besiñe bap, a tunebane be be mise meyoñ abui. 28 A b'aye yeme na me ne Jehova Zambe wop, vôm me nga ke be minkôm meyoñ été, a beta kôane be si jap bebien; m'aye fe beta li'i môte ya été wôé; 29 nalé fe m'aye fe beta solé be asu dam; amu me sôéya Nsisime wom mfa'a ya nda bôt Israël, nalé Tate Jehova a jô.

40 Eyoñ bi nto minkôm mimbu mewôm mebaé a mitan, atata'a mbu, éyoñ ngon é nto melu awôm, éyoñ éte nlam ô maneya bôéban mimbu awôm a minyin mvus, môs ôte ôbien, wo Jehova ô nga to be ma, ane a nga ke me wôé. 2 A nga ke me si ya Israël miñyenane ya Zambe été, a telé me si beta mbetan nkôle yôp, vôm ate jôm é nga to aval ane nlima'a nlam mfa'a ya sud. 3 Ane a nga ke me wôé; a zu koé na, môt, ñyen ane nga yéné ô to aval ane mvot j'ayéné, a bili mvosan nkole lin mo, a ôlé ya vek; ane a nga tebe mbé akak. 4 Ane môt ate a nga jô me na, A mone môt, fombô' a mise môé, vô'ôlô' a melo môé, a ve fe nleme wôé mfa'a ya mam mese m'aye liti wo; amu ô ne nsoan nne, ane me ne liti wo me: kate'e nda bôt Israël mam mese w'ayen.

5 Nde, ô lô, akak e bôman nda mfa'a ya atan, a ôlé ya vek ô to mô't ate mo, ô to nté menyii me mo mesaman, anyii se e to nté anyii wo da a ndam akule wo; nalé a nga ve' afipe ya nda, nté ôlé via; a ve'e fe nté ya yôp, nté ôlé via. 6 Eyoñ éte a nga ke beta mbé, nyô a lô mfa'a jôp d'atôô, a bet ôbete ya été: ane a nga ve'e mbô'ô mbé ya beta mbé ate, nté ya ndam ôlé via; a mbô'ô mbé mbok, nté ya ndame fe ôlé via. 7 Etun nda ya mombô ése é mbe nté ôlé via, ndame ke ôlé via; a zañe bitune menda ya mombô é mbe nté menyii me mo metan; a mbo'o mbé ya beta mbé ô to mfôm mbala'a si ya beta mbé mfa'a w'ake nda ô mbe nté ôlé via. 8 A nga ve'e fe mbala'a si ya beta mbé, mfa'a w'ake nda, nté ôlé via. 9 Eyoñ éte a nga ve'e mbala'a si ya beta mbé, nté menyii me mo mebaé; mbala'a si ya beta mbé ô mbe mfa'a w'ake nda. 10 Bitune menda ya mombô ya beta mbé mfa'a jôp d'atôô bi mbe bila mfa'a wu, a bila mfa'a mbok; bie bilale bi nga to nté wua: a mekôn me nga to fe nté wua mfa'a wu a mfa'a mbok. 11 Ane a nga ve'e ndame ya anyine beta mbé, é to nté menyii me mo awôm; a nté ya beta mbé, menyii me mo awôm a mela; 12 mon akak a to bitune menda ya mombô ôsu, nté anyii wo da mfa'a wu, a mon akak, nté anyii wo da, mfa'a mbok; a bitune menda ya mombô, bito nté menyii me mo mesaman mfa'a wu, a menyii me mo mesaman mfa'a mbok. 13 Ane a nga ve'e beta mbé ataté andil étun nda ya mombô jia akekui andile ya ji vok, ndam menyii me mo mewôm mebaé a metan; mbé ô lô mbé. 14 A nga bo fe mekôn, me to nté menyii me mo mewôm mesaman; a nseñ ô nga kuji mekône mete, asu ya beta mbé. 15 Akôlô mbé si ya beta mbé mfa'a ya anyin akekui mbé si mbala'a si ya été ya beta mbé a mbe nté menyii me mo mewôm metan. 16 Bitune menda ya mombô bi nga bili bone mimbé be to mindiban, nalé fe mekône map beta mbé été mimfa'a mise, be kui fe bearc; a bone mimbé beto mbôma'ane mfa'a ya été; akôn ese e bili fe bikanga melen.

17 Eyoñ éte a nga ke me nseñe ya atan; a zu koé na, bitune menda a nta'ane mekok, ñwô ô mbe nkôman mfa'a ya nseñ mbôma'ane : bitune menda mewôm mela bi to nta'ane meko'o yôp. 18 Nta'ane meko' ôte ô nga to mfôm beta mimbé, ô to nté ane beta mimbé, ô ne na, nta'ane meko'o ya si. 19 Eyoñ éte a nga ve'e ndam ataté mbé si ya mbé ya si akekui mbé si ya nseñe ya été mfa'a ya atan, nté menyii me mo ntet, mfa'a jôp d'atôô a mfa'a ya nord mibaane.

20 Beta mbé ya nseñe ya atan a lô mfa'a ya nord, a nga ve'e nye nté a ndam. 21 Bitune menda ya mombô ya été bi mbe mfa'a wu bila, a mfa'a mbo'o bila; a mekône ya été a bearc ya été bi nga tôñe fe'e beta mbé ya ôsu: nté ya été ô mbe menyii me mo mewôm metan, a ndam menyii me me mo mewôm mebaé a metan. 22 Bone mimbé ya été, a bearc ya été, a bikanga melene ya été, bi nga tôñe fe'e ya beta mbé a lô mfa'a jôp d'atôô; be nga bet été a metele mebo zañbwa; a bearc ya été be nga to me ôsu. 23 Nseñe ya été ô nga bili beta mbé zôsô a beta mbé mbok, mfa'a ya nord a mfa'a jôp d'atôô mibaane; ane a nga vek ataté beta mbé wua akui beta mbé mbok nté menyii me mo ntet.

24 Ane a nga ke me mfa'a ya sud; a zu koé na, beta mbé mfa'a ya sud : ane a nga ve'e mekône ya été a bearc ya été aval ane mefe'e mete me né. 25 Bone mimbé be nga to nye été a bearc ya été été mbôma'ane, aval ane bone mimbé beté : nté ô mbe menyii me mo mewôm metan, a ndam menyii me me mewôm mebaé a metan. 26 Metele mebo zañbwa me nga to mfa'a mô't a ne bet été, a bearc ya été be nga to me ôsu; a nga bili bikanga melen mekône ya été, jia mfa'a wu, a éfe mfa'a mbok. 27 Nseñe ya été ô nga bili beta mbé mfa'a ya sud : ane a nga vek ataté beta mbé wua akui beta mbé mbok mfa'a ya sud nté menyii me mo ntet.

28 Eyoñ éte a nga ke me nseñe ya été mfôm beta mbé ya sud : ane a nga ve'e beta mbé ya sud aval ane mefe'e mete me né ; 29 bitune menda ya mombô ya été, a mekône ya été, a bearc ya été, aval ane mefe'e mete me né : bone mimbé be nga to nye été a bearc ya été été mbôma'ane ; a mbe nté menyii me mo mewôm metan, a ndam menyii me mo mewôm mebaé a metan. 30 Bearc be nga to mbôma'ane été, be to nté menyii me mo mewôm mebaé a metan, a ndam menyii me mo metan. 31 Bearc ya été be nga to mfa'a w'ake nseñe ya atan; a bikanga melen bi nga to mekône ya été : ôbete ya été ô nga bili metele mebo mwom.

32 Ane a nga ke me nseñe ya été mfa'a jôp d'atôô : ane a nga ve'e beta mbé aval ane mefe'e mete me né ; 33 a bitune menda ya mombô ya été, a mekône ya été, a bearc ya été, aval ane mefe'e mete me né : bone mimbé be nga to été a bearc ya été été mbôma'ane; a mbe nté menyii me mo mewôm metan, a ndam menyii me mo mewôm mebaé a metan. 34 Bearc ya été be nga to mfa'a w'ake nseñe ya atan; a bikanga melen bi nga to mekône ya été, mfa'a wu, a mfa'a mbok : ôbete ya été ô nga bili metele mebo mwom.

35 ane a nga ke me beta mbé ya nord : ane a nga ve'e nye aval ane mefe'e mete me né; 36 bitune menda ya mombô ya été, mekône ya été, a bearc ya été : bone mimbé be nga to été mbôma'ane ; a to nté menyii me mo mewôm metan, a ndam menyii me mo mewôm mebaé a metan. 37 Mekône ya été me nga to mfa'a w'ake nseñe ya atan; a bikanga melen bi nga to mekône ya été, mfa'a wu, a mfa'a mbok; ôbete ya été ô nga bili metele mebo mwom.

38 Etun nda a mbé ya été é nga to fefele mekôn mfôm beta mimbé ; vôm ate be nga bo be sôbe' mvean b'adi'i nduan. 39 Mfa'a ya mbala'a si ya beta mbé, betawôlô bebaé be nga to mfa'a wu, a betawôlô bebaé mfa'a mbok, mfa'a ya tyi'i mvean b'adi'i nduan a mvean amu abé a mvean amu nkoban été yôp. 40 Betawôlô bebaé be nga to atan mfa'a wua, ane mô't a bet a ke anyine ya beta mbé mfa'a ya nord; a betawôlô bebaé be nga to mfa'a mbok , ñwô ôte ô mbe jôme ya mbala'a si ya beta mbé. 41 Betawôlô benyin be nga to mfa'a wu, a betawôlô benyin mfa'a mbok, mfôm beta mbé; be mbe betawôlô mwom, vôm be nga bo be tyi'i biôme ya mintyi'an été yôp. 42 Betawôlô benyin be nga to mfa'a mvean b'adi'i nduan, be to mboan a mbaane mekok, be to nté anyi'i wo da a étun, a ndam anyi'i wo da a étun, a nté

ya yôp anyi'i wo da; vôm ate be nga bo be bô'é biôm be nga tyi'i bie mimvean b'adi'i nduan a biôme ya mintyi'an. 43 A akop, e to nté ndam akule wo, e nga beme mfa'a ya été mbôma'ane : a minsône ya biôm be nga ve mi nga bô betawôlô yôp.

44 Bitune menda mfa'a ya beyia bia bi mbe beta mbé ya été mfa'a ya atan nseñe ya été été, ñwô ô nga to mfôm beta mbé ya nord; bi nga lô mfa'a ya sud; jia é to mfôm beta mbé ya mfa'a jôp d'atôô é nga lô mfa'a ya nord. 45 Ane a nga jô me na, Etun nda ji, nje é lô mfa'a ya sud, é ne étune beprêtre, beba'ale mame ya nda ; 46 a étun nda é lô mfa'a ya nord é ne étune beprêtre, beba'ale mame ya autel: mbe bete be ne bone be Tsadok, b'abo be kui' Jehova bebé a bo nye bisaé, be so'o be bone be Lévi. 47 Ane a nga ve'e nseñ, ô to nté menyii me mo ntet, a ndam menyii me mo ntet, mimfa'a minyin nté wua; a autel a to asu nda.

48 Eyoñ éte a nga ke me mbala'a si ya nda, a ve' akôn ese ya mbala'a si, mfa'a wu menyii me mo metan, a mfa'a mbok menyii me mo metan : a ndame ya beta mbé é mbe menyii me mo mela mfa'a mbok. 49 Nté ya mbala'a si ô mbe menyii me mo mewôm mebaé, a ndam menyii me mo awôm a da; e ne na, mfôm ôbet vôm be nga bo be bete'éte; a beta mekôn be nga to fefele benya mekônô, wua mfa'a wu, a nyô mbo'o mfa'a mbok.

41 Ane a nga ke me temple, a ve'e mekôn, me to ndam menyii me me mo mesaman mfa'a wua, a ndam menyii me mo mesaman mfa'a mbok, nje é mbe ndame tabernacle. 2 Ndam anyin mbé é mbe menyii memo awôm; a mefefele ya anyin mbé me mbe nté menyii memo metan mfa'a wua, a menyii me mo metan mfa'a mbok: ane a nga ve'e nté ya été, ô to menyii me mo mewôm menyin, a ndam menyii memo mewôm mebaé. 3 Eyoñ éte a nga ke mfa'a ya été, a ve' akôn ese ya anyin mbé, e to menyii me mo mebaé ; a anyin mbé, menyii memo mesaman ; a ndam anyin mbé, menyii me mo zañbwa. 4 Ane a nga ve'e nté ya été, ô to menyii me mo mewôm mebaé, a ndam, menyii memo mewôm mebaé, asu temple : ane a nga jô me na, Vôm a dañ étyi, nnye nyô.

5 Eyoñ éte a nge ve'e mfin nda, ô to menyii me mo mesaman ; a ndam étun nda ése ya fefe é mbe menyii memo menyin, mbôman'ane nda mimfa'a mise. 6 Bitune menda ya mefefe bi nga to menda mela yôp, jia é bete ji vo'o yôp, bi to tañe mewôm mela nnoñ nnoñ; ane bi nga bembe mfin ô mbe jôme ya nda mfa'a ya bitune menda ya mefefe mbôma'ane, ane bi aye lat été, ve te lat mfine ya nda. 7 Ane bitune menda ya mefefe bi nga ke bi anen éyoñ bi nga bôman nda bi kele' yôp; amu mbôman nda ô nga keke yôp mbôma'ane nda : ajô te ndame ya nda é nga ke ôsu avale da mfa'a ya yôp; nalé mô't a nga bet akôlô étun nda ya si ake étun nda ya yôp zene ya étun nda ya zañ. 8 Me nga yene fe na, nda éte é nga bili mbô'an mbetane yôp mbôma'ane: mimbôka'a bitune menda ya mefefe mi mbe ngum ôlé ô to

nté menyi'i me mo me ne ayap mesaman. 9 Mfin ñwô ô mbe jôm bitune menda ya mefefe, mfa'a ya atan, ô mbe afip tañe menyi'i me mo metan : a jôm é nga li'i é mbe éto bitune menda ya mefefe bi mbe jôme ya nda. 10 Zañe bitune menda afôla e nga bôman nda mimfa'a mise e to ndam tañe menyi'i me mo mewôm mebaé. 11 Mimbé bitune menda ya mefefe mi nga lô mfa'a vôm a nga li'i, mbé wua mfa'a ya nord, mbé mfe mfa'a ya sud: a ndame ya vôm a nga li'i é mbe menyi'i me mo metan mbôma'ane.

12 Beta nda a nga to asu afôla be nga kandé mfa' ô lô jôp d'adim a mbe ndam menyi'i me mo mewôme zañbwa; a mfine ya beta nda ate ô mbe afip tañe menyi'i me mo metan mbôma'ane, ô to fe nté menyi'i me mo mewôm ébu. 13 Nalé a nga ve'e nda, nté menyi'i me mo ntet; a afôla be nga kandé, a beta nda, a fulane mimfine ya été, nté menyi'i me mo ntet; 14 nalé fe ndame ya asu nda, a nyô ya vôm be nga kandé mfa'a jôp d'atôô, tañe menyi'i me mo ntet.

15 Ane a nga ve'e nté ya beta nda ate a to asu vôm be nga kandé nnye a mbe mvuse ya été, a melôñe ya mimfin mfa'a wua a mfa'a mbok, tañe menyi'i me mo ntet; a temple ya été, a mimbala'a si ya nseñ; 16 a mimbô'ô mimbé, a bone mimbé be to mindiban, a melôñe ya mimfin mbôma'ane me to nlôñane menda map mela yôp, me to mbô'ô mbé yat, bi to ndiban été a bityimbi mbôma'ane, nalé fe ataté si akekui bone mimbé (bone mimbé bete be to mindiban), 17 akui fe fandan é mbe mfa'a mbé ya yôp, ja'an akekui nda ya été, a atan, a fefel ngum mfin mbôma'ane mfa'a ya été a mfa'a ya atan, a to mve'an. 18 A nga boban a bechérubin a bikanga melen; ékanga alen é to zañe chérubin ba chérubin, a chérubin ase a nga bili mesu mebaé; 19 ajô te asu môt e nga lô ékanga alen mfa'a wua, a asu étoñ ñbweñbwem e lô ékanga alen mfa'a mbok. Nalé e nga boban nda ése mbôma'ane : 20 bechérubin a bikanga melen bi nga boban ataté si akekui mfa'a mbé ya yôp; aval ete mfine ya temple ô mbe.

21 Mfa'a ya temple, mekône ya mimbé me nga bobane mimfa'a minyin nté wua; a mfa'a asu ya nda é ne étyi, e nga yené aval ane temple a yéné. 22 Autel a mbe mboan a élé, a to nté ya yôp menyi'i me mo mela, a nté ya ayap menyi'i me mo mebaé; mebu'u ya été, a nté ayape ya été, a mimfine ya été, bi mbe mboan a élé: ane a nga jô me na, Tawôlô a ne asu Jehova, nnye nyô. 23 Temple ba nda é ne étyi bi nga bili mimbé mibaé. 24 Mimbé mite mi nga bili biyombé bibaé, biyombé bi akôñelan bibaé : mbé wua biyombé bibaé, mbé mbo'o fe biyombé bibaé. 25 Ane bechérubin a bikanga melen bi nga boban été, mfa'a mimbé ya temple, aval ane bi nga bobane mimfin; a mbô'ô mbé ô to mboan a élé ô nga to asu mbala'a si mfa'a ya atan. 26 Bone mimbé be ne mindiban a bikanga melen bi nga to mefefe ya mbala'a si mfa'a wua a mfa'a mbok: nalé bitune menda ya mefefe ya nda bi nga to, a mimbô'ô mimbé.

42 Eyoñ éte a nga kulu me mfa'a nseñe ya atan, zene ya mfa'a ya nord : ane a nga ke me étun nda é mbe afôla be nga kandé ndôba'ane yat, é to fe beta nda ndôba'ane yat mfa'a ya nord. 2 Mbé ya nord ô nga to asu ya nté menyii me mo ntet, a ndam é mbe menyii me mo mewôm metan. 3 Melôñe ya mimfin me lat a melôñe ya mimfin mfa'a ya nda lale yôp me mbe ndôba'ane a menyii me mo mewôm mebaé me mbe jôme ya nseñe ya été, a ndôba'ane fe a nta'ane mekok ô mbe jôme ya nseñe ya atan. 4 Zen b'awulu é to ndam menyii me mo awôm mfa'a ya été, zene ya anyii wo da, é mbe asu bitune menda; a mimbé ya été mi nga lô mfa' a ya nord. 5 Bitune menda ya yôp bi mbe bitun; amu melôñe ya mimfin me nga di bie nté, beta nda été, a dañe bi ya si a bi ya zañ. 6 Amu bi mbe nlôñane menda mela yôp, a bi nji bi mekôn aval ane mekône ya minseñ: ajô te bi ya yôp bi nga bametan a bo tyôtyoé a dañe bi ya si a bi ya zañ, a so si. 7 Nté mfin ô mbe mfa'a ya atan fefele bitune menda, mfa'a nseñe ya atan asu bitune menda, ô mbe menyii me mo mewôm metan. 8 Amu nté bitune menda bi mbe mfa'a nseñe ya atan ô mbe menyii me mo mewôm metan: nde, ô lô, nté menyii me mo ntet ô mbe asu temple. 9 Anyin mbé ya mfa'a jôp d'atôô e nga so bitune menda bite si, ane môt a nyine bie aso nseñe ya atan.

10 Bitune menda bi nga to afipe ya mfine ya nseñ mfa'a jôp d'atôô été, asu afôla be nga kandé, a asu beta nda. 11 A zen é nga to bie ôsu é mbe aval ane ñyenan zene ya bitune menda bi nga to mfa'a ya nord é nga yené; bi nga to nté a ndam avale da: mekui mimbé mese ya été me mbe aval ane mimboane miap mi mbe, a avale fe ane mimbé miap mi mbe. 12 Mbé ô nga to atata'a zen, aval ane mimbé bitune menda bi nga lô mfa'a ya sud, zen été é kele' zôsô asu mfin mfa'a jôp d'atôô, ane môt a nyine bie été.

13 Eyoñ éte a nga jô me na, Bitune menda ya nord a bitune menda ya sud, bi bi ne asu vôm be nga kandé, mbie bi ne bitune menda bi ne étyi, vôm beprêtre be ne Jehova bebé b'aye di biôm bi adañ étyi : vôm ate b'aye bôé biôm bi adañ étyi, a mvean avut, a mvean amu abé, a mvean amu nkoban; amu vôm ate a ne étyi. 14 Eyoñ beprêtre b'anyin été, wôna b'aye bo te kôlô vom a ne étyi a ke nseñe ya atan, ve b'aye bôé mengômesane map be wôô jaé éyoñ b'abo ésaé vôm ate; amu me ne étyi : a b'aye jaé mengômesane mefe, a kui bebé mfa'a biôm bi ne bi ya bôt.

15 Eyoñ a nga mane ve'e nda ya été, a nga ke me atan zene ya beta mbé alô mfa'a jôp d'atôô, a ve'e je mbôma'ane. 16 Ane a nga ve'e mfa'a jôp d'atôô a ôlé ya vek tañ alé mintete mitan, a ve'e je mbôma'ane a ôlé ya vek. 17 Ane a nga ve'e mfa'a ya nord tañ alé mintete mitan, a ve'e je mbôma'ane a ôlé ya vek. 18 Ane a nga ve'e mfa'a ya sud tañ alé mintete mitan, a ve'e je a ôlé ya vek. 19 Ane a nga kôñelan mfa'a jôp d'adim, a ve'e je tañ mintete mitan, a ve'e je tañ alé mintete mitan, a ve'e je mimfa'a minyin : aka' e nga to je mbôma'ane, nté mintete mitan, mfa'a ya kandé zañe jôm é ne étyi a jôm é ne te étyi.

43 Eyoñ mam mete me nga man, ane a nga ke me beta mbé, beta mbé a lô mfa'a jôp d'atôô. 2 A teme na, étôto'o Zambe ya Israël é nga so zene ya mfa'a jôp d'atôô : tyiñe jé é mbe aval ane nsô'ane ya abui mendim; ane si nyô é nga faé a étôto'o jé. 3 Jôm éte é mbe aval ane éve'ela'a ya ñyenan me nga yen, aval ane ñyenan me nga yen éyoñ me nga zu jian nlam; a miñyenanane mite mi mbe aval ane ñyenan me nga yen mfôm ôsôé Kebar; ane me nga buti asu si. 4 Ane étôto'o Jehova é nga nyin nda zene ya beta mbé a lô mfa'a jôp d'atôô. 5 Ane Nsisim ô nga to'é ma, a ke me nseñe ya été; ô lô, étôto'o Jehova é nga jaé nda ne lut !

6 Ane me nga wô'ô mbo' éziñ a kobô me mfa'a ya nda ; a mô't a nga tebe me fefe. 7 Ane a nga jô me na, A mone mô't, vôme ya éto njôô jam nnye nyô, a vôme ya mebo si ya mebo mam, vôm m'aye tabe zañe bon be Israël nnôm éto. Nda bôt Israël j'aye bo te beta ve jôé dam e ne étyi mvin, to bebien, to bejô bôte bap, a bijabô biap, nge a mimbime ya bejô bôte bap bito biape ya bikôndô'ô yôp été ; 8 vôm be nga télé mbô'ô mbé wop fefel mbô'ô mbé wom, a akôn mbé dap fefel akôn mbé dam, jôm é to zañe bia be be ve mfin ; a be nga ve jôé dam e ne étyi mvin a mbia be mam bap be nga bo : jam ete nde me maneya di'i be a ayaa dam. 9 Eyoñe ji be tame vaa bijabô biap, a mimbim bejô bôte bap ôyape be ma ; a m'aye tabe be zañ nnôm éto.

10 Wo, A mone mô't, tame liti nda bôt Israël nda, nde te b'aye wô'ô mbia be mam map ôson ; a be tame ve' éve'ela' a ya été. 11 Nge b'awô'ô mam mese be maneya bo ôson, wôna liti'i be éve'ela'a ya nda a mboane ya été, a mekui ya été, a menyine ya été, a bive'ela'a bise ya été, a minjôane mise ya été, a bive'ela'a bise ya été, a metiñe mese ya été ; tili'i mam mete mise map me lô ; nde te b'aye ba'ale ngum éve'ela'a ya été, a minjôane ya été, a bo mie. 12 Atiñe ya nda, nde te di : ngum nné ya été mbôma'ane abôbône beta nkôl ate yôp w'aye dañe bo étyi. O lô, atiñe ya nda, nde le.

13 Mana me ne mefe'e ya autel mve'ane ya menyii me mo (anyii wo e ne na, anyii wo da a ndam akule wo) : tin j'aye bo anyii wo da, a ndam anyii wo da, a nka w'alôte fefel éwome ya été mbôma'ane w'aye bo ndam akule wo ; nyina j'aye bo tin autel. 14 Akôlô tin mfa'a ya si akui ébale ya si a ye bo menyii me mo mebaé, a ndam anyii wo da ; akôlô ébal étok akui ébal énen, a ye bo menyii me mo menyin, a ndam anyii wo da. 15 Autel ya yôp a ye bo menyii me mo menyin ; akôlô di ya autel yôp ake mfa'a ya yôp minla'a minyin mi aye bo. 16 Di ya autel yôp d'aye bo nté menyii me mo awôm a mebaé, a ndam menyii me mo awôm a mebaé, meku'u menyine ya été me bo nté wua. 17 Eba j'aye bo nté menyii me mo awôm a menyin, a ndam menyii me mo awôm a menyin mimfa'a minyine ya été ; a nka w'abômane je w'aye bo étun anyii wo da ; a tine ya été j'aye bo anyii wo da mbôma'ane ; metele mebo ya été m'aye lôbô mfa'a jôp d'atôô.

18 Ane a nga jô me na, A mone mô't, avale di nde Tate Jehova a jô, na : Mane me ne metiñe ya autel môs b'aye bo nye, mfa'a ya tyi'i mimvean b'adi'i nduan été yôp, a mfa'a ya

miam metyi été yôp. 19 W'aye ve beprêtre, Belévite, be ne mvoñe bôte Tsadok, ba be ne me bebé, mfa'a ya bo me ésaé, étoñ nnôm ényaka é bo mvean amu abé, nalé Tate Jehova a jô. 20 Nde w'aye nyoñe metyi me éziñe ya été, a wo'o me minla'a minyine ya été, a meku'u menyine ya éba, a nka ô ne mbôma'ane : nalé w'aye fubu nye a bo metuna'a ajô ya été. 21 W'aye fe nyoñ nnôm ényaka ya mvean amu abé, wôna a ye di'iban nduan afôla ya nda e ne ntiñetan, nda é ne étyi atan. 22 Môse baa w'aye tyi'i nnôm ékela a to nyôl mvo'é ne selem a bo mvean amu abé ; a b'aye fubu autel, aval ane be nga fubu nye a nnôm ényaka. 23 Eyoñ w'aye mane fubu nye, w'aye tyi' étoñ nnôm ényaka é to nyôl mvo'é ne selem. 24 Nde w'aye zu bie bebé asu Jehova, a beprêtre b'aye miame bie nku, a b'aye tyi'i bie bi bo mvean b'adi'i nduan be Jehova. 25 Nté melu zañbwa w'aye kôm ékela môs ôse é bo mvean amu abé : b'aye fe kôm étoñ nnôm ényaka, a nnôm ntômba a so mbam, bi to menyôl mvo'é ne selem. 26 Nté melu zañbwa b'aye bo metuna'a ajô autel a fubu nye ; nalé ate b'aye télé nye étyi be Zambe. 27 Eyoñ b'aye mane kpwane melu mete, a ye bo na, môse mwomô, a ke ôsu, beprêtre b'aye bo be tyi'i mimveane mienane ya di'i nduan autel yôp, a mimveane mienane ya bo mvo'é ; nde m'aye kañese mia, nalé Tate Jehova a jô.

44 Eyoñ éte a nga bulane me zene ya mbé ya atan nda é ne étyi, ñwô ô lô mfa'a jôp d'atôô ; a koé na, ô nto ndiban. 2 Ane Jehova a nga jô me na, Mbé wu w'aye tabe ndiban ; w'aye bo te diiban, nalé fe te ke môt a ye nyine wô ; amu Jehova, Zambe ya Israël, a nga nyine wô ; ajô te w'aye tabe ndiban. 3 Mfa'a ya évet, nje j'aye tabe été aval ane évet a di bidi asu Jehova ; j'aye nyin zene ya mbala'a si ya beta mbé, j'aye fe kui atan zene ya été.

4 Eyoñ éte a nga ke me zene ya beta mbé ya nord asu nda; ane me nga fombô, a yene na, étôto'o Jehova é nga jaé nda Jehova ne lut ! ane me nga buti asu si. 5 Ane Jehova a nga jô me na, A mone môt, tuka'a fombô, a yen a mise môé, a vô'ôlô a melo môé mam mese m'ajô wo mfa'a minjôane mise ya nda Jehova, a metiñe mese ya été ; tuka'a fe fombô anyine ya nda, a zen ése ya kui atan é ne étyi. 6 Nde w'aye jô nda bôt Israël, nyô j'aben njôan, na, Avale di nde Tate Jehova a jô, na : A mia nda bôt Israël, e tame yiane mia nné wu mfa'a ya mbia be mam menan mese ; 7 vôm mi maneya zu biku, minlem te ntyi'ane metye a minsôn te ntyi'ane metye, bi tabe nda jam é ne étyi été, a ndamane je étyi, ja'an nda jam, éyoñ mi ave mveane ya fembé jam, avoñ a metyi, a be tyameya élate jam, a kô'ôlan mbia be mam menan mese. 8 Nde fe mi nji ba'ale ésaé ya biôm biam bi ne étyi me nga ve ; ve mi teléya beba'ale ya ésaé me nga ve nda jam é ne étyi été mfa'a wônan.

9 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Te ke mone biku, nlem te ntyi'an atye a minsôn te ntyi'an atye, a yen nyin nda jam é ne étyi, mfa'a ya bikule bi to be bone be Israël. 10 Ve Belévite be nga ke me ôyap, éyoñ Israël a nga yale feñ, be nga yale feñe be ma a tone

bingunemelane bap, mbe b'aye be'e étome jap. 11 A kôsa bo nalé, b'aye bo bebo bisaé nda jam é ne étyi été, be jôô mam mfa'a beta mimbé ya nda, a bo ésaé nda été : mbe b'aye tyi'i mimvean b'adi'i nduan a biôm b'atyik ajô bôt, a b'aye tebe asu dape na, be bo be bisaé. 12 Amu be nga bo be bisaé asu bengunemelane bap, a bo nda bôt Israël jôm b'akolé ôba'a ya mbia be mam; ajô te me beteya wo wome yôp ngame jape yat, nalé Tate Jehova a jô, a b'aye be'e étome jap. 13 Nalé b'aye bo te kui me bebé na, be bo me ésaé ya éto prêtre, nge kui jôm éziñ ya biôm biam bi ne étyi bebé, mfa'a ya biôm bi adañ étyi ; ve b'aye be'e ôsone viap, a mbia be mam map be nga bo. 14 A kôsa bo nalé, m'aye télé be beba'ale ésaé me nga ve mfa'a ya nda, mfa' ésaé ése ya été, a mfa'a ya mam mese m'aye boban été.

15 Ve beprêtre, Belévite, bone be Tsadok, ba be nga ba'ale ésaé me nga ve mfa'a ya nda jam é ne étyi éyoñ bone be Israël be nga yale feñe be ma, mbe b'aye kui me bebé na, be bo me ésaé ; a b'aye tebe asu dame na, be ve me mimveane ya avoñ a metyi, nalé Tate Jehova a jô : 16 mbe b'aye nyin nda jam é ne étyi, a b'aye kui tawôlô wom bebé, mfa'a ya bo me ésaé, a b'aye ba'ale ésaé me nga ve. 17 A ye bo na, éyoñ b'anyine beta mimbé ya nseñe ya été, b'aye jaé mengômesane me ndombo ; te ke jôm é ne mevule mintômba j'aye kui be menyô, nté b'abo ésaé mfa'a ya beta mimbé ya nseñe ya été, a nda été. 18 B'aye jaé mintôm mi ndombo minlô, a jaé fe bikuba bi ndombo mengeteñ ; b'aye bo te tiñeti jôme nyô j'akuli éduduk. 19 Eyoñ b'aye kôlô si a ke nseñe ya atan, a ke nseñe ya atan vôm bôt be né, b'aye vaa mengômesane map, ma b'abo meésaé, a bôé me bitune menda bi ne étyi été ; wôna b'aye jaé mengômesane mefe, be bo te tune bôt a mengômesane map. 20 Nalé fe b'aye bo te tyeñe minlô, nge suu mebusa me ésile na, me bo ayap ; b'aye bo ve sep ésile minlô miap. 21 Nalé fe te ke môte ya beprêtre a ye nyu vin, éyoñ b'anyin nseñe ya été. 22 nalé fe na, b'aye bo te lu'u nkus mfa'a ya binga bap b'aluk, nge nyô be nga suu ; ve b'aye lu'u bindune bengone ya mvoñ nda bôt Israël, nge nkus ô ne nkus prêtre. 23 B'aye ye'ele bôte bam be kandé zañe jôm é ne étyi a ji é ne zesé, a liti be be kandé zañe jôm é ne te mfuban a ji é ne mfuban. 24 B'aye tebe a tyi'i mejô jam bôt b'asuñ ; b'aye tyi'i de aval ane minjôane miam mi né : b'aye ba'ale metiñe mam a memvinda mam mfa'a ya befête bam bese be ne mintiñetan ; a b'aye télé besabbat bam étyi. 25 B'aye bo te nyine vôm mbim ô né a ve bebien nsem ; ve be ne ngule ya ve bebien nsem ajô ésa, nge nyia, nge mona fam, nge ngon, nge monyañ, nge kal é ne te ke nnôm. 26 Eyoñ a maneya bo mfuban, b'aye ka'a nye melu zañbwa. 27 môs a ye nyin nda é ne étyi, mfa'a nseñe ya été, na, a bo ésaé nda é ne étyi été, a ye ve mveane wé amu abé, nalé Tate Jehova a jô.

28 B'aye bi ngap: ma me ne ngape jap; a mi aye bo te ve be jôme ya bi Israël été ; ma me ne jôme jap b'aye bi. 29 B'aye bo be ja'a mvean avut, a mvean amu abé, a mvean amu nkoban ; a jôm ése ya Israël été é ne ntiñetane be Zambe j'aye bo énjap. 30 Jôm ya ôsu mfa'a bembômô bese ya biôm bise, a jôme ya nkañan ése ya biôm bise, mfa'a ya biôm bise mi ave, j'aye bo mfa'a ya beprêtre : mi aye fe ve beprêtre : mi aye fe ve beprêtre jôm ôsu ya

mfulane fembé wônan, a dutu ébotan é zu nda jôé. 31 Beprêtre b'aye bo te di jôm j'awu ntui, nge ji é ne nyabane minsôn, to ônon to tit.

45 Nalé fe na, éyoñ mi aye kape si a asimba é bo mengap, mi aye zu jôme ya nkañan be Jehova, ngap é ne étyi ya si éte ; nté w'aye bo nté alé betoyini mewôm mebaé a beta, a ndam j'aye bo betoyini awôm : j'aye bo étyi mfa' éwom ése ya été mbôma'ane. 2 Mfa'a ya ngap été, jôm j'aye nyoñeban é bo vôme ya étyi é to nté mintete mitan a ndam mintete mitan, é bon nté wua mimfa'a minyin ; be nyoñe fe menyî'i me mo mewôm metan mfa'a biwom bi ne je mbôma'ane. 3 Mfa'a ya fe' été, w'aye ve'e nté betoyini mewôm mebaé a beta, a ndam betoyini awôm : wôna nda é ne étyi, nyô j'adañ étyi, j'aye bo été. 4 Ngap é ne étyi ya si éte, nje le ; j'aye bo ajô beprêtre bebo bisaé ya nda é ne étyi, ba b'akui bebé na be bo Jehova ésaé ; j'aye bo vôme ya menda map, a vôm a ne étyi mfa'a ya nda é ne étyi. 5 Nté betoyini mewôm mebaé a betan, a ndam betoyini awôm, w'aye kabane be Belévite, bebo bisaé ya nda, ô bo jôme jap bebien, mfa'a ya bo bitune menda mewôm mebaé. 6 Nalé mi aye telé jôm nlam w'aye bi é to ndam betoyini betan, a nté betoyini mewôm mebaé a betan, fefel ébien a jôm be nga ve mfa'a ngap é ne étyi : nje j'aye bo mfa'a ya ngum nda bôt Israël. 7 A jôm ése j'aye bo mfa'a ya évet j'aye bo jôme ya nkañan é ne étyi a jôm nlam ô bili mfa'a wua a mfa'a mbok, é to asu jôme ya nkañan é ne étyi a asu ya jôm nlam ô bili, mfa'a jôp d'adim a ke mfa'a d'adim, a mfa'a jôp d'atôô a ke mfa'a d'atôô ; nté ya été ô bo abim ane jôme jia ya mengap mete, ataté nné mfa'a jôp d'adim akui nné mfa'a jôp d'atôô. 8 J'aye bo jôme ya bi Israël été mfa'a wé si éte : nalé bivete biam bi aye bo te beta kpwe'ele bôte bam ; ve b'aye ve nda bôt Israël si éte aval ane meyoñe map me né.

9 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : E tame yiane mia nté wu, A bivete ya Israël : mi va' évô a nsaane biôm, a liti nya ntyi'ane mejôo a zôsô ; va'ane bisoña'a bienan be bôte bam, nalé Tate Jehova a jô. 10 Mi aye bi nlôt ô ne zôsô, a nkoé ya vek ô ne zôsô, a beta nlônga ya vek a ne zôsô. 11 Nkoé ba beta nlônga bi aye bo fe'e jia, nde te beta nlônga a ye bi ngape jia ya mengap me angun awôm, a nkoé ngape jia ya mengap me angun awôm ; mefe'e ya été m'aye tôñ angun. 12 Sicle a ye bo beguéra mewôm mebaé ; mine wônan a ye bo besicle mewôm mebaé, bicle mewôm mebaé a betan, a besicle awôm a betan.

13 Jôme ya nkañan mi aye ve é ne na : mengap mesamane ya nkoé wua w'aso angun nlisi, mi aye ve ngape jia; mengap mesamane ya nkoé wua w'asu angun orge, mi aye ve ngape jia; 14 a ngap é ne ntiñetan mfa'a ya mbon, w'aso beta nlônga mbon, mengap awôme ya beta nlônga a so cor, nnye a ne beta minlônga awôm, a ne na angun (amu beta minlônga awôm mi abo angun), w'aye ve ngape jia; 15 a mon ntômba wua ya mbam, wua a so'o mintete mibaé, a so mevôm mintômba mi adi bidi Israël me ne mendim abui; — mfa'a ya mvean avut, a mfa'a ya mvean b'adi'i nduan, a mfa'a minveane ya bo mvo'é, a bo metuna'a ajô dap, nalé Tate Jehova a jô. 16 Bôte bese ya si éte b'aye ve mfa'a ya jôme ya nkañan éte

ajô évet é ne Israël. 17 Nde ngap évet j'aye bo na, a ve mimvean b'adi'i nduan, a mimveane ya avut, a miveane binyunyui, melu ya befête, a meté bengon, a besabbat, befête bese ya nda bôt Israël be ne mintiñetan: nnye a ye kôm mvean amu abé, a mvean avut, a mvean d'adi'i nduan, a mimveane ya bo mvo'é, mfa'a ya bo metuna'a ajô nda bôt Israël.

18 Avale di nde Tate Jehova a jô, na ; Ngone ya ôsu, môs ngon j'ataté, w'aye nyoñ étoñ nnôm ényaka é ne nyôl mvo'é ne selem; a w'aye fubu nda é ne étyi. 19 Nde prêtre a ye nyoñe metyi me éziñe ya mvean amu abé, a wo'o me mekône me mbé ya nda, a meku'u menyin ébale ya autel, a mekône me beta mbé nseñe ya été. 20 Nalé w'aye bo éyoñ ngon é nto melu zañbwa ajô môl ase a jop, a nyô ase a ne ndimi mam: nalé mi aye bo metuna'a ajô nda.

21 Ngone ya ôsu, éyoñ ngon é nto melu awôm a menyin, mi aye bo pâque, fête ya melu zañbwa; fembé é ne te mvusan j'aye diban. 22 Môs ôte évet j'aye kôm nnôm ényaka ya bo mvean amu abé, ajô dé émien, a ajô bôte bese ya si éte. 23 Melu zañwale ya fête mete, mme a ye kôm mvean b'adi'i nduan be Jehova, ô ne na, beyôm binyaka zañbwa a beyôm mintômba zañbwa be to nyôl mvo'é ne selem môs ôse, melu mete zañbwa; a nnôm ékela môs ôse mfa'a bo mvean amu abé. 24 A ye fe kôm mvean avut, nkôé wua mfa'a nnôm ényaka, a nkoé wua mfa'a nnôm ntômba, vie'e mbon ô kele' nkoé wua. 25 Ngone zañbwale, éyoñ ngon é nto melu awôm a metan, éyoñe ya fête, a ye bo a bo' aval ane melu mete zañbwa; aval ane mvean amu abé ô né, aval ane mvean b'adi'i nduan ô né, aval ane mvean avut ô né, a aval ane mbon ô né.

46 Avale di nde Tate Jehova a jô, na : Beta mbé nseñe ya été a lô mfa'a jôp d'atôô a ye tabe ndiban melu mesaman bôt b'abo ésaé; ve môse sabbat ñwô a ye diiban, a môse ya meté me ngon ñwô fe a ye diiban. 2 Nde évet j'aye nyin zene ya mbala'a si ya beta mbé mfa'a ya atan, a tebe fefel akône ya beta mbé ate; wôna beprêtre b'aye kôm mveane wé b'adi'i nduan a mimveane mié ya bo mvo'é, nalé a ye kañ mfa'a mbô'ô mbé ya beta mbé: éyoñ éte a ye kui atan; ve beta mbé ate a ye bo te diban akekui mam me ngô'é. 3 Nalé bôte ya si éte b'aye kañ asu Jehova mfa'a anyine ya beta mbé ate melu me sabbat a meté bengon. 4 Mvean b'adi'i nduan évet éte j'aye ve Jehova môse sabbat w'aye bo bone mintômba besaman be to nyôl mvo'é ne selem, a nnôm ntômba a to nyôl mvo'é ne selem; 5 a mvean avut w'aye bo nkoé wua mfa'a nnôm ntômba ate, a mvean avut mfa'a ya bone mintômba abim a ne ngule ya ve, vie'e mbon ôl kele' nkoé wua.

6 Môse meté me ngon mvean w'aye bo étoñ nnôm ényaka é to nyôl mvo'é ne selem, a bone mintômba besaman, a nnôm ntômba; b'aye bo menyôl mvo'é ne selem: 7 nde a ye kôm mvean avut, nkoé wua mfa'a nnôm ényaka, a nkoé wua mfa'a nnôm ntômba, a mfa'a ya

bone mintômba abim a ne ngule ya ve, vie'e mbon ô kele' nkoé wua. 8 Eyoñ évet j'aye nyin, j'aye ke zene ya mbala'a si ya beta mbé, j'aye fe kui atan zene ya été.

9 Ve éyoñ bôte ya si éte b'aye zu asu Jehova éyoñe ya befête be ne minteñetan, nyô a nyin zene ya beta mbé ya nord a ke kañ a ye kui zene ya beta mbé ya sud; a nyô a nyin zene ya beta mbé ya sud a ye kui zene ya beta mbé ya nord: a ye bo te bulane zene ya beta mbé a ten nyin été, ve kui zôsô ôsu vié. 10 Nde évet, éyoñ b'aye nyin, j'aye nyine zañe jap; a éyoñ b'aye kui, b'aye kui nsamba wua. 11 Eyoñ befête be né a beta be mame ya été, mvean avut w'aye bo nkoé wua mfa'a nnôm ényaka, a nkoé wua mfa'a nnôm ntômba, a mfa'a ya bone mintômba abim a ne ngule ya ve, vie'e mbon ô kele' nkoé wua. 12 Eyoñ évet j'aye kôm mvean ane nlem w'anye'e, ja'an mvean b'adi'i nduan nge mimveane ya bo mvo'é mi bo mvean a ve Jehova ane nlem w'anye'e, mbo' éziñ a ye dii nye beta mbé a lô mfa'a jôp d'atôô; wôna a ye kôm mveane wé ya di'i nduan a mimveane mié ya bo mvo'é, aval ane a wô'ô bo môse sabbat: éyoñ éte a ye kui; éyoñ a kuiya atan mbo' éziñ a ye dipe beta mbé ate.

13 W'aye kôme mon ntômba a nto ngum mbu a nyôl mvo'é ne selem a bo mvean b'adi'i nduan be Jehova môs ôse: w'aye kôme nye tyé ése, tyé ése. 14 Nde w'aye kôm mvean avut a nye tyé ése tyé ése, ô to na, mengap mesamane ya nkoé, w'aye ve ngape jia, a mengap mela ya vie'e mbon, w'aye ve jia, mfa'a ya ve nte'an avut ôte émunun; ô ne mvean avut be Jehova melu mese amu atiñe ya nnôm éto. 15 Nalé b'aye kôme mon ntômba, mvean avut, a mbon, tyé ése tyé ése, bi bo mvean b'adi'i nduan melu mese.

16 Avale di nde Tate Jehova a jô, na: Nge évet j'ave mone wua ya bone bé jôm, é nto ngape jé, j'aye bo jôme ya bone bé; jôme jap be bili le, j'aso zene ya nkaban ngap. 17 Ve nge a nyoñe jôme ya ngape jé a ve je môte wua ya bebo bisaé bé, j'aye jo jôme jé akekui mbu b'ake éto beti; éyoñ éte j'aye bulane be évet; ve mfa'a ya ngape jé, j'aye bo mfa'a ya bone bé. 18 Nalé fe na, évet j'aye bo te nyoñe jôme ya ngape bôt, a vaa be mfa'a jôm be bili; a ye be bone bé mengap m'aso jôme jé émien a bili, nalé bôte bam b'aye bo te tyamelan, môt ase a li'i jôme jé.

19 Eyoñ éte a nga lôto me anyin mbé, di e ne mfôm beta mbé, a kui bitune menda bi ne étyi mfa'a ya beprêtre, mbie bi lô mfa'a ya nord: nde ô lô, afôla e nga to mfa'a ya mvus mfa'a jôp d'adim. 20 Ane a nga jô me na, Nyina a ne vôm b'aye yam mvean amu nkoban a mvean amu abé, a vôm b'aye bup mvean avut; nde te be bo te ke mie aten nseñe ya atan, a tune bôt. 21 Eyoñ éte a nga zu me atan nseñe atan, a lôto me mebu'u menyine ya nseñ ôte: a zu koé na, abu'u nseñ ése, nseñ mfe ô to. 22 minseñ mi mbe mindiban, mi to nté meny'i me mo mewôm menyin, a ndam mewôm mela, mi to mebu'u menyine ya nseñ ôte: mili mite minyin mi nga to mebuk mi mbe fe'e jia. 23 Akak e nga bômane mie été, e bôma'ane mie minyin, a mevôme ya yam me nga bobane meka'a si mbôma'ane. 24 Eyoñ éte a nga jô me na, Mana me ne menda ya yam, vôm bebo bisaé ya nda b'aye yame biôm b'ave na be tyik.

47 Ane a nga bulane me mfa'a mbé ya nda; a teme na, mendim me nga kui mbô'ô mbé ya nda si mfa'a jôp d'atôô (amu asu nda e nga lô mfa'a jôp d'atôô); ane mendim mete me nga siliki me so'o si, mfa'a nda ya mbo nnôm, autel mfa'a ya sud. 2 Eyoñ éte a nga ke me atan zene ya beta mbé mfa'a ya nord, a kotane me mfa'a zene ya atan akekui beta mbé ya atan, zene ya beta mbé a lô mfa'a jôp d'atôô; ô lô, mendim me nga kui mfa'a ya mbo nnôm.

3 Eyoñ mô't ate a nga kui atan a kele' mfa'a jôp d'atôô a bili nkole mo, ane a nga ve' meny'i'i me mo toyini, a ne a nga lô'tô me mendim été, mendim me kui' nné ane memvoñelé.

4 Ane a nga beta ve'e toyini, a lô'tô me mendim été, mendim me kui' nné ane meboñ. Ane a nga bete ve'e toyini, a lô'tô me mendim été, mendim me kui' nné ane mengeteñ. 5 Mvuse valé ane a nga beta ve'e toyini ; ane me nga bo ôsôé me te fe ngule ya lô't été ; amu mendim mete me nto mbetan, mendime ya jok, me nto ôsôé mô't te fe ngule ya lô't été.

6 Ane a nga jô me na, A mone mô't, ye ô yeneya jame di? Eyoñ éte a nga nyoñe ma, a bulane me nsa' ôsôé. 7 Eyoñ me bulaneya, a zu koé na, étua abui bilé nsa'ô'sôé mfa'a wua a mfa'a mbok. 8 Eyoñ éte a nga jô me na, Mendime ma m'ake mfa' afôla si ya jôp d'atôô, a m'aye siliki mfa'a ya Araba ; nde m'aye ke mfa'a ya mañ ; mendim mete me nga kuluban atan m'aye suan mañ ; nalé mendim m'aye bo mvo'é. 9 A ye bo na, vevea jôm ase a nyuk, vôm ase asôé d'aye kui, a ye nyiñ ; a étua abui ényu'u kos j'aye bo : amu mendim mete me kuiya vôm ate, a mendim me mañ m'aye bo mvo'é, a jôm ése j'aye nyiñ vôm ase ôsôé vi akui. 10 A ye bo na, bewôé kos b'aye tebe vie fefe : akôlô En-Guédi akekui En-Eglaïm a ye bo vôm b'aye yané mevot, kose ya été j'aye bo étua abui ane mevale map me né, aval ane kose ya beta mañ. 11 Ve bilobé ya été, a bingase ya été, mbie bi aye bo te boban mvo'é ; bi aye li'i ve biôme ya nku. 12 Elé ése é ne bidi j'aye faa kindi' ôsôé éte mfa'a wu a mfa'a mbok, nje kaé ya été j'aye bo te viele, nalé fe bibuma ya été bi aye bo te yeñ : j'aye wum mimfefé bibuma ngon ése, amu mendime ya été m'akui me so'o nda é ne étyi ; bibuma ya été bi aye bo mfa'a ya bidi, a kaé ya été mfa'a ya saé bôt.

13 Avale di ne Tate Jehova a jô, na : Wuna w'aye bo nné, ñwô ôte mi aye kape wô si é bo mengap aval ane meyoñe me Israë'l awôm a mebaé me né : Joseph a ye bi mekap mebaé. 14 Mi aye nyoñe je mengap, mô'te wua aval ane nyô mbok ; amu me nga tiñeti na, m'aye ve je beéso benan : a si éte nje j'aye bo mia jôme ya mengap.

15 Nné ya si w'aye bo na : Mfa'a ya nord, ataté beta mañ, a ke zene ya Hethlon, akekui anyine Tsedad ; 16 Hamath, Bérotha, Sibraïm, nnye a ne zañ nné ya Damas a nné ya Hamath ; Hatzet-Hatthicon, nnye a ne mfôm nné ya Havran. 17 Nde nné, ataté mañ, w'aye bo Hatsar-Énon mfa'a ya nné ya Damas ; a mfa'a ya nord a keke nord ô ne nné ya Hamath. Mfa'a ya nord, ñwô le. 18 Mfa'a jôp d'atôô, zañe Havran a Damas a Galaad a si ya Israë'l,

Jourdain a ye bon né ; mi aye vek ataté nné ya nord akekui mañe ya mfa'a jôp d'atôô. Mfa'a ya jôp d'atôô, ñwô le. 19 Nde mfa'a ya sud a keke sud nné w'aye bo ataté Thamar akekui mendim me Meriboth-Kadès, akekui ôtôñ Égypte, akui fe beta mañ. Mfa'a ya sud, a keke sud, ñwô le. 20 Mfa'a jôpo d'adim nné w'aye bo beta mañ, ataté nné ya sud akekui zôsô ya anyine Hamath. Mfa'a ya jôp d'adim, ñwô le.

21 Nalé mi aye kabane si éte mfa'a wônan aval ane meyoñe me Israël me né. 22 A ye bo na, mi aye kape je a asimba é bo mengap mfa'a wônan a mfa'a ya bikule bi atabe mia zañ, mbie bi aye biaé bon zañe jenan ; ne bi aye bo mfa'a wônan aval ane bebialébiala be bone be Israël ; bi aye bi mengap nsamba wônan meyoñe me Israël été. 23 A ye bo na, ayoñ ese mone bikul a tabe été, vôm ate mi aye ve nye ngape jé, nalé Tate Jehova a jô.

48 Môé meyoñ, mme ma : Ataté aku'u ya nord, fefele zene ya Hethlon akui anyine Hamath, Hatsar-Éton mafa'a ya éwome Damas, a ke mfa'a ya nord fefele Hamath (a b'aye bi mimfa'a miap mfa'a jôp d'atôô a mfa'a jôm d'adim), Dan, ngape jia. 2 A lat nné ya Dan, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, Aser, ngape jia. 3 A lat nné ya Aser, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, Nephthali, ngape jia. 4 A lat nné ya Nephtali, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, Manassé, ngape jia. 5 A lat nné ya Manassé, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, Éphraïm, ngape jia. 6 A lat nné ya Éphraïm, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, Ruben, ngape jia. 7 A lat nné ya Ruben, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, Juda, Ngape jia.

8 A lat nné ya Juda, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, a ye bo jôme ya nkañan mi aye ve, é to ndam alé betoyini mewôm mebaé a betan, a mfa'a ya nté é to aval ane ngape jia ya mengap mete, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim ; nda é ne étyi j'aye bo zañe ya été. 9 Jôme ya nkañan mi aye ve Jehova j'aye bo nté alé betoyini mewôme mebaé a betan, a ndam betoyini awôm. 10 Mfa'a ya bôte bete, be ne na beprêtre, jôme ya nkañan é ne étyi j'aye bo ; mfa'a ya nord nté betoyini mewôm mebaé a betan, a mfa'a jôp d'adim ndam betoyini awôm, a mfa'a jôp d'atôô ndam betoyini awôm, a mfa'a ya sud nté betoyini mewôm mebaé a betan : nda Jehova é ne étyi j'aye bo zañe ya été. 11 J'aye bo mfa'a ya beprêtre be ne mintunan be bone be Tsadok, ba be maneya ba'ale ngum ésaé me nga ve, a be nji yale feñ éyoñ bone be Israël be nga yale feñ, aval ane Belévite be nga yale feñ. 12 ngap éte j'aye bo mfa'a wop ane jôme ya nkañane ya si, é to jôm j'adañ étyi, a lat nné ya Belévite.

13 Nde aval ane nné ya beprêtre ô bô, Belévite b'aye bi nté betoyini mewôm mebaé a betan, a ndam betoyini awôm : ngum ngé w'aye bo betoyini mewôm mebaé a betan, a ndam

betoyoni awôm. 24 B'aye bo te kuane jôme ya été, nge folane je, nalé fe bembômô ya si éte b'aye bo te vebane zene fe ; amu é ne étyi be Jehova.

15 Betoyini betan b'abuk mfa'a ya ndam, asu betoyini mewôm mebaé a betan bete, b'aye bo jôme ya bôte bese, mfa'a ya nlam, mfa'a ya tabe a mfa'a ya bo biwom ; a nlam w'aye bo zañe ya été. 16 Mefe'e ya été m'aye bo ana : mfa'a ya nord betoyini benyin a mintete mitan ; a mfa'a ya sud betoyini benyin a mintete mitan, a mfa'a jôp d'atôô betoyini benyin a mintete mitan, a mfa'a jôp d'adim betoyini benyin a mintete mitan. 17 Nlam ôte w'aye bi biwom : mfa'a ya nord mintete mibaé a mewôm metan, a mfa'a ya sud mintete mibaé a mewôm meten, a mfa'a jôp d'atôô mintete mibaé a mewôm metan, a mfa'a jôp d'adim mintete mibaé a mewôm metan. 18 Abim d'abuk mfa'a ya nté, é bô avale da ane jôme ya nkañana é ne étyi, d'aye bo betoyini awôm a ke mfa'a jôp d'atôô, a betoyini fe awôm, a ke mfa'a jôp d'adim ; d'aye bômbô ba jôme ya nkañan é ne étyi avale da ; a bibuma bi awum été bi aye bo bidi ya ba b'abo ésaé nlam. 19 Ba b'abo ésaé nlam, be so'o meyoñe mese ya Israël, b'aye bo ésaé bidi été. 20 Ngume jôme ya nkañan w'aye bo mfa'a wua betoyini mewôm mebé a betan a mfa'a mbok betoyini mewôm mebaé a betan : mi aye ve jôme ya nkañan é ne étyi é to meku'u menyin nté wua, a fulane jôm nlam ô bili.

21 Abim d'abuk d'aye bo mfa'a ya évet, e to jôme ya nkañan é ne étyi a jôm nlam ô bili mfa'a wu a mfa'a mbok ; asu betoyini mewôm mebaé a betane ya jôme ya nkañan mfa'a nné ya jôp d'atôô, a mfa'a jôp d'adim asu betoyini mewôm mebaé a betan mfa'a nné ya jôp d'adim, e bo ane mengap me bô ; nde d'aye bo mfa'a ya évet : a jôme ya nkañan é ne étyi a vôm a ne étyi ya nda bi aye bo zañe ya été. 22 Nalé fe na ataté jôm Belévite be bili, a jôm nlam ô bili, mbie bi to zañe jôm é ne ji ya évet, zañ nné ya Juda a nné ya Benjamin, a ye bo mfa'a ya évet.

23 Mfa'a ya meyoñe mevok : ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, Benjamin, ngape jia. 24 A lat nné ya Benjamin, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, Siméon, ngape jia. 25 A lat nné ya Siméon, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, Issacar, ngape jia. 26 A lat nné ya Issacar, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, Zabulon, ngape jia. 27 A lat nné ya Zabulon, ataté mfa'a jôp d'atôô akui mfa'a jôp d'adim, Gad, ngape jia. 28 A lat nné ya Gad, mfa'a ya sud a keke sud, nné w'aye bo akôlô Thamar akui mendim me Meriba-Kadès, akui ôtoñ Égypte, akui fe beta mañ. 29 Si mi aye kap a asimba mfa'a meyoñe ya Israël é bo ngape jap nje le, a mengape mape ya ayoñ ese, mme fe le, nalé Tate Jehova a jô.

30 Mekui ya nlam, mme ma : Mfa'a ya nord alé betoyini benyin a mintete mitan mve'ane fek ; 31 a beta mimbé ya nlam ôte b'aye yôbane môé meyoñe me Israël ; beta mimbé bela mfa'a ya nord : mbé Ruben, wua ; mbé Juda, wua ; mbé Lévi, wua. 32 Mfa'a jôp d'atôô alé betoyini benyin a mintete mitan, a beta mimbé bela : be ne na, mbé Joseph, wua ; mbé Benjamin, wua ; mbé Dan, wua. 33 Mfa'a ya sud alé betoyini benyin a mintete mitan

mve'ane fek, a beta mimbé bela : mbé Siméon, wua ; mbé Issacar, wua ; mbé Zabulon, wua.
34 Mfa'a jôp d'adim alé betoyini beyin a mintete mitan, a beta mimbé ya été bela : mbé Gad,
wua ; mbé Aser, wua ; mbé Nephtali, wua. 3 Mbôma'ane ase a ye bo alé betoyini awôm a
mwôm : a jôé ya nlam ôte ataté môs ôte d'aye bo na, Jehova a ne wôé.

Rev. Matthias
Secrétaire Général